

تالشی درس‌پر موفقت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](#)

 [ToranjBook_Net](#)

پایه هفتم

دستورالعمل
ویدیوهای آموزشی

دروازه‌ای

علوم تحریی عربی

آموزش قرآن فارسی

بیامهای آسمان ریاضی

مطالعات اجتماعی انگلیسی

تفکر و سبک زندگی کار انگلیسی

آموزش مهارت‌های توشتاری کار و فناوری

محتوای ویژه کتاب

- آموزش مفاهیم مهم کتاب درسی
- پاسخ به تمامی سوال‌ها و فعالیت‌های کتاب درسی
- موارد مهم و سوالات امتحانی
- ارزشیابی مستمر همراه با پاسخ و بارمیبدی
- آزمون‌های پایانی همراه با پاسخ و بارمیبدی

مطالعات اجتماعی

فصل ۱ حقوق و مسئولیت‌های ما

نیازمندی‌ها

۱. آشنایی با مفهوم حق و مسئولیت

۲. شناخت حقوق و مسئولیت‌های افراد در محیط‌های مختلف

اگر من حق دارم

لذت‌بخشیدن:

- خداآوند در قرآن درباره گرامی بودن مقام انسان می‌فرماید: ما فرزندان آدم را بسیار گرامی داشتیم و آن‌ها را بر بسیاری از مخلوقات دیگر برقی بخشیدیم.
- منظور از حق، چیزهایی است که یک انسان به دلیل مقام انسانی اش، شایستگی داشتن آن‌ها را دارد.
- همه انسان‌ها حق حیات یا زندگی دارند که مهم‌ترین حق آن‌هاست.
- حق دارند از نعمت‌های الهی برخوردار شوند.
- برای تأمین نیازهای خود کار و تلاش کنند، ازدواج کنند و تشکیل خانواده یابند، یاد پگیرند، و راه زندگی خود را انتخاب کنند.
- نیازمندی‌ها از حقوق طبیعت انسان
- حق دارند آزاد باشند، یعنی بردۀ و بندۀ انسان‌های دیگر نباشند، زیرا خداوند آن‌ها را آزاد آفریده است.
- هیچ‌کس نمی‌تواند به تنها یکی زندگی کند؛ چون انسان برای رفع نیازهای مادی و معنوی خود به کمک دیگران نیاز دارد.
- تبغه یک کشور بودن موجب می‌شود افراد، حقوقی بر مبنای قوانین آن کشور داشته باشند.

- هر فرد حق دارد نام و نام خانوادگی و شناسنامه داشته باشد. (شناسنامه نشان می‌دهد که فرزند چه کسی هست و به کدام کشور تعلق دارد.)
- فرزندان حق دارند از محیت و توجه پدر و مادر برخوردار باشند.
- همه حق دارند بسوار شوند و تحصیل کنند و استعدادهای خود را شکوفا سازند.
- همه افراد حق دارند غذا، لباس و مسکن مناسب داشته باشند.
- هیچ‌کس حق ندارد کسی را مسخره کند یا به او حسدمه بزند.

حقوق افراد در خانه و خانواده

فعالیت

- ۱- چند مورد از ... همه انسان‌ها حق حیات یا زندگی دارند. انسان‌ها حق دارند از نعمت الهی برخوردار شوند و برابر باشند.
 نیازهای خود، کار و تلاش کنند. حق برخورداری از محبت، حق برخورداری از آزادی و ... را نیز دارند.
 ۲- آیا همه انسان‌ها ...؟ بله، چون خداوند انسان‌ها را آزاد آفریده است و انسان‌ها از ابتدای خلقت و تولد، دارای حقوق طبیعی هستند.

ارزشیابی مستمر

نشان می‌دهد که فرزند چه کسی هستم و به کدام کشور تعلق دارم. (۵/۰ نمره)

- ۱- مسخره کردن انسان‌ها از نظر گناهی بزرگ است. (۵/۰)
 الف) شناسنامه ب) کارت ملی ج) کارت پایان خدمت د) شناسنامه سلامت
 ۲- مسخره کردن انسان‌ها از نظر خداوند ج) قرآن د) معلمان
 الف) امامان ب) خداوند ج) قرآن د) معلمان

۳- بعهُ یک کشور بودن موجب می‌شود افراد، حقوقی بر مبنای قوانین آن کشور داشته باشند. (۰/۵)

- ۴- دانش آموزان باید در مدرسه مورد تمسمخیری یا تنبیه بدنی قرار بگیرند. (۰/۵)
 نادرست درست
 ۵- مهم‌ترین حق همه انسان‌ها است. (۰/۵)
 ۶- منظور از آن چیزهایی است که یک انسان به دلیل مقام انسانی اش، شایستگی داشتن آن‌ها را دارد. (۰/۵)
 ۷- نمونه‌هایی از حق طبیعی انسان‌ها را بنویسید. (۴ مورد) (۰/۵)
 ۸- خداوند در آیه ۷۰ سوره اسراء چه می‌فرماید؟ (۱)
 ۹- نمونه‌هایی از حق فرد در مدرسه را بنویسید. (۲ مورد) (۰/۱)
 ۱۰- نمونه‌هایی از حق فرد در محیط زندگی و کشور خود را بنویسید. (۲ مورد) (۰/۱)
 ۱۱- با ذکر مثالی، توضیح دهد که آیا انسان‌ها می‌توانند به تنها یی زندگی کنند؟ (۰/۱)

- تلاش در صلح و هموفقیت**
- ۱- گزینه (الف)، ۲- گزینه (ج)، ۳- درست (۰/۵)، ۴- نادرست (۰/۵)، ۵- حیات (۰/۵)، ۶- حق (۰/۵)، ۷- ایجاد نیازهای خود کار و تلاش کنند. ۸- ازدواج کنند و تشکیل خانواده بدهند. ۹- هیچ کس نباید در مدرسه مورد تمسمخیر یا تنبیه بدنی قرار بگیرد. ۱۰- هر دانش آموزی حق دارد در مدرسه به او به اندازه سایر دانش آموزان توجه شود. ۱۱- هر فرد حق دارد در محیط زندگی کند، زیرا نیازهای مادی و معنوی زیادی دارد که با کمک و تعامل با دیگران می‌تواند آن‌ها را برطرف کند.
- ۱- هر دانش آموزی حق دارد در مدرسه به اندازه سایر دانش آموزان به او توجه شود. ۲- همه حق دارند در کوچه و خیابان امنیت داشته باشند. ۳- هیچ کس نباید در مدرسه مورد تمسمخیر یا تنبیه بدنی قرار بگیرد. ۴- ازدواج کنند و تشکیل خانواده بدهند. ۵- براي تأمین نیازهای را بر بسیاری مخلوقات دیگر برتری بخشیدیم. ۶- هر دانش آموزی حق دارد در مدرسه به او به اندازه سایر دانش آموزان توجه شود. ۷- همه حق دارند در کوچه و خیابان امنیت داشته باشند. ۸- ما فرزندان آدم را بسیار گرامی داشتیم و آن را بر می‌دانیم. ۹- هیچ کس نباید در مدرسه مورد تمسمخیر یا تنبیه بدنی قرار بگیرد. ۱۰- هر فرد حق دارد در محیط زندگی کند، زیرا نیازهای مادی و معنوی زیادی دارد که با کمک و تعامل با دیگران می‌تواند آن‌ها را برطرف کند.

- ۱- حقوق سابل، یعنی اینکه ما همراه با هر حقی، مسئولیت‌ها و تکالیف نیز داریم (همان طور که حقوقی داریم، مسئول هم هستیم).
- ۲- مسئولیت، یعنی وظایفی که همه ما بر عهده داریم و انتظار می‌رود که آن‌ها را انجام دهیم.
- ۳- افراد در نقش‌های مختلف، مسئولیت‌های مختلف دارند.
- ۴- مسئولیت در برابر خداوند: چون خداوند متعال نعمت‌های فراوانی به من عطا کرده است، وظیفه من این است که: ۱- خداوند را بآدات کنم. ۲- شکرگزار نعمت‌هایش باشم و از دستوراتش پیروی کنم.
- ۵- شکرگزاری، استفاده صحیح از نعمت‌ها، قدر نعمت‌ها را دانستن و به هدر ندادن آن هاست.

۶

- ۱- یکی از مسئولیت‌های مهم من، مراقبت از خودم است.
- ۲- من با خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها با مواد مضر، رعایت بهداشت و نظافت، خواب کافی و ورزش، از بدن خود مراقبت می‌کنم.
- ۳- من باید تلاش کنم استعدادهای خودم را بشناسم و آن‌ها را شکوفا کنم.
- ۴- مراقب اعمال و رفتار خود باشم، یعنی: دروغ نگویم، غبیت نکنم و

۱- همکاری با اعضای خانواده در کارها

- ۱- اعضای خانواده
- ۲- وظایف شخصی خودم را بپرسیدن دیگران نمی‌گذارم.
- ۳- از پدر و مادرم اطاعت می‌کنم و هرگز نباید با پدر و مادر باتندی و گستاخی صحبت کنم.

۱- مقرزات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت می‌کنم.

- ۲- با معلم‌ها و دیگر مسئولان مدرسه، با ادب و احترام پرخورد می‌کنم.
- ۳- سعی می‌کنم درس را خوب یاد بگیرم و تکالیفم را به موقع انجام دهم و به هم‌کلاسی‌هایم کمک کنم.
- ۴- از اموال عمومی مدرسه که متعلق به همه است، محافظت می‌کنم.

۱- در محل زندگی ام طوری رفتار می‌کنم که همسایگان آزده نشوند.

- ۲- برای حفظ امنیت، با اهالی محل و مسئولان همکاری می‌کنم.
- ۳- برای پیشرفت و آبادانی کشور، تلاش و از وحدت و استقلال میهن دفاع می‌کنم.
- ۴- من علاوه بر کشورم، در برابر مسلمانان جهان (آفت اسلامی) نیز مسئول هستم.

۱- باید برای ایجاد کردن محیط زندگی ام تلاش کنم.

- ۲- سعی می‌کنم بهداشت و پاکیزگی را در محیط زندگی ام حفظ کنم و به محیط زیست آسیب نرسانم و نظم طبیعت را برهم نزنم.

۴- مسئول در برابر محیط زندگی (علوم خلفت)

مطلع تکمیل: دانش‌آموزان عزیز می‌توانند به سایت www.just.ac.ir مراجعه کنند.

تأثیر دو مسیر معرفت

فعالیت

۱- آقای مسعودی ۴۰...۴۰

به عنوان پدر، تأمین خوارک و بوشک فرزندان و همچنین محبت و مراقبت از آن‌ها بر عهده دارد و تلاش می‌کند تا وسائل زندگی آن‌ها را مهینا کند.

به عنوان همسر، همسری مهربان باشد و در تربیت فرزندان و کارهای خانه به همسرش کمک کند.

به عنوان پژوهش: با بیماران رفتار مناسب داشته باشد و در مقابل آن‌ها احساس مسئولیت کند.

به عنوان فرزند پدر و مادر خود: به پدر و مادر خود احترام بگذارد و مشکلات پدر و مادر پیر و ناتوان خود را حل کند.

به عنوان همسایه: حقوق همسایگان خود را رعایت کند و طوری رفتار نکند که همسایگان آزده شوند.

فعالیت

۳- نامه‌ای به خدا ... پاسخ پیشنهادی:

به نام خدا

خدایا، از تو به خاطر اینکه به من پدر و مادر مهربانی دادی تا در همه مراحل زندگی پشتیبان من باشند و به من کمک کنند،
آرزوهای خود برسم، ممنونم. خدایا، از تو به خاطر اینکه من در کشور زیبایی به نام ایران به دنیا آمدم، تشکر می‌کنم. از اینکه به
عقل و فکر، استعداد و توانایی و این همه نعمت‌های فراوان دادی، تشکر می‌کنم. خدایا، من قادر به تشکر و جبران این همه نقصان
تو نیستم، ولی از تمام توانایی خود کمک می‌گیرم تا همیشه در راه تو قدم بگذارم و در تمام کارهایم رضای تو را در نظر بگیرم.

فعالیت

۴- با توجه به ... ناخن‌ها و موهای بدن داخل بدن هستند، اما به سمت بیرون از بدن رشد می‌کنند و می‌توانند آنها را
راحتی کوتاه کنیم.

پیمان نامه‌ای درباره بدن ...

من قول من دهم که مراقب اعضای بدنم باشم، تلاش می‌کنم با زبانم دروغ نگویم.
من قول من دهم که با مغز و دست و پایم کار خطای یا گناه انجام ندهم.

۵- درباره مستولیت‌های خودتان ...؟ پاسخ پیشنهادی:

بله. مثلاً در ماه رمضان، مادرم به من گفت که غروب برویم تا نیایش را بخیریم،
نان بخرم، اما من مشغول بازی شدم و فراموش کردم نان بخرم؛ وقتی یادم آمد که نانوایی ناشی تمام شده بود من شرمند
پدر و مادر شدم و از این بابت بسیار ناراحت شدم.

۶- نامه‌ای به خودتان ... من دانش آموز پایه هفتم مستولیم درس‌هایم را بخوانم، تکالیفی را که معلم‌ها می‌دهند، انجام نمایم
انتظار این را که مدیر، معاون و معلم‌های مدرسه از من دارند، به خوبی انجام دهم. همچنین باید در خانه همکاری کنم، این‌جا
مستولیت نسبت به کارهایی که به من و اگذار شده، داشته باشم و نظم را رعایت کنم تا بتوانم فرد خوبی در خانواده و مدرسه بتوانم
به کار بیندیم

۱-

۲- با توجه به ... پاسخ پیشنهادی: از پدر و مادرم می‌خواهم مواردی مانند درس خواندن، انجام دادن تکالیف در خانه، همکاری
احسالی مستولیت، نظم و غیره را در دفتر رابطه یا یک دفتر ارزشیابی هفتگی و ماهانه یادداشت کرده و در پایان سال به عنوان
تحویل دهنند.

ارزشیابی مستمر

- الف) حق
ب) مستولیت
ج) نقش
د) همکاری
- ۱- خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها یا مواد مضر، مستولیت من در مقابل کیست؟ (۰/۵)
الف) خدا
ب) خودم
ج) خلق
د) محیط زندگی

۳- خداوند از آنجه در قلب و فکر من می‌گذرد و از اعمال و رفتار من در همه جا آگاه است. (۰/۵)

نادرست درست

۴- من در برابر خون شهیدانی که برای انقلاب اسلامی و دفاع از میهن جان دادند، مستول هستم. (۰/۵)

نادرست درست

۵- همان طور که ما حقوقی داریم. هم هستیم. (۰/۵)

۶- یعنی استفاده درست از نعمت‌ها، قدر نعمت‌ها را دانستن و به هدر ندادن آن‌ها. (۰/۵)

۷- دو مورد از مستولیت‌های خود را در برابر اعضا خانواده بنویسید. (۱)

۸- دو مورد از مستولیت‌های انسان را در برابر خودش بنویسید. (۱)

۹- دو مورد از مستولیت‌های خود را در مدرسه بنویسید. (۱)

۱۰- دو مورد از مستولیت‌های خود را در برابر اعضا جامعه بنویسید. (۱)

۱۱- دو مورد از مستولیت‌های خود را نسبت به محیط زندگی بنویسید. (۲ مورد) (۱)

۱۲- چرا انسان در برابر خداوند مستول است؟ (۰/۵)

۱۳- وظیفه ما در برابر خداوند چیست؟ (۳ مورد) (۱/۵)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱- گزینه (ب)، (۰/۵) ۲- گزینه (ب)، (۰/۵) ۳- درست (۰/۵) ۴- درست (۰/۵) ۵- مستول (۰/۵) ۶- شکرگزاری (۰/۵)

۷- ۱- رعایت پدیداشت و نظافت - ۲- مراقب اعمال و رفتار خود باشد. (۰/۵) ۸- ۱- مقررات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت کنم. (۰/۵)

۹- ۱- در محل زندگی ام طوری رفتار کنم که با معلم‌ها و دیگر مسئولان مدرسه با ادب و احترام بروخوردد کنم. (۰/۵) ۱۰- ۱- باید برای آبادکردن همسایگان آزرده نشوند. (۰/۵) ۱۱- ۱- باید برای آبادکردن محیط زندگی ام تلاش کنم. (۰/۵) ۱۲- چون خداوند نعمت‌های فراوانی به او عطا کرده است. مانند عقل و فکر و استعداد و توانایی (۰/۵) ۱۳- ۱- خداوند را عبادت کنیم. (۰/۵)

۱۴- شکرگزار نعمت‌هایش باشیم. (۰/۵) ۱۵- از دستورات او که برای سعادت و خوشبختی ماست، پیروی کنیم. (۰/۵)

فصل ۱ قانون، قانون

فرمودگاه

۱- آهنانی با دلایل به وجود آمدن قانون و مقررات و پیامدهای رعایت نکردن آن

۲- شناخت قانون اساسی و قوّه مقتنه و وظایف و بخش‌های آن

چرا به مقررات و قوانین نیاز داریم؟

تلشی در مسیر موفقیت

۱- هیچ فردی در استفاده از حقوق خود آزادی مطلق و بی‌قید و شرط ندارد.

۲- ماتا آنچه می‌توانیم حق خود را اعمال کنیم که مغایر قانون نباشد.

۳- مهم‌ترین علل پدید آمدن مقررات و قوانین در جامعه، برقراری نظم و حفظ حقوق افراد بوده است.

۴- برقراری نظم و امنیت به نفع همگان و به نوعی، احترام به حقوق دیگران است. عدم رعایت قوانین، علاوه بر به هم زدن نظم و امنیت اجتماعی، موجب پایمال شدن حقوق افراد می‌شود.

متوجه تکمیلی: برای آگاهی از اهداف و قوانین و مقررات مدرسه‌تان به معاون انصばاطی مدرسه مراجعه کرده و اطلاعات لازم را از معاونت‌تان بگیرید.

۱- به گروه‌های ۵ ...

(موقعیت ۱)

بعضی‌های دادوست دارند که داخل چادر همیشه مرتب و تمیز باشد، بعضی دیگر به این موضوع بسیار احتیاط می‌کنند و بگوییم که این نظر نیز معتبر است. همچنان بعضی بچه‌ها کوله پشمی شان را روی وسایل دیگران گذاشته‌اند و دوربین یک نفر شکسته پیش آمد است. پاسخ پیشنهادی: از آنجا که باید داخل چادر تمیز و هر چیز سرجایش باشد، هر روز، یک نفر را به عنوان مسئول این کار را مرتباً کردن چادر، قرار دهیم. برای کسی هم که دوربینش شکسته است، یک دوربین جدید بگیریم یا آن را تعویض کریم.

(موقعیت ۲)

دو نفر از بچه‌ها با خود رادیویی آورده‌اند و شب موقع خواب با صدای بلند رادیو گوش می‌کنند و این کار عصبانی کرده است.

(موقعیت ۳)

یکی از بچه‌ها پس از خوردن چای، کتری آب گوش را وسط چادر گذاشته و رفته است.

پاسخ پیشنهادی: رهبر گروه باید به آن فرد تذکر دهد تا کتری آب گوش را بردارد.

(موقعیت ۴)

صبح پس از خوردن صبحانه وقتی می‌خواهند به طور دسته جمعی به گردش بروند، بعضی بچه‌ها خیلی دیرآمده‌اند. پاسخ پیشنهادی: با مشورت اعضای گروه ساعت مشخصی را برای آماده شدن اعضا گروه تعیین می‌کنند تا همه را در ساعت آماده شوند.

(موقعیت ۵)

دو نفر که مسئول پختن بلال روی آتش بودند، آتش را که برای این کار در نزدیکی چادر برافروخته بودند، خاموش نگردند و به همراه بقیه، برای بازی رفته‌اند.

پاسخ پیشنهادی: رهبر گروه باید این کار را به آن‌ها گوشزد کند تا آن‌ها برگردند و آتش را خاموش کنند. هم‌فکری کنید و گم کردن راه، گوش زدن از حرف رهبر گروه، بیماری افراد گروه و ...

۲- اکنون نتیجه تصمیمات

مقررات اردوی ما:

۱) هر روز، یک نفر به عنوان مسئول تمیز کردن چادر انتخاب شود.

۲) ساعت ۱۰ شب ساعت خاموشی است، تا اعضا گروه بتوانند استراحت کنند و در ساعت ۸ صبح برای گردش آماده شوند.

۳- آیا همه اعضا ... ؟ بله، همه این موارد با مشورت اعضا و تصمیم سرگروه انجام می‌شود.

۴- اگر پس از ... چون این تصمیم با نظر جمع بوده و اکثریت آن را تأیید کرده، آن یک نفر هم باید تابع جمع باشد.

سوال متن

اگر شما نتوانسته بودید بر سر مقررات اردو به توافق برسید یا هیچ‌کس این مقررات را رعایت نمی‌کرد، چه وضعی پیش از آن می‌گذرد؟ اردو، اردوی خوبی نمی‌شود و ما را دچار مشکلات فروزانی می‌کرد و حقوق افراد رعایت نمی‌شد.

سوال متن

اگر این مقررات نبود، چه وضعیتی پیش می‌آمد؟ حقوق افراد حفظ نمی‌شد، نظام و امنیت برقرار نمی‌شد و هرجو منجع به وجود نمی‌نمود.

سوال متن

به تصاویر دقت کنید و با توجه به موضوع نظم و مقررات و حفظ حقوق افراد، آن‌ها را توضیح دهید. با دقت در این تصویر قرمز شد توقف کنند، عابران با نظم و امنیت از خیابان از خط عابر عبور کنیم و ماشین‌ها تیز به چراغ راهنمایی توجه داشته باشند و

سوال متن

نویت، هر کس می‌تواند به راحتی و با آرامش نان بخرد و به این ترتیب به حقوق خود و دیگران احترام بگذارد.

۵. به این موقعیت‌ها ...

فردی زباله‌های خانه خود را در گوشۀ پارکی، مقابل محوطه بازی کودکان ببریزد.

علوه بر رعایت نکردن حقوق شهروندی، باعث بیمار شدن کودکان نیز می‌شود.

فردی پخواهد خارج از صفت افرادی که در نانوایی ایستاده‌اند، نان بگیرد.

بن فرد به حقوق دیگران احترام نگذاشته و آن‌ها را رعایت نکرده است.

فروشنده‌ای که رایانه‌ای را فروخته و وقتی مشتری از او برگه خرید (صورت حساب) می‌خواهد به او نمی‌دهد.

ممکن است رایانه سالم نباشد و فروشنده بگوید که از من تخریدی، بنابراین، او به حقوق مشتری احترام نگذاشته است.

رانتدۀ‌ای که بدون توجه به علامت عبور ممنوع، داخل خیابان یک طرفه می‌شود و ترافیک به وجود می‌آورد.

ممکن است باعث تصادف در این خیابان شود. همچنین حقوق راننده‌های دیگر را رعایت نکرده است.

موتورسواری که به علت شلوغی خیابان، وارد پیاده‌رو می‌شود و از بین مردم عبور می‌کند.

ممکن است باعث تصادف در پیاده‌رو شود، این در حالی است که حقوق پیاده‌هارا رعایت نکرده و به آن‌ها احترام نگذاشته است.

شرکت ساختمانی‌ای که قرار است سالن ورزشی برای مردم بسازد، اما مقررات ساختمان‌سازی و مصالح مناسب را

به کار نبرده است. ممکن است باعث ریزش ساختمان شود و این‌می مردم را به خطر بیندازد.

عابر پیاده که بدون توجه به چراغ راهنمای، از لابه‌لای اتومبیل حرکت می‌کند.

بن کار او ممکن است باعث ایجاد تصادف شود، به علاوه او حقوق رانندگان را رعایت نکرده است.

۶. به چند گروه ...

کارکرد -

نظم و احترام به حقوق دیگران

حفظ این‌می مردم

نظم و احترام به حقوق دیگران

حفظ این‌می مردم

مقررات

۱- ورود با صفت

مثال : پمپ بنزین

۲- ممنوع بودن روشن کردن کبریت

۱- با دیدن چراغ قرمز باید بایستید.

چراغ قرمز

۲- عبور از چراغ قرمز ممنوع

از رشیابی مستمر

کشل پدید آمدن قوانین و مقررات در جامعه برقراری چیست؟ (۱ نمره)

الف) همکاری

ج) انتظام و حفظ حقوق افراد

ب) احساس مسئولیت

د) نقش افراد

۲- رعایت نکردن قوانین و مقررات چه عاقبی دارد؟ (۲)

۳- هریک از ما در مکان‌های عمومی چون کتابخانه، سینما، پارک و مسجد، چه مقرراتی را رعایت می‌کنیم؟ (۲)

۴- توضیح دهید که آیا انسان‌ها در استفاده از حقوق خود، آزادی مطلق دارند؟ (۲)

۵- چرا انسان‌ها آزادی مطلق و بی‌قید و شرط ندارند؟ (۲)

نهاده لزایجاد نظم و امنیت چیست؟ (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱) گزینه (ج)، (۱) ۲) موجب به هم‌زدن نظم و امنیت اجتماعی و پایمال شدن حقوق افراد می‌شود. (۲) ۳) باید نظم را

رعایت کنیم تا حقوق افراد در مکان‌های مختلف حفظ شود. (۱) نخلافت را رعایت کنیم تا به محیط زیست و سلامتیمان آسیب

زرسد. (۱) ۴) خیر، ما در استفاده از حقوق خود، آزادی مطلق و بی‌قید و شرط نداریم و تا آنجا می‌توانیم حق خود را اعمال

نماییم که مغایر قانون نباشد. (۲) ۵) زیرا اگر آزادی مطلق داشتیم، ممکن بود که قوانین الهي را نادیده بگیریم یا حتی سبب

خواست و زیان دیگران شویم. (۲) ۶) جلوگیری از هرج و مرج (۵/۰) و احترام به حقوق دیگران. (۵/۰)

قانون گذاری

مذاہم:

- ۱- گاهی مقررات به صورت دستورهای مذهبی و اخلاقی است. برای مثال، تباید با کفش وارد نماز خانه و سفر است.
 - ۲- گاهی گروههای اجتماعی به صورت توافقی یا از روی عادت و رسماً از مقرراتی پیروی می‌کنند.
 - ۳- استادان در صفت امپوس یا نانوایی این مقررات را ایجاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب شود، نام «قانون» به خود می‌گیرند.
 - ۴- هرگاه مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب شود، نام «قانون» به خود می‌گیرند.
- برای مثال: ممنوعیت عبور از چراغ قرمز.
- ۱- مهم‌ترین قانون هر کشور است.
 - ۲- مادر همه قانون هاست و سایر قوانین در چهارچوب آن تصویب می‌شوند.
 - ۳- در آن مهم‌ترین حقوق ملت و همچنین مهم‌ترین روابط و وظایف حکومت و مردم معین شده است.
 - ۴- پس از پیروزی انقلاب، مجلس خبرگان برای نوشتگان قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تشکیل شد.
 - ۵- قانون اساسی در روزهای ۱۱ و ۱۲ آذرماه ۱۳۵۸ به همه‌پرسی گذاشته شد و مردم به آن رأی مثبت دادند.
 - ۶- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۱۷۷ اصل دارد و همه موظف‌اند به این قوانین احترام بکاردارند.
 - ۷- قوه مقننه و تصویب قوانین عادی کشور را در چهارچوب قانون اساسی بر عهده دارد.

۱۵

۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱

۲- قانون اساسی

۴- دو بخش قوه مقننه

- ۱- مجلس شورای اسلامی: نمایندگان منتخب مردم هستند که قوانین عادی را تهیه و تصویب می‌کنند و برای یک دوره چهار ساله از سوی مردم مناطق کشور ما انتخاب می‌شوند. این نمایندگان ازین مردم فردی را به عنوان رئیس مجلس انتخاب می‌کنند.
- ۲- شورای نگهبان: مرکب از ۱۲ نفر که فقیه منتخب رهبری هستند و ۶ نفر از طرف قوه قضائیه به مجلس معرفی می‌شوند.
- ۳- نظارت بر مصوبات مجلس که مخالف قانون اساسی و احکام اسلامی نباشد.
- ۴- وظایف شورای نگهبان:
 - ۱- بر انتخاباتی که در کشور برقرار می‌شود مانند ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و... ناظر می‌کند و تأیید صلاحیت نامزدها را بر عهده دارد.
 - ۲- چون وضع قانون اهمیت زیادی دارد، قانون گذاران باید از بین پیشترین افراد شایسته انتخاب شوند.
- ۵- متابع تکمیلی: برای اطلاعات بیشتر به کتاب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مراجعه کنید.

سوال متون

این قوانین و مقررات چگونه و توسط چه کسانی تعیین می‌شود؟ با وضع قانون توسط قوه مقننه.

فعالیت

۱- تعیین کنید: با

- با ساخت پیشنهادی: به محض ورود معلم، نماینده بر پا داده و بچه‌ها بلند می‌شوند، مبصر آموزشی کلاس تکالیف را که می‌گوید در گوشة سمت راست تخته می‌نویسد تا دانش‌آموخته یادداشت کنند. مقرراتی مانند: ۱- دانش‌آموخته در کلاس حاضر شوند. ۲- در کلاس باید به درس دادن معلم خود گوش کنند. ۳- بدون اجازه معلم از کلاس خارج شوند. ۴- نقد کنید: هر ...؟ برای مثال: گروه ۱- مبصر آموزشی، تکالیفی را که معلم برای جلسه بعد می‌گوید، در گوشة سمت راست تقسیم‌بندی کند و بنویسد تا دانش‌آموخته آن را در دفتر یادداشت کنند. به این شکل

مقدار درس داده شده	درس	فعالیت داده شده	زنگ	اول	دوم	سوم
--------------------	-----	-----------------	-----	-----	-----	-----

علت این است که دانش‌آموز تا آخر روز، وقت دارد تکالیف را ببیند و بنویسد. همچنین باعث می‌شود تکالیف جایز

۱۴۰

۲. مفهوم از اینکه ... این است که قدرتمندان، ثروتمندان و ضعیفان همه در برابر حقوق انسانی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با رعایت موازین اسلامی از حقوق یکسانی برخوردارند و هیچ کس بر دیگری برتری ندارد.
۴. باز همایی معلم ... کتاب قانون اساسی ایران دارای ۱۷۷ اصل و در ۱۴ فصل به انضمام مقدمه جاب و منتشر شده است.
۶. باز همایی کتاب این گونه آغاز می شود: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران میان نهادهای فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی جامعه ایران بر اساس اصول و ضوابط اسلامی است که انعکاس خواست قلبی امت اسلامی است.

۱۸

به کار بیندیدم

۱. توجه کنید: در ... در هنگام تصادف دو وسیله نقلیه: در برخورد شخصی، هر کدام از طرفین شروع به دعوا کرده و دیگری را منصر می داند؛ اما برخورد قانونی، این است که به پلیس راهنمایی و رانندگی تلفن زده تا طبق کروکی، مقصیر را مشخص کند.
۲. تحقیق کنید نماینده ... اگر در شهر تهران باشید، دارای ۳۵ نماینده هستید، از جمله آقایان غلامعلی حداد عادل، مطهری، باهر و ... و اگر در شهرستان های کشور باشید، هر شهر برای خود نماینده ای جداگانه دارد.
۴. از مستولان مدرسه ... شورای دانش آموزی در مدرسه تشکیل جلسه می دهد و طرح و پیشنهادهای خود را به اطلاع مستولان می رسانند. مجلس دانش آموزی هم در طول سال جلسه ای تشکیل داده و نظرها و پیشنهادهای خود را به مستولان آموزش و پرورش انتقال می دهد.

از رشیابی مستمر

- ۱- پس از پیروزی انقلاب اسلامی، کدام مورد برای نوشتن قانون اساسی جمهوری اسلامی تشکیل شد؟ (۲۵٪ نمره)
- (الف) مجلس شورای اسلامی
 (ب) مجلس خبرگان
 (ج) شورای نگهبان
 (د) شورای عالی استان ها
- ۲- شورای نگهبان مرکب از چند نفر است؟ (۰٪ ۲۵)
- ۳- همه افراد در برابر قانون مساوی نیستند. (۰٪ ۲۵)
- ۴- قانون اساسی در روزهای ۱۱ و ۱۲ آذرماه ۱۳۵۸ به همه پرسی گذاشته شد. (۰٪ ۲۵)
- ۵- شش نفر فقیه شورای نگهبان از سوی انتخاب می شوند. (۰٪ ۲۵)
- ۶- هرگاه مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب شود، نام به خود می گیرد. (۰٪ ۲۵)
- ۷- نمایندگان مجلس از بین خود، فردی را به عنوان انتخاب می کنند. (۰٪ ۲۵)
- ۸- مجلس خبرگان از سوی انتخاب می شوند. (۰٪ ۲۵)
- ۹- قانون گذاران با توجه به سعی می کنند بهترین قوانین را وضع کنند. (۰٪ ۵)
- ۱۰- مهم ترین قانون هر کشور چه نام دارد؟ (۰٪ ۲۵)
- ۱۱- شش نفر حقوقدان شورای نگهبان را چه قوه ای به مجلس معرفی می کند؟ (۰٪ ۲۵)
- ۱۲- نمایندگان مجلس برای چند سال و توسط چه کسانی انتخاب می شوند؟ (۰٪ ۵)
- ۱۳- جمله های ستون «الف» را به پاسخ مناسب در ستون «ب» وصل کنید. (۱)

- ## تلخی رسمی موافقت
- الف) قانون
 ب) دستور مذهبی
 ج) دستور اجتماعی
- الف «ب»
 ب «الف»
- ۱- نباید با کفشه وارد نمازخانه شد.
 - ۲- ایستادن در صفح اتویوس
 - ۳- ممنوعیت عبور از جراغ قرمز
 - ۴- ممنوعیت درمان مردم بدون داشتن صلاحیت و مدرک پزشکی
- ۱۴- در قانون اساسی کشور چه چیزهایی معین شده است؟ (۰٪ ۷۵)

۱۵- قانون اساسی چند اصل دارد و توجه خاص آن به چه چیزی است؟ (۰/۷۵)

۱۶- مجلس شورای اسلامی از چه کسانی تشکیل می‌شود و این افراد چه وظایفی دارند؟ (۱)

۱۷- دو وظیفه مهم شورای نگهبان را بنویسید. (۱)

۱۸- چرا قانون گذاران باید از بهترین افراد باشند؟ (۱)

۱۹- وظیفه قوه مقننه چیست؟ (۰/۵)

۲۰- اولین کار نمایندگان پس از انتخاب شدن چیست و چگونه رئیس مجلس را انتخاب می‌کنند؟ (۰/۵)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- گزینه (ب)، (۰/۲۵) ۲- گزینه (د)، (۰/۲۵) ۳- نادرست (۰/۲۵) ۴- درست (۰/۲۵) ۵- رهبر (۰/۲۵) ۶- قانون (۰/۲۵)
- ۷- رئیس مجلس (۰/۲۵) ۸- مردم (۰/۲۵) ۹- نیازها (۰/۲۵) و موضوعات مختلف جامعه (۰/۲۵) ۱۰- اساسی (۰/۲۵)
- ۱۱- قضاایه (۰/۲۵) ۱۲- چهار سال (۰/۲۵)، مردم (۰/۲۵) ۱۳- گزینه (ب) (۰/۲۵)، ۲- گزینه (ج) (۰/۲۵)، ۴- گزینه (الف) (۰/۲۵)
- ۱۴- حقوق ملت (۰/۲۵) و همچنین مهم‌ترین روابط و وظایف حکومت (۰/۲۵) و مردم (۰/۲۵) ۱۵- مردم (۰/۲۵) ۱۶- اصل (۰/۲۵)
- ۱۷- نظارت بر مصوبات مجلس که مغایر با قانون اساسی و احکام اسلامی نباشد. (۰/۵) نظارت بر انتخابات و تایید صلاحیت نامزدها. (۰/۵)
- ۱۸- چون وضع قوانین اهمیت زیادی دارد (۰/۲۵) و قانون گذاران با توجه به نیازها (۰/۲۵) و موضوعات مختلف (۰/۲۵)
- جامعه باید بهترین قوانین را وضع کنند (۰/۲۵)، بنابراین باید از بهترین افراد باشند. ۱۹- تهییه و تصویب قوانین عادی کشور (۰/۲۵)
- در چارچوب قانون اساسی (۰/۲۵) ۲۰- در مجلس اذای سوگند می‌کنند، (۰/۲۵) و از بین خود فردی را به عنوان رئیس مجلس انتخاب می‌کنند. (۰/۲۵)

فصل مقابله با حوادث

نصرتگر نخواهد

۱- همدردی با هم‌نواعان در هنگام وقوع حوادث

۲- آشنایی با جمعیت هلال احمر و وظایف آن

۳- آشنایی با بیمه، انواع آن و علت به وجود آمدن آن

۵ همدلی و همیاری در حوادث

معاذ:

- ۱- انسان‌ها در زندگی با خطرها و حوادثی از قبیل سیل، زلزله، آتش‌سوزی، تصادف و غیره روبرو می‌شوند.
- ۲- همدلی یعنی اینکه خود را به جای فردی که دچار حادث شده بگذاریم و احساس و شرایط او را درک کنیم.
- ۳- همیاری، یعنی پس از درک احساس فرد حادث دیده به کمک او بشتاییم.
- ۴- خداوند همدلی و انسان‌دوستی را در سرنشت ما انسان‌ها قرار داده است.
- ۵- کسرش وسائل ارتباطی و حمل و نقل، اطلاع از اخبار حوادث باعث شده است که همدلی در بین همه مردم دنیا ایجاد شود.

۶- مؤسسه‌ای که هنگام حوادث به یاری مردم می‌شتابند [۱- نیروی انتظامی ۲- اورژانس]

۱- نزهتگام وقوع حوادث، به مجموعان، کمک‌های اولیه می‌رساند و آن‌ها را به بیمارستان منتقل می‌کند.

۲- برای آسیب‌دیدگان، چادرهای اسکان موقت برپا کرده و کمک‌های مردمی را جمع آوری کرده و به آن‌ها می‌رساند.

۳- بخشی به نام «سازمان جوانان هلال احمر» دارد که از دانش‌آموزان و دانشجویان داوطلب عضو می‌گیرد.

فعالیت
۱- «جند گروه ... مشکلاتی از قبیل از دست دادن نزدیکان و مجروح شدن آنها و خرابی روستاها، شهرها، کمبود آب، سکن، غذا، دارو و ...»

فعالیت
در هر یک از این موارد، ما چه وظایفه‌ای داریم؟ گاه ممکن است هم کلاسی ما بر اثر یک حادثه یا بیماری، ناتوانی جسمی یا اکن در این صورت ما وظایفه داریم به کمک او بشتابیم و مشکلات زندگی اش را تا حدودی برطرف نماییم.

فعالیت
۱- خاطره‌ای از همدلی می‌توان خاطره‌ای از کمک به همنوعان را در روز جشن نیکوکاری را بیان کرد.
۲- فرض کنید از
گروه اول: باید آموزش‌های لازم را جهت امداد و کمکرسانی به مجروحان فراگرفته باشند.
گروه دوم: باید کمک‌های نقدی و غیرنقدی مردم را جمع‌آوری کنند و برای آسیب‌دیدگان بفرستند.

فعالیت
۴- آیا شما با ... پاسخ پیشنهادی: از مدیر مدرسه در این زمینه کمک بخواهید. طرح دادرس به این صورت است که تعدادی از مربی‌ها را آموزش می‌دهند و مربیان آن را به دانش‌آموزان انتقال می‌دهند تا برای روزهای سخت آماده شوند.
۵- این شعر از ...؟ «سعدی»

بنی آدم اعضاً یک پیکند
که در آفرش زیک کوهزند
چ عضوی به در آورد روزگار
دکر عضوی را ناند قرار
تو کز مفت دیگران بی غنی
نشاید که نام نند آدمی

معنای شعر را انسان‌ها مجموعه اعضای یک پیکر هستند. زیرا در اصل، ریشه آفرینش همه آنها از جانب خداوند است، همان‌طور که اگر عضوی از بدن انسان دچار بیماری و ناراحتی شود، دیگر اعضای بدن نیز غم‌خوار آن خواهند بود. تو که از غم و غصه دیگران ناراحت نمی‌شوی، شایسته نیست که نامت را انسان بگذارند.

ارزشیابی مستمر

- ۱- سازمان هلال احمر برای رفع کدام نیاز زیربه وجود آمده است؟ (۵/۰ نمره)
- (الف) همدلی (ب) زیبایی (ج) نظم
 نادرست ارتباطی درست
- ۲- جمعیت هلال احمر در جنگ‌ها و ... اها بین طرف است. (۵/۰ نمره)
- نادرست درست انسان‌ها همدلی را یاد می‌گیرند. (۰/۵ نمره)
- ۳- امروزه با گسترش — و حمل و نقل همه به سرعت می‌توانند از اخبار حوادث در مناطق مختلف آگاه شوند. (۰/۵ نمره)
- ۴- جمعیت هلال احمر بخشی به نام — دارد که دانش‌آموزان یا دانشجویان به طور داوطلب، عضو آن سازمان می‌شوند. (۰/۵ نمره)
- ۵- اینکه خود را به جای فرد حادثه دیده بگذاریم و احساس و شرایط او را درک کنیم، چه نام دارد؟ (۰/۵ نمره)
- ۶- انسان‌ها در طول زندگی یا چه خطرها و حوادث روبرو می‌شوند؟ (۱)
- ۷- چه مؤسساتی هنگام بروز حوادث به یاری مردم می‌شتابند؟ (۱)
- ۸- چند نمونه از فعالیت‌های جمعیت هلال احمر را بنویسید. (۱)
- ۹- «حادثه هیچ‌گاه خبر نمی‌کند» یعنی چه؟ (۱)
- ۱۰- همیاری را تعریف کنید. (۱)
- ۱۱- آیا همدلی و همیاری کردن فقط مخصوص مردم درون یک کشور است؟ توضیح دهید. (۱)
- ۱۲- کمک‌رسانی در شکل امروزی خود چگونه است؟ (۱)

۱ گزینه (الف) ۲ درست (۰/۵) ۳ نادرست (۰/۵) ۴ سازمان جوانان هلال احمر (۰/۵) ۵ وسائل ارتباطی (۰/۵) ۶ همدلی (۰/۵) ۷ سیل - زلزله - بیماری - جنگ (هر کدام (۰/۲۵)) ۸ جمعیت هلال احمر (۰/۲۵) - آتش نشانی (۰/۲۵) - نیروی انتظامی (۰/۲۵) ۹ در هنگام وقوع حوادث به مجروهان کمک‌های اولیه می‌رسانند (۰/۵) ۱۰ بعضی از هنگامهای ممکن است در هنگام وقوع حوادث به مجروهان کمک‌های مردمی را جمع‌آوری کرده و به آن‌ها می‌رسانند (۰/۵) ۱۱ یعنی پس از درک احساس فرد خود را با همراهان قابل پیش‌بینی نیستند و همواره اشخاص و اموال آن‌ها را تهدید می‌کنند. (۱) ۱۲ خیر، (۰/۲۵) ما فقط در هنگام حوادث به یاری هم‌وطنان خود نمی‌شتابیم، بلکه نیست باید به کمک او شتابیم (۱) ۱۳ امروزه، با گسترش پسرانه انسان‌های مظلوم و آسیب‌دیده که در هر جای جهان باشند، احساس مسئولیت می‌کنیم. (۰/۷۵) در جمله‌ای ارتباطی و حمل و نقل، همه به سرعت از اخبار حوادث باخبر می‌شوند و خود را به محل حادثه می‌رسانند. (۰/۵) همدلی و همیاری شکل‌های جدیدی پیدا کرده است. (۰/۵)

۲۴

لک بیمه و مقابله با حوادث

متعارف:

- ۱- برای جبران زیان‌های مالی و جانی به وجود آمده است.
- ۲- بیمه یک قرارداد بین بیمه‌گر و بیمه‌شونده است. همه مؤسسات مختلف که برای بیمه به وجود آمده‌اند، زیرنظریه مرکزی، فعالیت می‌کنند.
- ۳- مؤسسه بیمه‌گر تعهد می‌کند در قبال دریافت حق بیمه، از بیمه‌شونده خسارت‌های ناشی از حوادث معین را جبران کند.
- ۴- بیمه اجباری: طبق قانون افراد باید این بیمه‌ها را انجام دهند. برای مثال: بیمه شخص ثالث وسائل نقلیه.
- ۵- بیمه اختیاری: افراد، داوطلب می‌شوند که برای حوادث احتمالی از بیمه استفاده کنند.
- ۶- بیمه بهداشت و درمان
- ۷- بیمه از کار افتادگی
- ۸- بیمه مختلف خدمات بیمه
- ۹- بیمه بیکاری
- ۱۰- بیمه آتش‌سوزی و ...
- ۱۱- بیمه عمر

همایع تکمیلی: برای آگاهی از بیمه به سایت www.cemtimsur.ir بیمه مرکزی مراجعه کنید.

سوال متن

در ابتدای هر سال تحصیلی، والدین شما پول را به مدرسه، بابت بیمه دانش‌آموزی می‌پردازنند. آیا می‌دانند این کار ناشی از این حادث را پرداخت می‌کند.

فعالیت

۱- با راهنمایی معلم ...

- (الف) بیمه دانش‌آموزی چه فایده‌هایی دارد؟ این بیمه، هزینه‌های ناشی از انواع حوادث را که ممکن است در طول نه که در داخل یا خارج از مدرسه برای دانش‌آموز پیش آید، طبق قرارداد پرداخت می‌کند.
- (ب) برای گرفتن این بیمه، شما چقدر پول پرداخت کردید؟ ۳۰۰۰ هزار تومان.
- (ج) اگر خدای ناکرده، حادثه‌ای برای شما پیش بیاید، این بیمه تا چه مبلغ تا ۳۰۰۰۰ هزار تومان.
- (د) مدت اعتبار این بیمه چقدر است؟ یک سال.

سوال متن

اکنون دوباره از مستولین مدرسه پرسید که بیمه‌گر شما کدام شرکت یا مؤسسه است؟ بیمه ایران.

۱۴۴

مکانیست یک فرد بتواند خسارت‌های کوچک را جبران کند؛ اما آیا در مورد خسارت‌های بزرگ، چنین امکانی برای

لایسا و اعضا خانواده‌تان دفترچه بیمه درمان دارید؟ در چه مواردی از این دفترچه استفاده می‌کنید؟ بله، هرگاه بیمار نوبه داشته باشد مراجعته کنیم، از آن استفاده می‌کنیم.

۱. رایت زیر را ... چون در زمان‌های گذشته بیمه وجود نداشت، حکومت این کار را انجام می‌داد، ولی در حال حاضر، افراد می‌توانند خود را بیمه کنند. به این صورت که در جوانی قسمتی از درآمد خود را ماهانه به شرکت‌های بیمه پرداخت کنند تا بیمه در روزگار کهنه‌سالی و هنگامی که بازنشسته می‌شوند، کمک حال آن‌ها باشد و به آن‌ها بیمه بازنیستگی تعلق گیرد.

۲. از خانواده بپرسید ...
 (الف) اعضا خانواده شما از کدام بیمه‌ها استفاده می‌کنند؟ این بیمه‌ها چه فوایدی دارند؟ پاسخ پیشنهادی: بیمه زامن اجتماعی یا بیمه خدمات درمانی، بیمه عمر و ... این بیمه‌ها قسمتی از هزینه‌ها را جبران می‌کنند.

(ب) اعضا خانواده شما تحت پوشش چه نوع بیمه‌هایی نیستند؟ چرا؟ پاسخ پیشنهادی: بیمه عمر، بیمه آتش‌سوزی و ...
 چون گمان می‌کنیم که این بیمه‌ها خیلی ضروری نیستند.

۳. بازدید به ... خانه‌های خود را بیمه کنند.

۱. یک ازدواج ...

(الف) به همراه معلم و هم‌کلاسی‌هایتان، از دفتر جمعیت هلال احمر محل زندگی‌تان بازدید کنید و گزارش از گفت‌وگو با اعضا آن را بنویسید. پاسخ پیشنهادی: با اعضا زحمت‌کش هلال احمر آشنا شدم و از سختی‌های کار آن‌ها و از نوع دوستی و اشتیاق آن‌ها برای کمک به مردم در شرایط بحرانی و سخت مطلع شدم، یکی از اعضا این جمعیت درباره چگونه غضو شدن و کمک کردن به مردم و زلزله اطلاعاتی را به ما دادند.

(ب) یکی از امدادگران جمعیت هلال احمر را به کلاس دعوت کنید تا از فعالیت‌های خودش برای شما توضیح دهد و به پرسش‌های شما پاسخ گوید. بهتر است از یکی از اولیای دانش‌آموزان که امدادگر جمعیت هلال احمر است، دعوت شود.

۲. پرس و جو کنید بیمه ...

این بیمه منازل مسکونی را در مقابل خطرات کوئاکونی از جمله آتش‌سوزی، سیل، زلزله و ... بیمه می‌کند. بله.

ارزشیابی مستمر

۱- برای جبران زیان‌های مالی و جانی به وجود آمده است. (۵/۰ نمره)

الف) هلال احمر ب) مؤسسه بیمه ج) صلیب سرخ د) آتش‌نشانی

۲- کدام مؤسسه زیر بر فعالیت کل بیمه نظارت دارد؟ (۵/۰ نمره)

الف) بیمه ایران ب) بیمه مرکزی ج) بیمه دانا د) بیمه آسیا

۳- همه دارندگان وسایل تقلیلی موتوری، موظف‌اند با پرداخت حق بیمه سالانه، وسیله خود را بیمه کنند. (۵/۰ نمره)

□ نادرست □ درست

۴- افرادی که تحت پوشش بیمه بهداشت و درمان هستند، می‌توانند تمام هزینه‌های بیشکی را از طریق بیمه دریافت کنند. (۵/۰ نمره)

□ نادرست □ درست

- ۵- طبق قانون، کلیه سازمان‌ها و شرکت‌ها و صاحبان بستگاه‌ها و دریافت ناشی از کار حادث ناشی از کار کنند. (۰/۵)
- ۶- دانش‌آموزان هرسال، در ابتدای سال تحصیلی با پرداخت حق بیمه، کارتی به نام نامیده می‌شود. (۰/۵)
- ۷- مؤسسه‌ای که ما را بیمه کرده است
- ۸- انواع بیمه را نام ببرید. (۱)
- ۹- اگر بیمه نباشد، در زندگی ما چه مشکلاتی به وجود می‌آید؟ (۱)
- ۱۰- بیمه دانش‌آموزی چه فایده‌هایی دارد؟ (۱)
- ۱۱- بیمه چیست؟ (۱/۵)
- ۱۲- انواع بیمه خدماتی را نام ببرید. (۴ مورد) (۲)
- پاسخ ارزشیابی مستمر**
- ۱ گزینه (ب)، (۰/۵) ۲ گزینه (ب)، (۰/۵) ۳ درست (۰/۵) ۴ بیمه دانش‌آموزی (۰/۵) ۵ بیمه (۰/۵) ۶ بیمه درست (۰/۵) ۷ بیمه گر (۰/۵) ۸ بیمه اجباری: طبق قانون افراد باید این بیمه را انجام دهند (۰/۵)، ۹- بیمه اختیاری: افراد بوط می‌شوند برای حوادث احتمالی از این بیمه استفاده کنند. (۰/۵) ۱۰ به مشکلات زیادی دچار می‌شویم که فرد قادر به جر آن نخواهد بود. (۱) ۱۱ طبق این بیمه، انواع حوادثی که ممکن است در شباهه روز در داخل یا خارج از مدرسه برای دانشجو پیش آید، طبق قرارداد، بیمه هزینه ناشی از آن حادته را پرداخت می‌کند. (۱) ۱۲ بیمه، یک قرارداد بین بیمه‌گر و بیمه‌دهنده است. (۰/۵) مؤسسه بیمه‌گر، تعهد می‌کند در قبال دریافت حق بیمه از بیمه‌شونده، خسارت‌های ناشی از حوادث معینی را در کنند. (۱) ۱۳ بیمه بهداشت و درمان (۰/۵)، بیمه بیکاری (۰/۵)، بیمه عمر (۰/۵)، بیمه بدنۀ اتومبیل (۰/۵)

فصل ۳ تولید، توزیع، مصرف

نصر در راه تجارت

- ۱- شناخت علت تولید محصولات و عوامل آن و شناخت حرفه‌ها و مشاغل
- ۲- آشنایی با توزیع و حقوق و مسئولیت‌های مصرف‌کننده

۱۳ تولید و توزیع

- ۱- تولید محصول به منظور رفع نیازها و خواسته‌های انسان صورت می‌گیرد.
- ۲- نوع محصول
- ۱- کالا: مانند کفش، کیف، یخچال و ...
 - ۲- خدمات: مانند خدمات پزشکی، آموزش، حمل و نقل و ...

- ۳- عوامل تولید
- ۱- منابع طبیعی { آب، خاک، جانوران
 - ۲- سرمایه: ماشین‌آلات، ابزار کار و زمین یا ساخته‌هایی که تولید در آن صورت می‌گیرد. جمکن‌ها، معادن

- ۴- نیروی انسانی: تولید یک محصول با کار و تلاش انسان صورت می‌گیرد. نیازمند سرمایه است انجام می‌شود، کار نام دارد.
- ۵- برای تولید هر محصول، نیروی انسانی باید دانش و مهارت لازم را داشته باشد.

- ۶- بوریع
- ۱- در لغت به معنی پخش کردن است.
 - ۲- توزیع، فعالیتی است که بین تولید کننده و مصرف‌کننده رابطه پرقرار می‌کند.

۱- از پیش تولید و همچنین افزایش کیفیت تولیدات باعث می‌شود که از نظر اقتصادی، به کشورهای بیگانه وابسته نباشیم.

۲- یکی از مکان‌های مهم هر شهر بوده است.

۳- آن‌ها را در مکان‌های پر جنب و جوش و کنار دروازه‌های شهر می‌ساختند.

۴- هم محل دادوستد اقتصادی بودند و هم در امور اجتماعی نقش مهمی داشتند.

۵- نکمل در این قسمت بهتر است دانش‌آموزان در مورد مواردی از قبیل احتکار، رشه، ربا و غش و تقلب در معامله به کتاب مراجعه کنند.

پنجمین مراجعت شود.

۲۰

فعالیت

الف) یک روز خود ...

اگرین کالاهای تولید نشده بودند، چه اتفاقی می‌افتد؟ زندگی ما به خطر می‌افتد و ادامه زندگی دشوار می‌شود. این کالاهای در کجا و توسط چه کسانی تولید می‌شوند؟ در کارخانه‌ها و مرکز تولیدی، توسط انسان‌ها تولید می‌شوند.

ب) دومورد از ...؟

مداد که تولیدکنندگان برای تولید آن به چوب درخت نیاز دارند. کفش، که از پوست بعضی از حیوانات ساخته می‌شود.

۳۲

۲۱

سوال متن

بروزه نزدیک کس ... آیا جینین چیزی ممکن است؟ خیر.

۲۲

فعالیت

۱- به نظر شما ...؟ نیروی انسانی. اگر نیروی کار نبود، چیزی تولید نمی‌شد و انسان نمی‌توانست به زندگی ادامه بدهد.

۲- به نظر شما ... سرمایه، ابزار کار، ماشین‌آلات کاملاً تغییر کرده‌اند. به عنوان مثال، برای شخم زدن زمین کشاورزی در گذشته از گاو استفاده می‌کردند، ولی امروزه تراکتور این کار را انجام می‌دهد.

۳- کاربرگه شماره (۲) ...

الف) هریک از ...

ب) هریک از ...

بخش

فعالیت

بخش

فعالیت

خدمات

آرایشگاه

خدمات

فالیشویں

کشاورزی

پرورش زنبور عسل

خدمات

تولید ماکارونی

خدمات

بیمه

خدمات

پلیس + ۱۰۰

خشکشویی

خدمات	نساجی
صنعت	سیمان سازی
صنعت	مرغداری
کشاورزی	کمپوت سازی
صنعت	اورژانس
خدمات	

صنعت

کشاورزی	خودرو سازی
کشاورزی	تولید فارج
صنعت	دامداری
خدمات	مبل سازی
خدمات	خواربار فروش
	مهمانسرا

سوال متن

به نظر شما از چه راه هایی می توانیم به تولید ملی کمک کنیم ؟ از طریق خریدن کالاهای تولید شده در داخل کشور چگونه می توانیم از تولیدکنندگان کشورمان حمایت کنیم ؟ سعی کنیم کالاهای مورد نیاز خود را بیشتر از تولیدکنندگان داخلی بخریم.

۳۲

فعالیت

- ۵- بعضی از خانواده ها ... پاسخ پیشنهادی: بعضی از خانواده ها، سبزیجات مورد نیاز خود را در حیاط می کارند و ازان این را می کنند، یا در باغچه حیاط درخت می کارند تا از میوه هایش استفاده کنند.
- ۶- بعضی خانواده ها محصولاتی ... پاسخ پیشنهادی: میوه های پرورش یافته در باغچه منزل را در بازار می فروشنند.
- ۷- اگر قرار باشد ... پاسخ پیشنهادی: بیشتر سعی می کنیم محصولات کشاورزی تولید کنیم تا در این زمینه کشورمان خودکار باشیم.
- ۸- همفکری کنید و ...؟ بله، می توانیم یک کارگاه خیاطی یا نجاری در مدرسه درست کنیم.

فعالیت

- ۹- پرس و جو کنید آیا ...؟ پاسخ پیشنهادی: بله، در مرکز شهر، همه مایحتاج مردم در آن فروخته می شود، مثل بازار نیوشاپندر در میدان امام خمینی واقع است که روزهای شنبه نیز به صورت بازار هفتگی (شنبه بازار) فروشنندگانی از سایر شهرها و روستا محصولات خود را در آن عرضه می کنند.
- ۱۰- اگر در آینده ...؟ از کم فروشی و گران فروشی پرهیز خواهم کرد و با مشتری ها رفتاری خوب و مناسب خواهم داشت.

ارزشیابی مستمر

۱- فعالیتی که بین تولیدکنندگان و مصرف کنندگان رابطه برقرار می کند. (۲۵٪ نمره)

الف) توزیع ب) تولید ج) مصرف

د) نیروی کار

د) بازار

ج) نیروی کار

الف) منابع طبیعی ب) سرمایه

د) کدام یک از موارد زیر از عوامل تولید نیست؟ (۲۵٪)

۲- برای تولید هر محصول، نیروی کار باید دانش و مهارت لازم را داشته باشد. (۲۵٪ درست)

۳- در ایران قدیم، بازارها را در مکان های پر جنب و جوش می ساختند. (۰٪ درست)

۴- تولید محصول به منظور رفع نیازها و انسان صورت می گیرد. (۰٪ درست)

۵- از گذشته تا به امروز، هیچ کاه ادامه زندگی انسان بدون امکان پذیر نبوده است. (۰٪ درست)

۶- اینکه چیزی را کمتر از حد به مشتری بدهند و یا در تولید یک کالا چیزهایی کم گذاشته باشند، چه نام دارد؟ (۰٪ درست)

۷- دو مورد از منابع طبیعی را نام ببرید. (۱٪ مورد) (۰٪ درست)

۸- مشاغل و فعالیت های اقتصادی را در چند گروه می توان طبقه بندی کرد؟ (۰٪ درست)

۹- مشاغل مختلف چگونه به وجود آمد؟ (۱٪ درست)

۱۰- چرا تولیدکنندگان سعی می کنند بازارهای مصرف پیدا کنند؟ (۰٪ درست)

۱۱- بازارها چه نقش در شهرها داشتند؟ یا ذکر مثال. (۱٪ درست)

۱۲- چگونه نیروی کار در تولید تأثیر دارد؟ شرح دهید. (۱٪ درست)

۱۳- چگونه سرمایه در تولید تأثیر دارد؟ شرح دهید. (۱٪ درست)

۱۴- چگونه سرمایه در تولید تأثیر دارد؟ شرح دهید. (۱٪ درست)

۱۵- انواع محصول را با ذکر مثال بتوانید. (۱)

۱۶- برای جلوگیری از واپسگی اقتصادی به بیگانگان، چه اقداماتی می‌توانیم انجام دهیم؟ (۰/۵)

۱۷- منابع طبیعی چگونه در تولید نقش دارند؟ شرح دهید. (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- گزینه (الف) ۲- گزینه (د) ۳- درست (۰/۲۵) ۴- خواسته‌های (۰/۲۵) ۵- تولید (۰/۲۵) ۶- کم فروشی (۰/۲۵) ۷- سه دسته: ۱- کشاورزی (۰/۲۵) ۲- صنعت (۰/۲۵) ۳- خدمات (۰/۲۵) ۸- آب، خاک، جانوران، جنگل‌ها (۰/۲۵) ۹- انسان‌ها همواره به صورت اجتماعی زندگی کرده و به تنها بی، همه چیزهای مورد نیاز خود را نمی‌توانند (۰/۲۵) ۱۰- نو مورد در مورد (۰/۲۵) ۱۱- تولید محصول زیاد شد. (۰/۲۵) ۱۲- با تولید غذای کافی دیگر همه مجبور به کار کشاورزی نبودند (۰/۲۵) ۱۳- با رونق کار کشاورزی، تولید کشاورزی بیشتر شد. (۰/۲۵) ۱۴- باید کنند کان باید محصولات خود را به دست مشتریان برسانند (۰/۲۵) ۱۵- همین دلیل سعی می‌کنند بازارهای مصرف را پیدا کنند (۰/۵) ۱۶- بازارها علاوه بر اینکه محل دادوستد اقتصادی بودند (۰/۲۵) ۱۷- در دور اجتماعی هم نقش مهمی داشتند. (۰/۲۵) برای مثال، در هنگام جشن‌ها و اعیاد، بازار چراغانی می‌شد یا در هنگام عزاداری‌ها، مراسم سوگواری در آنجا برای کردند. (۰/۲۵) در هنگام اعتراض علیه حکومت‌های ظالم، مردم در بازار جمع می‌شدند یا بازاریان مغازه‌ها را تعطیل می‌کردند. (۰/۲۵) ۱۸- تولید یک محصول با کار و تلاش انسان صورت می‌گیرد. (۰/۲۵) اگر نیروی کار نبود، چیزی تولید نمی‌شد (۰/۲۵) و انسان نمی‌توانست به زندگی ادامه دهد. (۰/۲۵) برای تولید هر محصولی، نیروی کار باید داشت و مهارت لازم را داشتند (۰/۲۵) ۱۹- انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی و تولید کالا به ابزار و تجهیزات نیاز دارد (۰/۵)، ماشین آلات، ابزار کار و زمین یا ساختمانی که تولید در آن‌ها صورت می‌گیرد، سرمایه هستند. (۰/۵) ۲۰- نوع محصول داریم ۱- کالا مانند: کفش، کیف و ... (۰/۵) ۲- خدمات، مانند: آموزش، حمل و نقل و ... (۰/۵) ۲۱- افزایش تولید و همچنین افزایش کیفیت تولیدات در داخل کشور (۰/۵) ۲۲- از جه در طبیعت وجود دارد آب، خاک، جانوران، معادن و ... منابع طبیعی هستند. برای اینکه انسان بتواند کالاهای و وسائل مورد نیاز خود را تولید کند (۰/۵)، باید از امکانات و منابع طبیعی که خداوند در اختیار او قرار داده، استفاده کند. (۰/۵)

۱۷ مصرف

آنچه:

۱- علاوه برول کاغذی ، امروزه برای مبادله اکارت خرید انتشاری نیز استفاده می‌شود.

-۲-

مستولیت مصرف کننده مصرف درست است. مصرف کننده خدمات موجود در بازار را به منظور رفع نیازهای خود می‌خرد.

از اقدامات برای رعایت حقوق مصرف کننده، می‌توان به بررسی مشخصات کالا و استاندارد اشاره کرد.

۱- استاندارد: یعنی: از نظم و قواعدی پیروی کردن. برای تعیین کیفیت مطلوب هر کالا قوانین و مقرراتی وضع می‌کنند، به این مقررات استاندارد می‌گویند.

۲- وظیله استاندارد کردن کالا در ایران بر عهده‌هازمان ملی استاندارد ایران است.

۳- مصرف‌کاری: یعنی اینکه بدون داشتن نیاز واقعی، بخواهیم برای تفریح یا خودنمایی و چشم و همچشمی با دیگران، کالاهایی را خریم.

۴- راه‌های کاهش آسیب‌های مخصوصاً ریست به علت مصرف گردیده: ۱- تا حد امکان از مصرف ظروف یکبار مصرف و پلاستیکی خودداری کنیم.

۲- زباله‌های قابل بازیافت را با بقیه زباله‌ها مخلوط نکنیم.

۵- مصنوع تکمیل: برای اگاه بیشتر در مورد استاندارد به سایت www.isiri.org

سوال متن

راستی بول چگونه به وجود آمد؟ با افزایش روابط بازرگانی، معامله بین مردم، مشکلات حمل و نقل و نگهداری کالاهای بازار

مردم کشورها بول را به وجود آوردند.

فعالیت

- ۱- به نظر شما ... استفاده از کارت اعتباری بهتر است. بله، استفاده از چک.

فعالیت

- ۲- با راهنمایی معلم ... هر برچسب چه اطلاعاتی درباره کالا به شما می‌دهد؟ اطلاعاتی از قبیل جواز تولید، ادرس

کارخانه، قیمت کالا، تاریخ مصرف، نکات ایمنی و ... درج شده است.

دوست داشتید چه اطلاعات دیگری درباره آن کالا داشته باشید؟ مثلًاً ضررهاي آن کالا، مواد به کار رفته در آن، نام

آن و

- ۳- به مدت چند ... بین دو کالای مشابه که یکی مهر استاندارد دارد و دیگری ندارد، کدام را انتخاب می‌کنید؟ چرا؟

را که مهر استاندارد دارد انتخاب می‌کنیم، چون مؤسسه استاندارد ایران برای هر کالا مقررات و روش‌هایی را تعیین می‌کند

کالاهای خود را مطابق این روش‌ها بسازند و باعث می‌شود که ما با خیال راحت، کالای مورد نیاز خود را بخریم.

فعالیت

بحث و گفت‌وگو در کلاس:

- ۴- جنبه‌هایی از مصرف‌گرایی ... همگام بودن با مدروز و بهروز کردن لوازم خانگی و نوع لباس و ... بدون آنکه نیازی، آن باشد.

- ۵- مصرف‌گرایی چه آسیب‌های ...؟ مصرف‌گرایی باعث می‌شود که تمام فکر انسان به این دنیا و مادیات معطوف گردد. جنبه‌های معنوی غافل و دور شود.

سوال متن

- نظرهای این افراد را بخوانید و درباره آن‌ها گفت‌وگو کنید. با کدام یک موافق هستید؟ شما چه راه حل‌هایی پیشنهاد می‌کنید؟ همه نظرات گفته شده درست است و با رعایت همه آن‌ها می‌توان به پاکیزگی محیط زیست کمک کرد.

راحل ما: اگر کالاهایی را که نیاز نداریم خریداری نکنیم، این عامل باعث می‌شود که زباله کمتری هم تولید شود.

فعالیت

- ۶- تحقیق کنید این ...؟ چرخه بازیافت.

تلاشی در مسیر موفق

به کار بیندیم

- ۱- از امروز به ... پاسخ پیشنهادی: برای مثال، دانش‌آموز می‌تواند از کیف سال گذشته برای امسال استفاده کند

- ۲- با راهنمایی معلم ... پاسخ پیشنهادی: می‌توان یکی از اولیای دانش‌آموزان را که در این زمینه فعالیت دارند به کمک

دعوت کرد و از او در زمینه فعالیت کاری اش سوالاتی پرسید. مثلًاً پدر یکی از دانش‌آموزان سوپر مارکت دارد و کمی

توزیع کالاهای تولیدی به مردم است. او کالاهایی مورد نظر را از تولیدکنندگان خریداری می‌کند و پس از آن دست

صرف کنندگان قرار می‌دهد. (می‌فروشد)

- کدام مؤسسه در ایران برای هر کالا، مقررات و روش‌هایی را تعیین می‌کند که تولیدکنندگان کالاهای خود را مطابق با این روش‌ها پسازند؟ (۵/۰ نمره)
- (الف) سازمان ملی استاندارد ایران
 (ب) سازمان تحقیقات صنعتی ایران
 (ج) اسازمان بازرگانی کل کشور
 (د) حقوق مصرف‌کننده
۱. استاندارد باعث می‌شود که ما با خیال راحت، کالای مورد نیاز خود را بخریم. (۵/۰) درست نادرست
۲. طبق قانون، ریختن رنگ‌ها و مواد تقلیلی در مواد خوردنی، آشامیدنی و بهداشتی، درست نادرست
- چنانچه به کس آسیبی نرساند، مجاز است. (۵/۰)
۳. برای تعیین کیفیت مطلوب هر کالا قوانین و مقررات وضع می‌کنند که به این مقررات منطبق می‌باشد با چه وسیله‌ای صورت می‌گیرد؟ (۵/۰)
۴. مرزوکه مبادله با چه وسیله‌ای را که در بازار وجود دارد به منظور رفع نیازهای خود من خرد. (۵/۰)
۵. کس است که کالا و خدماتی را که در بازار وجود دارد به منظور رفع نیازهای خود من خرد. (۵/۰)
۶. چند نمونه از حقوق مصرف‌کننده را بنویسید. (۱/۵)
۷. کیسه‌های نایلونی چه ضررهايی بر طبعت وارد می‌کنند؟ (۱/۵)
۸. مسئولیت‌های مصرف‌کننده را بنویسید. (۱/۵)
۹. نظر دین اسلام درباره مصرف‌گرایی چیست؟ با ذکر آیه‌ای توضیح دهد. (۲/۵)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱. گزینه (الف)، (۵/۰) ۲ درست (۵/۰) ۳ نادرست (۵/۰) ۴ استاندارد (۵/۰) ۵ پول (۵/۰) ۶ مصرف‌کننده (۵/۰)
۲. خریدن کالای سالم و بدون نقص حق مشتری است. (۵/۰) وجود برچسب مشخصات کالا (۵/۰) داشتن استاندارد کالا (۵/۰)
۳. در صورت وارد شدن به آبها موجب خفگی دلفین‌ها، لاکپشت‌ها و پرندگان دریایی می‌شوند. (۵/۰) ترکیبات شیمیایی نایلون‌ها، خاک‌ها را آلوده می‌کنند. (۵/۰) و از طریق گیاهان به زنجیره غذایی انسان وارد می‌شوند و برای سلامت انسان مضر دارد. (۵/۰) ۴. مصرف درست (۵/۰)، پرهیز از اسراف (۵/۰) و پرهیز از مصرف‌گرایی (۵/۰) ۵. از نظر دین اسلام، تولید و صرف کالا برای رفع نیاز انسان است (۵/۰) تا او بتواند به کارهای مهم‌تر پردازد. (۵/۰) به همین دلیل، اسراف و ریخت و پاش گاهی ناخوشدنی است. (۵/۰) همانا مبدزین (ریخت و پاش کنندگان) برادران شیاطین‌اند. (۱)

فصل محیط زندگی خود را بشناسیم

مساندگان

نهاد

من کجا زندگی می‌کنم؟

۱. ویژگی‌های طبیعی؛ مثل موقعیت جغرافیایی، نوع آب و هوای ناهمواری‌ها، رودها، پوشش گیاهی و زندگی جانوری و ...
۲. ویژگی‌های انسانی؛ مثل تعداد جمعیت، فعالیت‌های اقتصادی، سواد، زبان، آثار تاریخی و ...
۳. این حدایه ما کمک می‌کند که ویژگی‌های طبیعی و انسانی مکان‌های مختلف را بشناسیم و رابطه بین این ویژگی‌ها را بفهمیم.
۴. پرسش‌های جغرافیایی با کلماتی مانند کجا؟ چرا؟ چگونه؟ چه موقع؟ و چه کسانی؟ آغاز می‌شود.

- ۱- نقشه ناهمواری‌ها
- ۲- نقشه تقسیمات کشوری
- ۳- نقشه راه‌ها
- ۴- نقشه کردشکنی
- ۵- اطلس‌ها

- ۱- نقشه: تصویری افقی از سطح زمین است که به نسبت مورد نیاز کوچک شده است.
- ۲- انواع نقشه‌های

رالمندی مختص

- ۱- دریا
- ۲- رودخانه
- ۳- سد
- ۴- آبرسان
- ۵- آبادان
- ۶- خلیج
- ۷- پالایه
- ۸- بند
- ۹- کوه
- ۱۰- دره
- ۱۱- دره‌گرد
- ۱۲- دشت
- ۱۳- سد
- ۱۴- آبرسان
- ۱۵- آبادان
- ۱۶- خلیج
- ۱۷- پالایه
- ۱۸- بند
- ۱۹- کوه
- ۲۰- دره
- ۲۱- دره‌گرد
- ۲۲- دشت
- ۲۳- سد
- ۲۴- آبرسان
- ۲۵- آبادان
- ۲۶- خلیج
- ۲۷- پالایه
- ۲۸- بند
- ۲۹- کوه
- ۳۰- دره
- ۳۱- دره‌گرد
- ۳۲- دشت
- ۳۳- سد
- ۳۴- آبرسان
- ۳۵- آبادان
- ۳۶- خلیج
- ۳۷- پالایه
- ۳۸- بند
- ۳۹- کوه
- ۴۰- دره
- ۴۱- دره‌گرد
- ۴۲- دشت
- ۴۳- سد
- ۴۴- آبرسان
- ۴۵- آبادان
- ۴۶- خلیج
- ۴۷- پالایه
- ۴۸- بند
- ۴۹- کوه
- ۵۰- دره
- ۵۱- دره‌گرد
- ۵۲- دشت
- ۵۳- سد
- ۵۴- آبرسان
- ۵۵- آبادان
- ۵۶- خلیج
- ۵۷- پالایه
- ۵۸- بند
- ۵۹- کوه
- ۶۰- دره
- ۶۱- دره‌گرد
- ۶۲- دشت
- ۶۳- سد
- ۶۴- آبرسان
- ۶۵- آبادان
- ۶۶- خلیج
- ۶۷- پالایه
- ۶۸- بند
- ۶۹- کوه
- ۷۰- دره
- ۷۱- دره‌گرد
- ۷۲- دشت
- ۷۳- سد
- ۷۴- آبرسان
- ۷۵- آبادان
- ۷۶- خلیج
- ۷۷- پالایه
- ۷۸- بند
- ۷۹- کوه
- ۸۰- دره
- ۸۱- دره‌گرد
- ۸۲- دشت
- ۸۳- سد
- ۸۴- آبرسان
- ۸۵- آبادان
- ۸۶- خلیج
- ۸۷- پالایه
- ۸۸- بند
- ۸۹- کوه
- ۹۰- دره
- ۹۱- دره‌گرد
- ۹۲- دشت
- ۹۳- سد
- ۹۴- آبرسان
- ۹۵- آبادان
- ۹۶- خلیج
- ۹۷- پالایه
- ۹۸- بند
- ۹۹- کوه
- ۱۰۰- دره

- ۴- وسائلی که به شناخت محیط‌زندگی کمک می‌کند.

عکس

- ۱- معمولی: با دوربین از مناظر طبیعی، شهرها، خانه‌ها و فعالیت‌های انسانی گرفته می‌شود.
- ۲- هوایی: این عکس‌ها با دوربین‌هایی که در هواپیما نصب شده است گرفته می‌شوند.
- ۳- از این عکس‌ها برای تحقیق‌های جغرافیایی استفاده می‌شود.
- ۴- ماهواره‌ای: توسط ماهواره‌ها تهییه و به زمین فرستاده می‌شود.
- ۵- گره جغرافیایی: نمونه کوچکی از گره زمین است که می‌توان شکل واقعی بخش‌های مختلف زمین را روی آن مشاهده کرد.

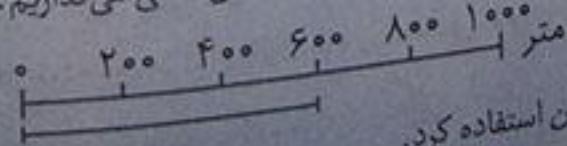
تلشی و نیزه موافق

۴- کتاب‌ها و فرهنگ‌نامه‌ها: با مطالعه آن‌ها می‌توانیم با مکان‌های مختلف و شیوه‌های زندگی در این مکان‌ها آشنا شویم.

- ۵- رایانه و اینترنت: از لوح‌های فشرده (CD) می‌توانیم اطلاعات بسیار خوبی درباره موضوعات مخصوص به دست بیاوریم.

- ۶- با استفاده از مقیاس خطی می‌توانید فاصله واقعی مکان‌ها را روی زمین محاسبه کنید. ابتدا با خطکش فاصله مکان‌ها را ۳ سانتی‌متر است. پس خطکش را با همان مقدار ۳ سانتی‌متر روی مقیاس خطی می‌گذاریم.

منابع تکمیلی: از اطلس گیاتاشناسی می‌توان استفاده کرد.

۴۲ ا. میز را بخواهد ...
نحوت: جمعیت شهر مهدیه ۱۲۶۰۰۰ نفر است، در صورتی که جمعیت روستای خداداد ۴۰۰۰ نفر است، در شهر مهدیه
و لایت‌های کشاورزی محدود است، اما در روستای خداداد به علت آب فراوان، کشاورزی رونق زیادی دارد. شهر مهدیه یک
شهر صنعتی است، اما در روستای خداداد بیشتر به فعالیت‌های کشاورزی می‌پردازند.

نهاده: هر دو دارای جمعیت باسوساد هستند، هر دو دارای دیدنی‌های جذاب جهت گردشگری هستند.

۴۳ ب. چند گروه ... پاسخ پیشنهادی: پرسش‌هایی از قبیل: روستای احمدآباد کلیج در کجا قرار دارد؟ چرا مردم این روستا
که ورزی می‌کنند؟ و جمعیت این روستا چقدر است؟ مهم‌ترین محصول آن چیست؟ و ...

۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷
۴. آباروی دیوار... پاسخ پیشنهادی: بله، نقشه ایران.
۴. اکنون کتاب را... هر کدام از این نقشه‌ها درباره موضوعی، مطالب زیادی را به ما می‌آموزند؛ مثلاً نقشه گردشگری،
نقاه تفریحی و زیبای ایران را نشان می‌دهد. نقشه نامهواری‌ها، کوهها و قله‌های کشور را نشان می‌دهد، نقشه تقسیمات
کشوری، استان‌ها، مرزها و شهرها و نقشه راه‌ها، راه‌های ارتباطی بین شهرها را نشان می‌دهد.

۴. اگر بخواهید از ... ۸۰۰ متر

۵. اگر بخواهید از ... ۱۲۰۰ متر - یک کیلومتر و ۲۰۰ متر

۶. عکس‌های ۱ و ...؟ عکس «۱» بازار را نشان می‌دهد که مردم برای خرید به آنجا می‌روند. عکس «۲» یک ناحیه
کوهستانی را نشان می‌دهد که در دامنه‌های آن دامپروری و کشاورزی انجام می‌شود.

۷. اگر تاکنون عکس ... پاسخ پیشنهادی: دانش‌آموز می‌تواند با دوربین خود، عکسی از آثار تاریخی منطقه خود یا پوشش
گیاهی آن منطقه تهیه کند و به کلاس بیاورد. به طور مثال، می‌تواند عکسی از بازار تهران یا بازار شهرهای خودشان، از قله
دعاؤند و ... بیندازد و به کلاس بیاورد.

۸. ب. طور گروه ...

پاسخ پیشنهادی: می‌توان کتاب منطقه خاورمیانه را پیدا نمود و بررسی کرد.

۹. اگر در مدرسه ... پاسخ پیشنهادی: می‌توانیم ویژگی‌های طبیعی و انسانی کناره دریای خزر را جستجو کنیم و از آن
اطلاعاتی به دست بیاوریم که جمعیت شهرهای کناره خزر چگونه است و دریا را آب و هوا و فعالیت مردم این منطقه، اطلاعاتی
به دست آورد و در کلاس مطرح کرد.

ارزشیابی مستمر

تصویری افق از سطح زمین است که به نسبت مورد نیاز کوچک شده است. (۵/۰ نمره)

(۱) نظریه (۲) مقیاس (۳) نقشه (۴) عکس (۵) کره

۱. با استفاده از نقشه می‌توانید فاصله واقعی مکان‌ها را محاسبه کنید. (۵/۰ نمره)

۲. از عکس‌های — برای تهیه نقشه‌های جغرافیایی استفاده می‌شود. (۵/۰ نمره)

۳. در زیر نقشه خطی مشاهده می‌کنید که به آن مقیاس — می‌گویند. (۵/۰ نمره)

۴. نمونه کوچکی از کره زمین — است که می‌توان شکل واقعی بخش‌های مختلف سیاره زمین را در آن مشاهده کرد. (۵/۰ نمره)

۵. دانش جغرافیا چه کمکی به ما می‌کند؟ (۲)

۱۰- انواع نقشه را نام ببرید. (۱)

- ۷- انواع عکس‌ها را نام ببرید. (۱/۵)
 ۸- رایانه و اینترنت چگونه در مطالعه جغرافیا به ما کمک می‌کنند؟ (۲)
 ۹- فاصله ۳ سانتی‌متری از میدان قلسطین تا خیابان انقلاب روی نقشه برابر با چند متر روی زمین است؟ (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- گزینه (د)، (۰/۵) ۲- نادرست (۰/۵) ۳- هوایی (۰/۵) ۴- خطی (۰/۵) ۵- کره جغرافیایی (۰/۵) ۶- کمک من کن
 ویژگی‌های طبیعی و انسانی مکان‌های مختلف را بشناسیم (۱) و رابطه بین این ویژگی‌ها را بفهمیم. (۱) ۷- معمولی (۰/۵)
 هوایی (۰/۵)، ماهواره‌ای (۰/۵) ۸- از لوح‌های فشرده (CD) می‌توانیم اطلاعات بسیار خوبی درباره موضوعات جغرافیایی دست بیاوریم. (۲) ۹- با خط‌کش همان منطقه مقدار ۳ سانتی‌متر روی مقیاس می‌گذاریم که می‌شود ۶۰۰ متر روی زمین
 ۱۰- نقشه ناهمواری‌ها (۰/۲۵)، نقشه تقسیمات کشوری (۰/۲۵)، اطلس‌ها (۰/۲۵)، نقشه راه‌ها (۰/۲۵)

آنلاین ایران، خانه ما

نمایی:

- ۱- کشور ما ۱۶۴۸.۱۹۵ کیلومتر مربع وسعت دارد.
 ۲- در سال ۱۳۹۰ کشور ما ۷۵ میلیون نفر جمعیت داشت و دارای ۱۱۶۶ شهر و بیش از ۶۰۰۰۰ آبادی دارای سکنه بوده است.
 ۳- برای اداره بیشتر کشور آن را به بخش‌های تقسیم کرده‌اند که به آن استان می‌گویند. استان به وسیله استانداری اداره می‌شود.
 ۴- بیشتر جمعیت ایران در شهرهای کوچک و بزرگ زندگی می‌کنند.
 ۵- هر استان نیز چند شهرستان دارد و در هر شهرستان تعدادی شهر و روستا وجود دارد.
 ۶- تعدادی از مردم نیز در روستاهای سرمهی برنده و عده کمی از هموطنان ما زندگی عشاپری دارند. شهرداری مؤسسه‌ای است که برای اداره شهر و ارائه خدمات به ساکنان شهر به وجود آمده است.
 ۷- شهرها توسط شورای اسلامی شهر و شهردار اداره می‌شوند. اعضای شورای شهر را مردم آن شهر انتخاب می‌کنند.

نحوه ارتقاء

- ۱- احداث و عمریزی آسفالت خیابان‌ها، پل‌ها، تونل‌ها و پیاده‌روها
 ۲- ایجاد فضای سبز و کاشتن درخت و نهال و ایجاد پارک
 ۳- نظافت کوچه‌ها، خیابان‌ها و جمع‌آوری و دفع زباله‌ها
 ۴- نظارت بر ساخت و سازها

- ۵- شهرداری برای انجام این خدمات تیاز به بیول زیادی دارد که بخشی از آن را با عنوان عوارض نوسازی، از مردم دریافت می‌کند مردم انتخاب می‌شوند. این شورا برای اداره روستا و بهتر شدن وضع آن و اقداماتی از قبیل ساختن پل، مدرسه، مسجد، قنات و آبرسان دیگر تصمیم‌گیری می‌کند.

۱- کوه‌های آذربایجان در شمال غربی ایران

- ۱- در دامنه‌های شمالی که روبه دریا است، برف و باران فراوان است.
- ۲- دامنه‌های جنوبی بدون رطوبت است و پوشش گیاهی کمتری دارد.
- ۳- رشته کوه‌های البرز در شمال ایران
- ۴- کوه‌های خراسان در شمال شرقی ایران

۱- نواحی مرتفع و بلند

- ۱- جهت آن شمال غربی- جنوب شرقی است.
- ۲- در دامنه‌های شمال غربی برف و باران فراوان تر از دامنه‌های جنوب شرقی است.

۲- نواحی پست و هموار

- ۵- کوه‌های بلند و پراکنده مرکز و جنوب هر قی ایران
- ۱- دشت‌ها و جلگه‌ها: به علت داشتن خاک مساعد و آب و هوای مناسب و حاصلخیز برای کشاورزی مناسب هستند.
- ۲- کوهپایه‌ها: زمین‌هایی که از یک سو به کوه‌ها و از سوی دیگر به دشت‌ها می‌رسند. در آن‌ها علفزار است و به عنوان چراک‌هاد استفاده می‌شوند.

۳- پایخت سایر شهرها ارتفاع فله کوهها مرز ایران

۴- سیاه زمین قازه‌ها و اقیانوس‌های پهناور دارد.

۵- ایران در جنوب غربی قازه آسیا قرار دارد.

نحوه تکلیل: نقشه سیاسی و تقسیمات کشوری ایران

سؤال متن

شهر روزتای محل زندگی شما جزء کدام شهرستان است؟ پاسخ پیشنهادی: برای مثال روزتای احمد آباد کلیج تابع شهرستان محمودآباد با روزتای معصوم آباد تابع شهرستان فردین اصفهان.

۴۸

۱- کاربرگه شماره (۳) ...

فقط

۲- شهرستان

۳- بزرگترین شهرستان و کوچک‌ترین شهرستان استان شما

۴- مرکز استان شما کدام شهر است؟ سمنان

۵- کلام است؟ بزرگ‌ترین شاهرود، کوچک‌ترین شهر

۶- شهر با روزتایی که شما در آن زندگی می‌کنید در کدام

۷- شهرستان این استان واقع شده است؟ شهرستان گرمسار

سؤال متن

شهر و روستا چگونه اداره می شود؟ شهر توسط شهرداری و روستا توسط شورای اسلامی و دهیار اداره می شود.

فعالیت

۲- همفکری کنید. شما....

پرداخت به موقع عوارض شهرداری و دهیاری، نریختن زباله ها در سطح شهر و روستا، آسیب ترساندن به فضای سبز شهر

آسیب ترساندن به وسائل نقلیه عمومی و ...

۳- به تصویر قبض... پاسخ پیشنهادی: پرداخت به موقع عوارض نوسازی توان مالی شهرداری را افزایش می دهد و شهرداری در زمینه نوسازی و عمران و تأمین نیازمندی های شهری کار کرد بهتری داشته باشد

دو دشت و سیع ایران کدام اند؟ دشت کویر - دشت لوت

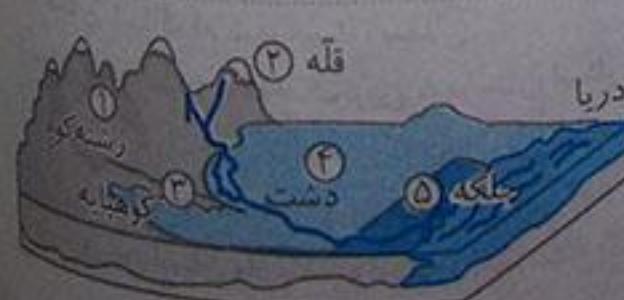
جلگه چگونه تشکیل می شود؟ از هر یک از رشته کوه های بلند غالباً رودهایی جاری شده اند که با گذشت زمان از آبرفت آن

فعالیت

۵- کاربرگه شماره (۵)....

۱- روی مدل کتاب شماره ها، کلمه جلگه، دشت، کوهپایه،

قله و رشته کوه را بنویسید.

۱. نام جلگه‌ها و دشت‌های را که روی نقشه نوشته نشده، بویسید. جلگه‌ها را با مداد سیزرنگ کنید.

۵۴

مکانات اجتماعی

۱. کاربرگه شماره (۶) ...
۲. نام اقیانوس‌های جهان را بنویسید.
۳. روی نقشه، نام قاره‌های جهان را بشویسید.
۴. نام نصف‌النهار مبدأ را بنویسید.
۵. نام بزرگ‌ترین مدار (استوا) را بتوانید.
۶. محل کشور ایران را با مداد رنگ آمیزی و مشخص کنید.
۷. ایران در کدام قاره قرار دارد؟ آسیا
۸. ایران به کدام اقیانوس نزدیک تر است؟ هند
۹. ایران در کدام نیمکره قرار دارد؟ شمالی یا جنوبی؟ شمالی
۱۰. ایران در کدام نیمکره قرار دارد؟ شرقی یا غربی؟ شرقی
۱۱. نقشه را با سلیقه خود رنگ آمیزی کنید.

۵۴

به کار یافندید
یک ارزقابت‌های ...

۱. بدطوری گروهی ... - پاسخ پیشنهادی: به طور مثال، تهران پایتخت کشور ایران و در دامنه جنوبی رشته‌کوه البرز دارای ل و هوای کوهپایه‌ای است. پرجمعیت‌ترین شهر ایران دارای مرکز صنعتی و کارخانه‌های فراوان و همچنین محل به هم پیوند و برخورد راه‌های زمینی و هوایی کشور است. به دلیل وجود وزارت‌خانه‌ها و ادارات دولتی و مرکز خدماتی مثل بساراتن‌های مجتمع در کشور مطرح است.
۲. مدل از رشته کوه ... : به طور گروهی ... - با وسائل لازم این مدل را درست کنید و به کلاس بیاورید.

۳. اگر به اینترنت ... - پاسخ پیشنهادی: به طور مثال اگر در استان مازندران زندگی می‌کنید می‌توانید به شهرستان‌های آمل، محمودآباد، فریدون‌کنار، ساری و ... اشاره کنید که شهرستان فریدون‌کنار در کنار دریای خزر واقع شده است و برنج این شهر در کشور معروف است.

۱۵۷

از زیستگاهی مستمر

- ۱- نظارت بر حمل و نقل عمومی (اتوبوس، تاکسی و مترو) بر عهده چه سازمانی است؟ (۵٪ نمره)
 ج) راهنمایی و رانندگی د) قاکسیرانی
 ب) استانداری الف) شهرداری
- ۲- مساحت کشور ایران چقدر است؟ (۵٪)
 ۱/۴۶۸/۱۹۵ ۱/۶۸۴/۱۹۵ ۱/۶۴۸/۱۹۵ ۱/۸۶۴/۱۹۵ ب) درست
- ۳- در دامنه شمال غربی زاگرس برف و باران کمتری می‌بارد و هرچه به سمت جنوب
 زاگرس می‌رویم برف و باران بیشتر می‌شود. (۵٪)
- ۴- ایران در جنوب غربی آسیا قرار دارد. (۵٪)
- ۵- در سال ۱۳۹۰ کشورمان میلیون نفر جمعیت داشته است. (۵٪)
- ۶- برای اداره بهتر کشور آن را به بخش‌های تقسیم کرده‌اند که به آن می‌گویند. (۵٪)
- ۷- استان به وسیله چه نهادی اداره می‌شود؟ (۵٪)
- ۸- سازمانی است که برای اداره بهتر شهر به وجود آمده است. (۵٪)
- ۹- چرا دامنه شمالی البرز پوشیده از جنگل است و دامنه جنوبی پوشش کمتری دارد؟ (۲٪)
- ۱۰- کوهپایه‌ها چه نوع زمین‌هایی هستند و از آن‌ها برای چه چیزی استفاده می‌شود؟ (۲٪)
- ۱۱- توضیح دهد که چرا دشت‌ها و جلگه‌ها برای کشاورزی مناسب هستند؟ (۲٪)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- گزینه (الف)، (۵٪) ۲- گزینه (د)، (۵٪) ۳- نادرست (۵٪) ۴- درست (۵٪) ۵- ۷۵ (۵٪) ۶- اشغال (۵٪)
 ۷- استانداری (۵٪) ۸- شهرداری (۵٪) ۹- در دامنه‌های شمالی رشته‌کوه البرز که رو به دریا قرار دارد (۵٪) برف و باران
 فراوان می‌بارد. (۵٪) این دامنه‌ها پوشیده از جنگل است. به عکس، دامنه‌های جنوبی البرز بدون رطوبت مانده (۵٪) و فقط
 فصل زمستان برف و باران دریافت می‌کند. (۵٪) ۱۰- کوهپایه‌ها یعنی زمین‌هایی که از یک سو به کوه‌ها (۷۵٪) و از سوی
 دیگر به دشت‌ها مربوط می‌شوند. (۵٪) از آن‌ها به عنوان چراغ‌گاه استفاده می‌شود. (۵٪) ۱۱- چون خاک آن‌ها مساعد و
 و هوای مناسبی دارند (۱)، دارای جلگه‌های حاصلخیزی هستند که برای کشاورزی مناسب است. (۱)

از زیستگاه‌های ایران حفاظت کنیم

فصل بزرگوار

- ۱- آشنایی با مفهوم زیستگاه و عملت به وجود آمدن زیستگاه‌های مختلف
 ۲- شناخت نواحی چهارکانه آب و هوایی و بیزگی‌های آن‌ها
 ۳- آشنایی با چگونگی حفاظت از زیستگاه‌های ایران

تأشی در مسیر موفقیت

تنوع آب و هوای ایران

منابع

- ۱- به منطقه بیزگی که در آن مجموعه‌ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می‌کنند، زیستگاه (زیست بوم) می‌گویند.
 ۲- یکی از مهم‌ترین عواملی که موجب گوناگونی یا تنوع زیستگاه‌ها در کشور مانده است، تنوع آب و هوایی در کشور است.
 ۳- مهم‌ترین عناصر آب و هوای دما و بارش است.

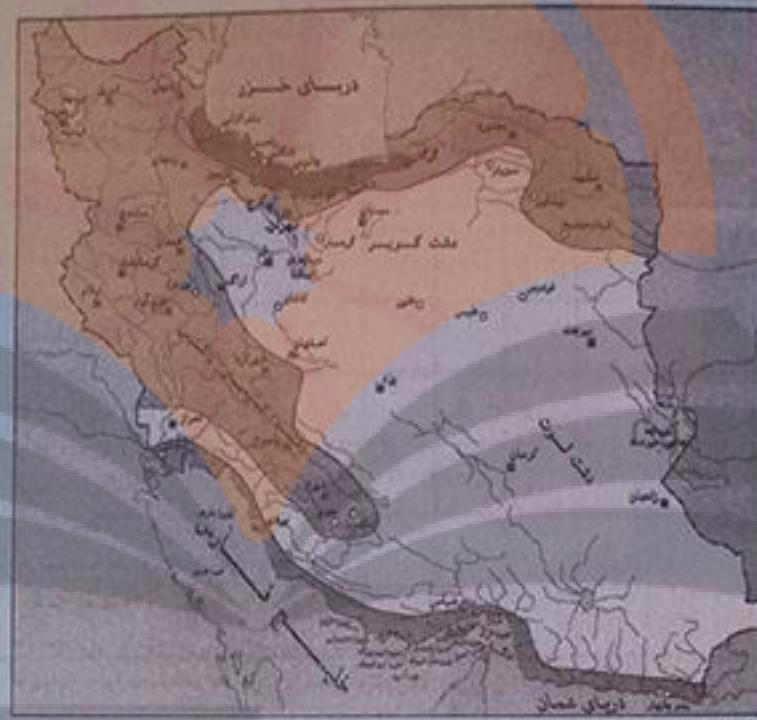
- ۱- در کنار دریای خزرین کوههای البرز و دریای خزر واقع شده است.
- ۲- تابستانهای ملایم و زمستانهای معتمد دارد.
- ۳- در تمام ماههای سال بارندگی دارد و مرطوب‌ترین ناحیه آب و هوایی ایران است.
- ۴- بیشتر کشاورزی به صورت دیم (آب باران) است و فقط برج نیاز به آبیاری دارد.
- ۵- ناحیه معتمد و نیمه خشک کوهستانی
- ۶- این ناحیه، کوهستانهای مرتفع ایران و کوههایهای اطراف آن را دربر می‌گیرد.
- ۷- زمستانهای سرد و تابستانهای معتمد دارد.
- ۸- شامل نواحی مرکزی ایران است.
- ۹- تابستانهای گرم و خشک دارد و اختلاف دمای شب و روز زیاد است.
- ۱۰- در کنارهای خلیج فارس و دریای عمان از جمله خوزستان تابندر چابهار کشیده شده است.
- ۱۱- تابستانهای بسیار گرم و زمستانهای ملایم دارد.
- ۱۲- به دلیل وجود دریا و تبخیر آب‌های آن نه هوا زیاد است و حالت شرچی به وجود می‌آید.

۱- ناحیه معتمد
و مرطوب خزری

و نوع آب و هوا در ایران

۲- ناحیه معتمد و خشک داخلی

۳- ناحیه گرم و شرچی سواحل جنوب

راهمنا

■ معتدل و مرطوب خزری
■ نیمه خشک کوهستانی
■ ناحیه گرم و شرچی سواحل جنوب

منبع تکمیل: نقشه آب و هوای ایران در این درس کمک بسیار زیادی خواهد کرد.
به کتاب «دانشنامه جغرافیا» نوشته میترا بصیری مراجعه شود.

۵۶

سوال متون

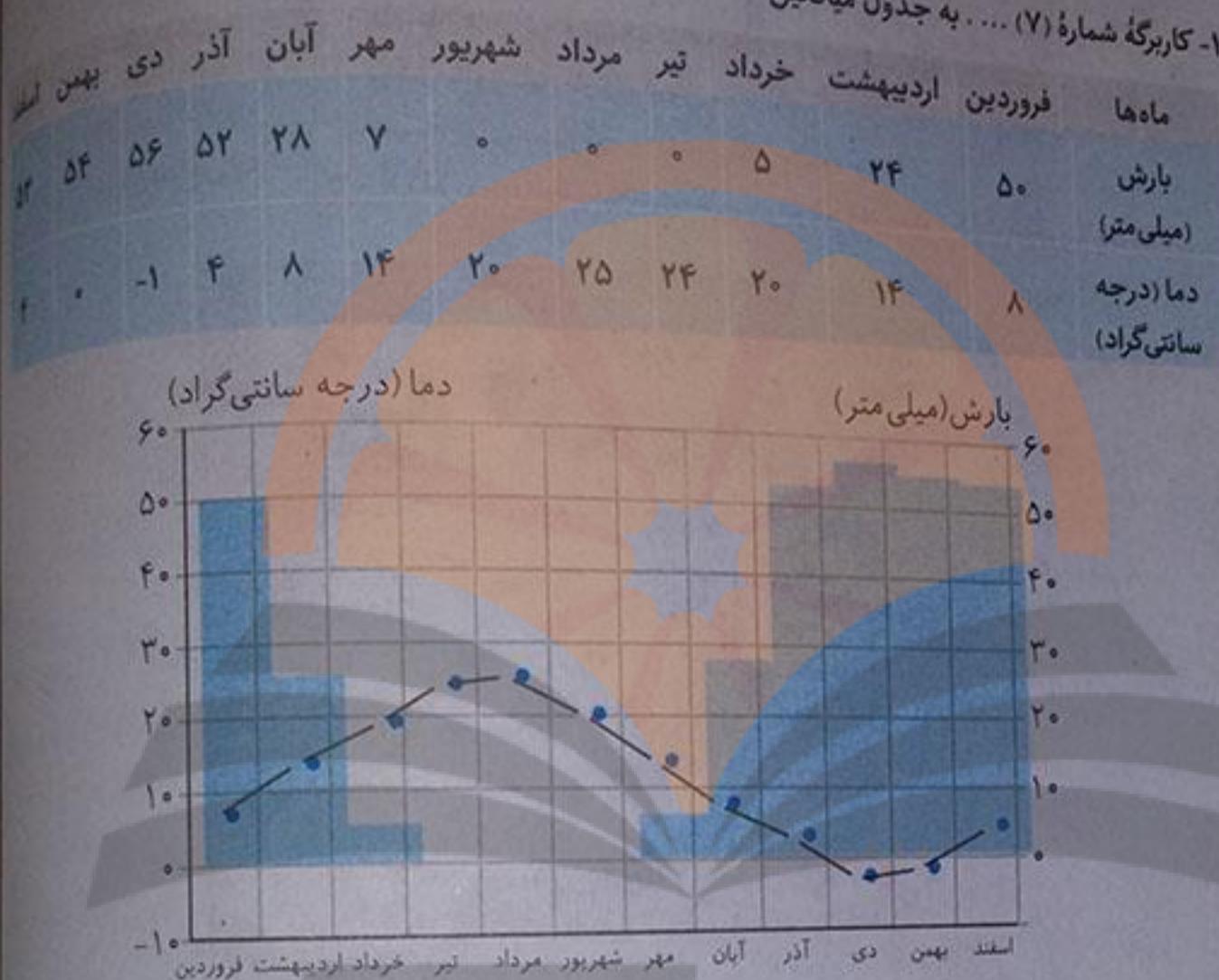
- با این تصاویر توجه کنید. در هر ناحیه از کشور ما پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی پدید آمده است. این نواحی را با هم مقایسه کنید. درباره آب و هوای هر ناحیه چه حدس می‌زنید؟ در هر ناحیه چه گیاهان و جانورانی یافت می‌شوند؟ چرا؟
- در ناحیه مرطوب خزری حیواناتی مانند پلنگ، شغال، خرس، لاس پشت، قورباغه یافت می‌شود و محل رویش جنگل‌های اسپه و پلن برگ است که تابستان‌ها و زمستان‌های معتمد دارد.
 - در ناحیه نیمه خشک کوهستانی حیواناتی مانند قوچ یافت می‌شوند و این مناطق محل رویش علفزارها و جنگل‌های تک هستند که زمستان‌های سرد و تابستان‌های معتمد دارند.
 - در ناحیه خشک داخلی حیواناتی مانند شتر، عقرب و موش صحراوی یافت می‌شوند و محل رویش استپ است؛ اختلاف دمای شب و روز آن زیاد است و تابستان‌ها هوا بسیار گرم می‌شود.
 - در ناحیه گرم و شرچی در سواحل جنوب حیواناتی مانند دلفین و گاندو (تمساح ایرانی) یافت می‌شوند. این ناحیه محل رویش جنگل‌های حرا است. تابستان‌های بسیار گرم و زمستان‌های ملایم دارد.
- به دلیل نوع آب و هوا و شرایط زندگی خاص، حیوانات و جانوران گوناگونی در هر منطقه زندگی می‌کنند.

سوال متن

راستی، چطور من فهمند که آب و هوای یک محل چگونه است؟ مهم‌ترین عناصر آب و هوا، دما و بارش است، اما میزان دما و بارش یک مکان در طی ماه و سال می‌توان بی برد که آب و هوای آنجا چگونه است.

فعالیت

۱- کاربرگه شماره (۷) ... به جدول میانگین

۵۷

پیش‌نمایش

سوال متن

اکنون بگویید آیا در نواحی آب و هوایی ۳ و ۴ زراعت دیم امکان‌پذیر است؟ چرا؟ خیر، چون باران کمتری می‌باشد و نواحی خشک است.

فعالیت

۲- ناحیه شمال و ... تبخیر آب دریای خزر و وزش بادهای باران‌آور شمال و شمال غربی و امتداد کوههای البرز کهنه دیواری بزرگ در جنوب ناحیه خزری قرار گرفته‌اند، موجب ریزش باران فراوان در این ناحیه هستند.

۳- به نقشه آب و هوای ... شهرهای ساری، رشت در ناحیه خزری، شهرهای تبریز، همدان در ناحیه کوهستانی و شهرهای زاهدان، قم در ناحیه کوههای بندرعباس و بوشهر در ناحیه گرم و مرطوب سواحل جنوب قرار دارند.

۴- کاربرگه شماره (۸) ...

۱- نقشه را طبقه ...

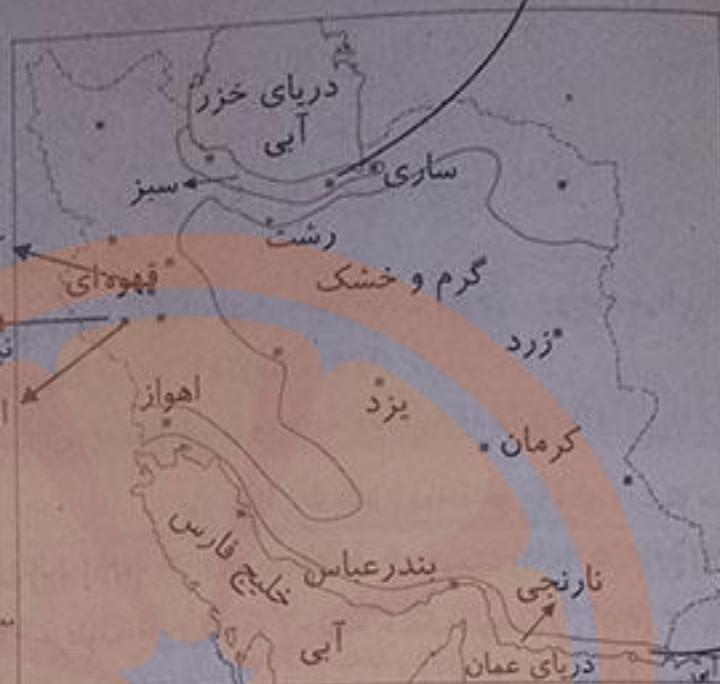
۲- دریاها را با ...

۳- از هر ناحیه ...

معتدل و مرطوب خزری: رشت - ساری
گرم و خشک: کرمان - یزد

۱۶۰

مکتب و پیمایش خشک بیانانی: کرمانشاه - ایلام
گرم و شرجی سواحل جنوب: اهواز - بندرعباس
معتدل و مرطوب خزری

ظاهرات اقتصادی

نام شهر یا منطقه	آب و هوا	ویژگی مسکن	شغل‌ها	غذای محلی	سوگات و محصولات مهم
شده اردکان استان یزد	خشک و بسیار گرم در تابستان	ساختمان‌های گنبدی شکل	باغداری	آش ازار	حلوا اردده، شیرینی‌های محلی، صنایع دستی، شمشاد
روستایی بنیس در یزد	سرد و کوهستانی	دیوارهای خشکیم که در تابستان خنک و در زمستان گرم است.	دامداری	تبریزی	محصولات دامی، گوشت و لبنت
اهرم بوشهر	گرم و شرجی	به علت گرما خانه‌ها در وسط حیاط ساخته می‌شود.	ماهیگیری و کشت خرما	زنگنه - قله ماهی	صنایع دستی (سبدهای زیبا، زیبیل و زیرانداز)
پاسن شهرستان لنگرود استان گilan	آب و هوای خزری	خانه‌های شیروانی به علت بارندگی زیاد	کشت برنج باقلاء قاتق، میرزا فاسمی، دستی (سبد، زیبیل، زیرانداز)	چای معطر، صنایع چای و چای (کشاورزی) ترشی تره	چای معطر، صنایع میرزا فاسمی، دستی (سبد، زیبیل، زیرانداز)

تلاش برای رسیدگی

۱) یک از مهم‌ترین عواملی که موجب گوناگونی یا تنوع زیستگاه‌ها در کشور ما شده است چیست؟ (۵٪ نمره)
۲) تبع آب و هوا

ب) کوه‌ها

د) بادهای باران‌آور

(۰/۵)

ب) ناحیه سرد کوهستانی

۳) مرطوب‌ترین ناحیه آب و هوایی ایران کدام است؟ (۰/۵)
۴) ناحیه خشک و کوهستانی

د) کوهپایه‌ها

- ۳- در ناحیه خشک داخلی ایران اختلاف دمای شب و روز زیاد نیست و تابستان‌ها هوا زیاد گرم نمی‌شود.
درست
- ناحیه نیمه خشک کوهستانی تقریباً ۹ ماه از سال باران دارد و در تابستان‌ها خشک است. (۰/۵)
درست
- ۴- در ناحیه خزری فقط کشت به آبیاری نیاز دارد. (۰/۵)
- ۵- در ناحیه خزری دارای زمستان‌های سرد و تابستان‌های خشک است؟ (۰/۵)
- ۶- کدام ناحیه دارای خزر بین کوه البرز و دریا واقع شده است؟ (۰/۵)
- ۷- کدام ناحیه در کنار دریای خزر بین (۰/۵) نواع آب و هوا در ایران را نام ببرید. (۲)
- ۸- چرا ناحیه ساحلی جنوب جزء نواحی خشک است و چرا حالت شرجی به وجود می‌آید؟ (۰/۵)
- ۹- خشکی ناحیه داخلی به چه علت است؟ با ذکر مثال (۱/۵)
- ۱۰- در ناحیه نیمه خشک کوهستانی چه نوع کشتی و به چه علت وجود دارد؟ (۱)
- ۱۱- در ناحیه نیمه خشک کوهستانی چه نوع کشتی و به چه علت وجود دارد؟ (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- گزینه (الف)، (۰/۵) ۲- گزینه (ج)، (۰/۵) ۳- نادرست (۰/۵) ۴- درست (۰/۵) ۵- برنج (۰/۵) ۶- خشک داخلی (۰/۵)
- ۷- مرطوب خزری (۰/۵) ۸- ۱- مرطوب خزری (۰/۵) ۲- نیمه خشک کوهستانی (۰/۵) ۳- خشک داخلی (۰/۵)
- شرجی سواحل جنوب (۰/۵) ۹- زیرا میزان بارندگی در این ناحیه بسیار کم است. (۱) اما به دلیل وجود دریا و تغیر لایه
آن، نم هوا زیاد است (۱) و حالت شرجی به وجود می‌آید. ۱۰- چون فقط در چند ماه از سال، (۰/۵) آن هم به مقدار کم
می‌بارد. (۰/۵) مانند دشت لوت (۰/۵) ۱۱- کشت دیم (۰/۵)، به دلیل بارش کافی در طی سال (۰/۵) کشاورزان می‌توانند زیر
دیم داشته باشند.

۱۲ حفاظت از زیستگاه‌های ایران

مهمترین:

- ۱- تاکنون حدود ۹۰۰۰ گونه گیاهی در ایران شناسایی کرده‌اند و حشرات ایران را حدود ۶۰۰۰ گونه تخمین زده‌اند.

- ۱- بهره‌برداری نادرست از طبیعت (مثلًاً کشیدن راه و خانه‌سازی که باعث ازین فقر جنگل‌ها و جانوران می‌شود).
- ۲- زیستگاه‌ها به علت فعالیت نادرست انسان‌ها تخریب می‌شوند.
- ۳- شکار بیش از حد و صید بی‌رویه
- ۴- تولید زباله‌ها که بسیاری از آن‌ها زیان آورند.
- ۵- افزایش فعالیت‌های کارخانه‌ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی زیاد

- ۱- سیاستگذاری از نعمت‌های خداوند
- ۲- لذت بردن از زیبایی‌ها و تفکر در آفرینش
- ۳- حق حیات
- ۴- وابستگی موجودات زنده به یکدیگر
- ۵- فواید گیاهان و جانوران

- مهمترین وظيفة سازمان حفاظت از محیط‌زیست مراقبت از زیستگاه‌های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی آن‌ها
بس از مشهد در این سازمان، محیط‌باقع است.
- ۱- مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط‌زیست در یک منطقه هستند.
- ۲- از منطقه تحت نظارت خودشان، بازدید می‌کنند و رویدادها یا فعالیت‌هایی را که موجب تخریب محیط‌زیست
می‌شوند، شناسایی می‌کنند.

برای حفاظت از محیط زیست چه کاری می‌توانیم انجام دهیم؟

- ۱- هرگز گل‌ها را نجینیم. گل‌های وحشی را در مسیر راه‌ها و جاده‌ها لکدمال نکنیم.
- ۲- اگر می‌توانیم در محل زندگی خودمان درخت و گل بکاریم.
- ۳- ته مانده سفره را با حفظ نظافت در گوشه‌ای از بالکن و باغچه بریزیم تا به فرایند تغذیه پرندگان کمک کنیم.
- ۴- اگر آلو دگی مهمی در محل زندگی ما رخ داد با مستولان سازمان حفاظت محیط زیست یا شهرداری منطقه تماس بگیریم و به آن‌ها اطلاع دهیم.

- ۵- سازمان حفاظت محیط زیست برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جالوران و گیاهان اهمیت خاصی دارد به عنوان منطقه حفاظت شد اعلام می‌کند. برای مثال می‌توان به جنگلهای حرا در خلیج فارس و دشت ارزن در فارس و آشتارانکوه در لرستان اشاره کرد.
- ۶- در منطقه حفاظت شده، شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان ممنوع است.

میان **نکته** برای اطلاعات بیشتر در این زمینه به کتاب فرهنگ نامه حیات وحش ایران مراجعه نمایید.

سؤال متن

به نصیر گونه‌های زیر توجه کنید. درباره آن‌ها چه می‌دانید؟

- سوسن چلچراغ: یکی از گونه‌های تیره سوسن است. ارتفاع آن بین ۱۵۰ تا ۱۵۵ سانتی‌متر است. تنها گونه ایرانی جنس سوسن است که از لحاظ زیبایی همراه دیف اکثر گونه‌های شناخته شده این جنس است. معمولاً دارای ۴ تا ۱۰ گل است. آن‌ها بیشتر از ۱۵ گل هم دیده شده است. در ایران فقط در قسمتی در استان گیلان می‌روید.
- سمندر لرستانی: دوزیست و دارای بدنه طول ۱۳ سانتی‌متر است و پوست آن در قسمت‌های پشتی قهوه‌ای رنگ با ذال‌ها و پانوارهای زرد یا نارنجی است. این گونه به عنوان یک گونه بومی منحصر در مرزهای جنوبی استان لرستان و در شمال استان خوزستان یافت می‌شود.
- لاله واژگون: عمرش بسیار کوتاه است. گل دهی آن از اوایل اردیبهشت آغاز و در فصول بارندگی پایان می‌یابد. لاله واژگون از گیاهان علفی پیازدار و چند ساله است که تاکنون ۱۵ گونه آن در ایران شناسایی شده است.

مقالیت

۱- گفت و گو کنید: با مهم‌ترین عامل نابودی حیات وحش فعالیت‌های نادرست انسان‌ها بوده است؛ از جمله از بین بردن جنگلهای شکار بیش از حد، تولید زباله‌ها و فعالیت‌های کارخانه‌ای.
گونه‌های **کمیاب** که با خطر انقراض روبرو هستند؛ چون با حفاظت از نسل آن‌ها خطر نابودی شان از بین می‌رود.

سؤال متن

وقتی برخی گونه‌های یک آیا می‌توانید در این مورد مثالی بزنید؟ گیاهان سبز ← خرگوش ← روباه. اگر گیاه سبز نابود شود زنجیره غذایی هم نابود می‌شود.

مقالیت

۱- کاریکاتور این درس ... ؟ این است که ما محیط زیست خود را آلو ده نکنیم تا حیوانات هم از محیط سالم برهه‌مند شوند و همان طور که دوست نداریم محیط زیستمان توسط حیوانات آلو ده شود، خودمان نیز باید در حفظ محیط زیست کوشاییم.

۲- چند گروه ...
سوره انعام (آیه ۹۹): و هم اوست خدایی که از آسمان باران فرو بارد تا هر بیات بدان بروانیم و سبزه‌ها و دانه‌هایی که بر آزوی هم چیزی شده پدید آوریم و از نخل خرما خوش‌های پیوسته به هم برانگیزیم و باغ‌های انگور و زیتون و انار که برخی شیء و برخی نامشابه به هم است خلق کنیم تا شما در آن باغ‌ها هنگامی که میوه آن پدید آید و برسد بگردید که در آن آلات و نشانه‌های قدرت خدا برای اهل ایمان هویدا است.

سوره یس (آیات ۳۲-۳۵): هیچ کس نیست جز آن که همه نزد ما حاضر می‌شوند و یک برهان آن است که زمین مرده را به باران رحمت زنده کرده و از آن دانه‌ای که قوت و روزی خلق شود می‌روانیم و در زمین باغ‌ها از نخل خرما و انگور قرار دادیم و در آن چشممه‌های آب جاری کردیم تا مردم از میوه آن باغ‌ها و از انواع غذاهایی که به دست خود عمل می‌آورند نتوانند آیا نباید شکر به جای آرند؟

سوال متن

سوره هود (آیه ۶۰)، و آن‌ها به لعن خدا هم در حیات دنیا و هم در قیامت گرفتار گردیدند. ای اهل ایمان اگاه پاسخ کنید
عاد به خدای خود کافر و از رحمت او دور نشدند. ای مؤمنان بدانید که قوم عاد، (امت هود از رحمت خدا دورند)
سوره الرحمن (آیات ۱۰-۱۲)؛ و زمین را برای زندگانی خلق مقرر فرمود که در آن میوه‌های گوناگون و نخل خرداب
شکوفه‌ها است و حیویات متنوع که دارای برق و گل و ریاحین است.
بیام این آیه‌ها این است که باید شکرگزار تعمت‌های خداوند باشیم و انسان تنها موجود زنده روی زمین نباشد
موجودات زنده نیز حق حیات دارند و انسان‌ها حق ندارند به دلیل زیاده‌روی در مصرف یا سودجویی، آن‌ها را باید
فهرست سوره‌های قرآن را بررسی کنید و تعدادی از سوره‌هایی را که به نام یک گیاه یا جانور است، بیاید.
سوره‌های نمل، عنکبوت، نحل، بقره و ...
۴- فهرستی از اشیایی ... پاسخ پیشنهادی: مبل، پتجره، در، تختخواب و ...

پاسخ پیشنهادی

فعالیت

۵- کاربرگه شماره (۱۰)

۱- درباره هریک

الف) اگر فردی زباله‌ها را در آب رودخانه‌ای که از کنار روستا می‌گذرد،
بریزد...
-

- باعث آلوده شدن آب می‌شود.

- باعث مرگ جانوران رودخانه می‌شود.

- کیسه‌های نایلونی در صودت وارد شدن به آب موجب خفگی لاک پشت‌ها
و پرندگان دریایی می‌شوند.

ب) اگر گروهی در هنگام مسافرت در یک فضای سبز کنار جاده توقف

کنند و آنجا ناهار بخورند، سپس پلاستیک غذاها و بطری نوشابه و زباله‌ها

را در آنجا رها کنند و بروند ... پلاستیک‌ها بیش از صد سال در طبیعت

مواد شیمیایی خطرناکند و خاک‌ها را آلوده می‌کنند.

ج) اگر گروهی از دانش‌آموزان به یک اردوی تفریحی در ناحیه جنگلی

بروند، چای درست کنند و بخورند اما در هنگام ترک آنجا، آتش را با دقت

خاموش نکنند اتش باعث سوزاندن جنگل و درختان می‌شود.

د) اگر پسری تفنگ بادی را به پارک کوچک نزدیک خانه‌شان بیرد و به

پرندگان شلیک کند.... شلیک تفنگ در اطراف پارک خانه خطرناک است

و ممکن است باعث آسیب رساندن به دیگران شود و همچنین باعث از بین رفتن پرندگان می‌شود.

از این میان... چند گروه... به عنوان مثال تصویری از یک کودک در حین جمع کردن دستمال کاغذی در خیابان) مخصوصاً مخصوص... یعنی منحصراً... حفاظت محیط‌زیست وظیفه همه انسان‌هاست و همه باید از محیط‌زیست محافظت کنند تا یکی از این میان نیست، بلکه وظیفه همه ما است.

V

۷۰

ارزشیابی مستمر

۱. مهم‌ترین عاملی که موجب شده است برخی از گونه‌ها برای همیشه از بین بروند یا در معرض خطر قرار بگیرند. چیست؟ (۵/۰ نمره)

ب) نابودی جنگل

د) فعالیت‌های نادرست انسان

الف) شرایط آب و هوایی
ج) تولید مثل نکردن گونه‌ها

۲. کسانی مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط‌زیست در یک منطقه هستند؟ (۵/۰ نمره)

ب) شکارچیان

د) نیروی انتظامی

الف) محیط‌بانان

ج) کارشناسان محیط‌زیست

۳. مهم‌ترین وظیفه سازمان حفاظت از محیط‌زیست چیست؟ (۲)

د) زیستگاه را شرح دهد. (۲)

۴. جرادر ایران تنوع زیادی در گونه‌های گیاهی و جانوری وجود دارد؟ (۱)

۵. چه عواملی باعث کاهش گونه‌های جانوری شده است؟ با ذکر مثال. (۲)

۶. جاهایی منطقه حفاظت شده می‌گویند؟ با ذکر مثال. (۲)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱. گزینه (د)، (۰/۵) ۲. گزینه (الف)، (۰/۵) ۳. مراقبت از زیستگاه‌های طبیعی کشور (۱) و جلوگیری از تخریب و الودگی زیستگاه (۱) ۴. همه موجودات زنده برای ادامه زندگی به یکدیگر وابسته هستند. (۱) وقتی زنده نمود تعادل زندگی در آنجا بر هم می‌خورد. (۱) ۵. شرایط جغرافیایی ایران موجود گیاهی و جانوری وجود داشته باشد. (۱) ۶. شکار بیش از حد و صید بی رویه. ۷. کاهش بعضی گونه‌های جانوری شده است (۱) برای مثال: وقتی شکارچیان برای تفریح یا استفاده از پوست، شاخ را استخوان، حیواناتی مثل گورخر، آهو یا پرندگان انکار می‌کنند (۱) ۸. برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جانوران و گیاهان اهمیت خاصی دارد به نظر منطقه حفاظت شده اعلام می‌کنند. (۱) جنگل‌های حرا در خلیج فارس (۰/۵) و دشت ارزن در فارس (۰/۵)

فقر و کم تراکم

- ۱- فهم معنای رشد و تراکم جمعیت
- ۲- شناخت ویژگی‌های جمعیت ایران و چگونگی پراکندگی جمعیت
- ۳- شناخت علت و چگونگی محافظت از آب و خاک به عنوان دو منبع حیاتی

درازگاه جمعیت ایران

نمایشگر:

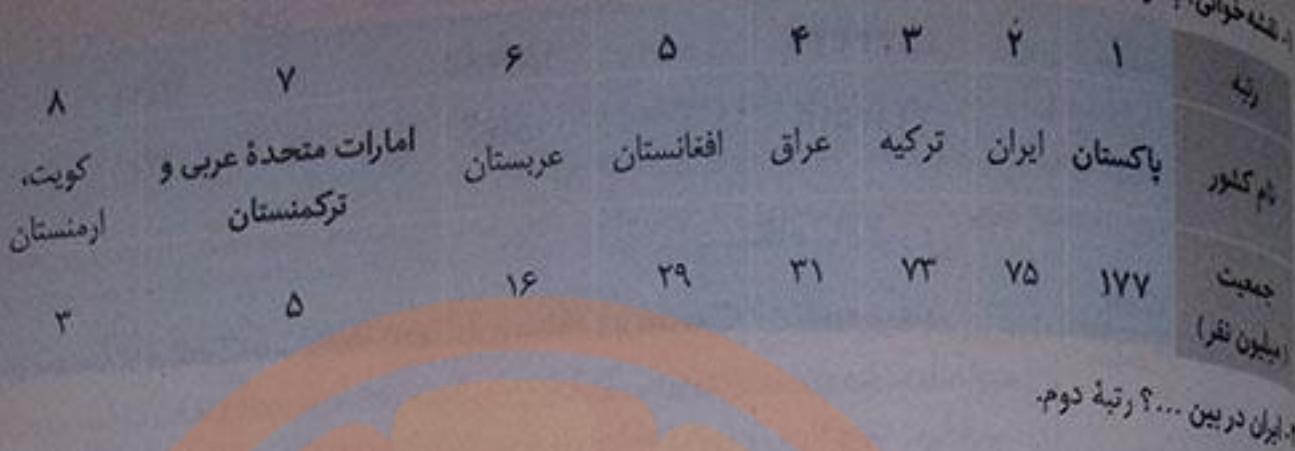
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

- ۱- جمعیت کشور ما در سال ۱۳۹۰ به ۷۵ میلیون نفر رسیده است.
- ۲- اگر تعداد افرادی که متولد می‌شوند بیشتر از افرادی باشد که می‌میرند، جمعیت افزایش می‌یابد و اگر برعکس بد رشد جمعیت کاهش می‌یابد.
- ۳- رشد جمعیت در کشورهای سوئیس و دانمارک بیشتر است. یعنی تعداد زاد و ولدها کمتر از مرگ و میرها شده است.
- ۴- در کشورما مرکز آمار ایران مسئولیت سرشماری جمعیت را به عهده دارد.
- ۵- هرگاه جمعیت یک منطقه را بر مساحت آن تقسیم کنیم، نسبت افرادی که در یک مکان زندگی می‌کنند به سی اید که به آن تراکم جمعیت می‌گویند. تراکم جمعیت کشور ما در سال ۱۳۹۰ حدود ۴۶ نفر در کیلومتر مربع بوده است.
- ۱- پرجمعیت‌ترین و پرتراکم‌ترین ناحیه کشور ما منطقه شهری تهران است.
- ۲- دومین ناحیه پر تراکم در کشور ما جلگه‌های کناره دریای خزر است.
- ۳- بعضی از مناطق ایران به دلیل داشتن معادن و ذخایر، جمعیت زیادی را به خود جذب کرده اند.
- ۴- کوهپایه‌های البرز و زاگرس، دشت‌های حاصلخیز و هر کجا خاک حاصلخیز و بارندگی کافی وجود داشته، جمعیت زیادی را به خود جذب کرده است.
- ۱- بارندگی کم
- ۲- علل کمی جمعیت در تواحی داخلی ایران:
- ۱- آب و هوای گرم و خشک
 - ۲- خاک‌های نامساعد و شور

منابع تکمیلی: نقشه جمعیت کشورهای همسایه ایران و نقشه تراکم جمعیت ایران

نکات
نکتهای خوانی، با توجه ...

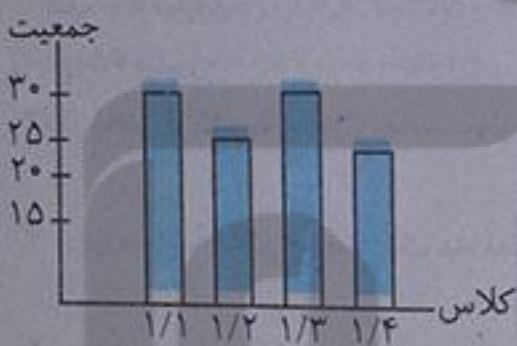

۷۴

- نکات
نکتهای خوانی، با توجه ...
۱- به نظر شما ... جمعیت جوان کاهش و تعداد سالمندان افزایش می‌یابد و جامعه از نیروی جوان که می‌تواند کار کند و با فعالیت‌های اقتصادی و آموختن علم به پیشرفت کشور کمک کند، محروم می‌شود.
۲- کشورهایی که ...؟ جمعیت جوان افزایش می‌یابد.
۳- باشتن جمعیت جوان ...؟ نیروی جوان می‌تواند کار کند و با فعالیت‌های اقتصادی و آموختن علم به پیشرفت کشور کمک کند همچنان در مواردی که کشور مورد هجوم کشورهای دیگر واقع می‌شود، این جوانان هستند که با تمام توان خود را خاک کشور محافظت می‌کنند.

۷۴

نکات
۱- طور گروهی، ...، باسخ پیشنهادی: برای مثال

۷۴

نکتهای خوانی، با توجه ...
۱- تراکم جمعیت در کدام مکان بیشتر است؟ شکل ۲ بیشتر است.

۷۴

نکات
۱- با توجه به ...
۲- سیستان و بلوچستان $\frac{۲۵۳۴۳۲۷}{۱۸۱۷۸۵} = ۱۳/۹۵$ = تراکم جمعیت

۳- آذربایجان $\frac{۲۲۱۲۵۱۳}{۵۱۲۵} = ۳۷۱$ = تراکم جمعیت

تراکم جمعیت در استان البرز بیشتر است.

استان	جمعیت (نفر)	مساحت (کیلومتر مربع)	تراکم (نفر در کیلومتر مربع)
سیستان و بلوچستان	۲۵۳۴۳۲۷	۱۸۱۷۸۵	۱۳/۹۵
البرز	۲۴۱۲۵۱۳	۵۱۲۵	۴۷۰

ایستگاه یادگیری

برای محاسبه تراکم جمعیت یک منطقه جمعیت آن منطقه را بر مساحت آن تقسیم می‌کنند.

جمعیت
مساحت = تراکم

فعالیت

۶- متن بالا را ...

کناره خلیج فارس و دریای خزر
دارشن معادن و منابع طبیعی

کوهپایه‌های البرز و زاگرس

نام ناحیه

باران کافی و آب فراوان و
هوای معتدل

بارندگی کافی و حاصلخیزی خاک

عوامل مؤثر در
پرآکندگی جمعیت

۷- با کمک معلم ... پاسخ پیشنهادی: اگر در تهران باشد، جزء نواحی پر جمعیت هستید.

از رشایی مستمر

۱- طبق سرشماری سال ۱۳۹۰ کشور ما ایران چند نفر جمعیت دارد؟ (۵/۰ نمره)

الف) ۷۰ میلیون

ب) ۶۵ میلیون

ج) ۶۸ میلیون

۲- در بعضی از کشورهای جهان مانند سوئیس و دانمارک رشد جمعیت منفی شده است. (۵/۰ نمره)

نادرست

درست

۳- برای محاسبه تراکم جمعیت یک منطقه، مساحت را بر جمعیت آن منطقه تقسیم می‌کنند. (۰/۵ نمره)

نادرست

درست

۴- در کشور ما مسئولیت سرشماری جمعیت را به عهده دارد. (۰/۵ نمره)

تراکم جمعیت را تعریف کنید. (۲)

۵- چه عواملی روی پرآکندگی جمعیت تأثیر می‌گذارد؟ (۲)

۶- چرا در نواحی داخلی ایران جمعیت کم است؟ (۲)

۷- چرا کوهپایه‌های البرز و زاگرس جمعیت زیادی را به خود جذب کرده‌اند؟ (۱)

۸- وقتی رشد جمعیت منفی شود کشورها با چه مشکلات مهم روبرو می‌شوند؟ (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱- گزینه (د)، (۰/۵) ۲ درست (۰/۵) ۳ نادرست (۰/۵) ۴ مرکز آمار ایران (۰/۵) ۵ در بعضی مکان‌ها جمعیت کم و در برخی جاهای جمعیت بیشتری زندگی می‌کنند. (۱) به نسبت افرادی که در یک مکان زندگی می‌کنند تراکم جمعیت کم می‌گویند. (۱) ۶ بارندگی (۰/۵)، آب و هوا (۰/۵)، خاک‌های حاصلخیز (۰/۵)، داشتن معادن و ذخایر (۰/۵)، کمبود بارندگی (۰/۵)، آب و هوا گرم و خشک (۰/۵)، خاک‌های نامساعد (۰/۵) و شور (۰/۵) ۷ به دلیل خاک دارند (۰/۵) و باران کافی (۰/۵). ۸ با کم شدن زاد و ولد، جمعیت جوان کاهش و تعداد سالم‌مندان افزایش می‌یابد (۰/۵) و دلیل (۰/۵) نیروی جوان که می‌تواند کار کند و با فعالیت‌های اقتصادی و آموختن علم به پیشرفت کشور کمک کند، محروم می‌شود (۰/۵).

۹ با کم شدن زاد و ولد، جمعیت جوان کاهش و تعداد سالم‌مندان افزایش می‌یابد (۰/۵) و دلیل (۰/۵) نیروی جوان که می‌تواند کار کند و با فعالیت‌های اقتصادی و آموختن علم به پیشرفت کشور کمک کند، محروم می‌شود (۰/۵).

۷۶

۱۳۹۰ سرشماری ایران

تلاش

- ۱- مورد نیاز انسان از آب‌های سطحی (رودها) یا آب‌های زیرزمینی (چاه، چشمه و فلات) تأمین می‌شود.
- ۲- نسبت رودهای دائمی و پرآب ایران از کوههای البرز و زاگرس سرچشمه می‌گیرند.
- ۳- رودهای پرآب ایران به علت جاری شدن از شبکهای تندر کوهستانی، قابل کشتیرانی نیستند، فقط بخشی از رود کارون قابل کشتیرانی است.

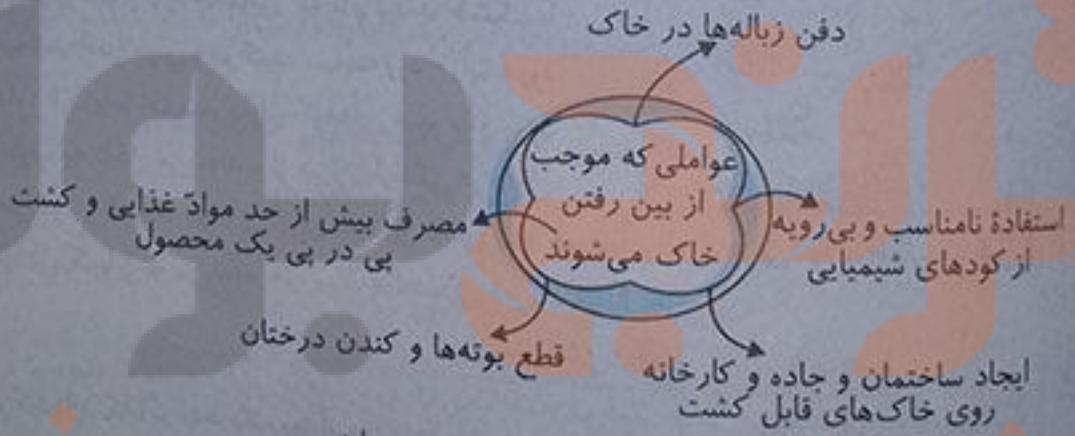
- ۴- در کشور مصرف سرانه آب بیش از حد مجاز است.
- ۱- حوزه آبریز دریای خزر: رودهای پرآبی که از کوههای البرز سرچشمه می‌گیرند و به دریای خزر می‌رسند.
 - ۲- حوزه آبریز خلیج فارس و دریای عمان: رودهایی که از کوههای زاگرس یا کوههای پراکنده داخلی سرچشمه می‌گیرند و به خلیج فارس و دریای عمان می‌رسند.

- ۵- حوزه آبریز داخلی: رودهایی که به دریاچه‌ها و باطنی‌های داخلی یا زمین‌های اطراف خود نفوذ می‌کنند و معمولاً موقت یا فصلی هستند.

- ۶- میان مجاز مصرف آب برای یک فرد در شبای روز ۱۵ لیتر تعیین شده است، اما در ایران متوسط مصرف در شبای روز ۲۵ تا ۳۰ لیتر است.
- ۱- هدر ندادن آب هنگام حمام کردن یا مسواک زدن
 - ۲- بازدید و تعمیر شیرهای آب

- ۷- عدم آلودگی آب‌ها به وسیله زباله‌ها و یا مواد شوینده
- ۱- خاک یک منبع مهم تأمین غذا است.
 - ۲- لایه نازکی از بیوسته زمین است که از خرد شدن ستک پدید آمده است و با توجه به عواملی مانند سرگها، آب، دمای هوا و موجودات زنده یک منطقه تشکیل می‌شود.
 - ۳- برای تشکیل یک سانتی‌متر خاک زراعی، صدها سال زمان لازم است.

- ۸- حاصلخیز: در جلگه‌ها، اطراف رودها و برخی کوهپایه‌ها وجود دارند. مواد آلی و معدنی مناسب دارند.
- ۹- نامساعد: در نواحی و مناطق داخلی، مرکزی یا جنوبی وجود دارند. نمک یا آهک دارند. (به علت خشکی هوا و کمبود بارندگی، هوموس خاک بسیار کم است).

۱۰- ترکوشاها سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبریزداری حفاظت از خاک را به عهده دارد.

۱۱- مباحث تکمیل نقشه رودهای ایران به این درس کمک فراوانی خواهد کرد.

فعالیت

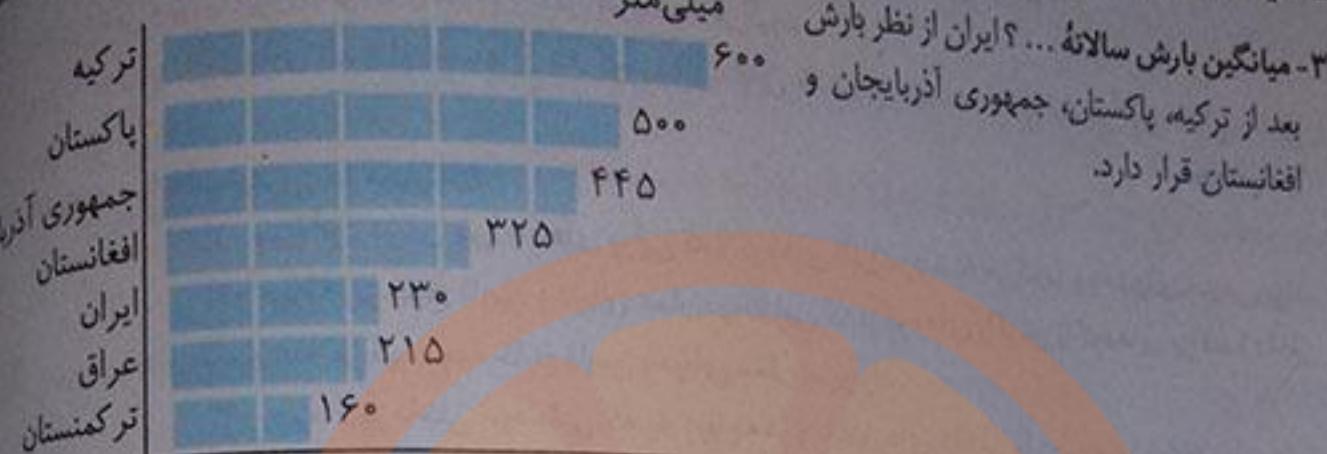
- ۱- همکری کنید و ... پاسخ پیشنهادی: برای مثال در منزل برای شستن ظرفها، در شهر و روستا برای آبیاری درختان و گرها و در مدرسه برای آشامیدن، در روستا برای زمین‌های کشاورزی و ... از آب استفاده می‌کنند.

- ۲- به شکل چرخه ... ۱- تبخیر آب دریاها بر اثر تابش نور خورشید ۲- تشکیل ابر از بخار آب بر اثر متراکم شدن ۳- زیشن بران از ابرها و فرود آمدن بر زمین ۴- جاری شدن بران بر روی زمین یا زیر زمین ۵- رسختن آبها به داخل دریاچه‌ها و بزرگدها یا فرورفتن در زمین (آبهای زیرزمینی)

سوال متن

چرا کشور ما با کمبود آب مواجه است؟ چون میانگین بارش در کشور ما کم است و باران کم می‌یارد.

فعالیت

۷۸

دانش افزایشی

سوال متن

به نقشه پراکندگی رودهای مهم ایران توجه کنید. رودها را نام ببرید و مسیر آن‌ها را نشان دهید. ارس - اتری - سدروز
کرخه - کارون و ...

فعالیت

۴- کاربرگه شماره (۱۱)

روی نقشه

- نام رودهایی را که با شماره مشخص شده بنویسید.

- نام دریاچه‌ها را بنویسید.

- نام باتلاقی که زاینده‌رود به آن می‌ریزد چیست؟ گاوخرنی

- دریاچه‌ها و دریاها و مسیر رودها را با مداد آبی رنگ کنید.

- کدام یک از رودها و دریاچه‌هایی که نام برداشت خشک یا بسیار کم آب شده‌اند؟ پرس و جو کنید. سیمینه رود - زاینده رود

۵- اگر به شما...؟ دریاها آب شور دارند. کوههای البرز مانع ورود بادهای مرطوب به داخل می‌شوند و از میزان بارندگی در داخل کشور کم می‌شود و قسمت مرکزی ایران به دلیل تابش زیاد خورشید زیاد گرم می‌شود و امکان تشکیل ابر و بارندگی در زمین این نواحی کم است.

سوال متن

آیا تاکنون فکر کرده‌اید که اگر فقط یک روز آب نداشته باشیم و جریان آب قطع شود چه اتفاقاتی می‌افتد؟ در خانه هم و شهر اتفاقات زیادی می‌افتد، به طور مثال برای رفع تشنگی، نیست و شو و نفافت و ... دچار مشکل می‌شویم

فعالیت

۶- با یکی از... نتیجه اینکه میزان مصرف آب در طی زمان افزایش یافته است.

سوال: آیا وقتی هم من بودید به راحتی به آب دسترسی داشتید؟ چطور؟

پاسخ: خیر، چون آب لوله‌کشی نبود و از آب چشمید و چاه استفاده می‌کردیم.

سوال: وقتی جوان بودید، مصرف آب در خانه شما چه فرقی با امروز داشت؟

پاسخ: کمتر بود، چون زحمت زیادی برای تهیه آب می‌کشیدیم و کمتر مصرف می‌کردیم.

۱۷۰

پاسخ: آیا شما در خانه تان حمام و دوش داشتید؟
پاسخ: خیر، حمام‌های عمومی بود.
پاسخ: خیر، با استفاده از آتش
پاسخ: نه، لباس هایتان را چطور منشستید؟
پاسخ: در رودخانه‌ها با دست می‌شستیم.
پاسخ: آیا در زمان شما، مردم از صرفه‌جویی در آب یا کمبود آب حرف می‌زدند؟ چرا؟
پاسخ: خیر، چون جمعیت زیاد نبود و مصرف آب هم کمتر بود.

۸۳

وقایت

۱. مفکری کنید و از آب لوله‌کشی شهری برای شست و شوی حیاط و ماشین استفاده نکنیم. شیر آب را برای هر کاری کمتر باز نکنیم. از مقدار آب کمی استفاده کنیم و ...

با خوبی گروهی

۸۳

وقایت
از آب
نمی‌خواهیم

برای آبیاری باغچه از آب لوله‌کشی استفاده نشود.
- از آب چاه و به صورت قطره‌ای استفاده شود.

آبیاری باغچه

- در حین مسواک زدن شیر آب بسته باشد.
- آب را در یک لیوان ریخته و دهان را بشویم.

مسواک زدن

- در موقع شست و شو دوش حمام را باز نگذاریم.
- به مدت طولانی زیر دوش نایستیم.

حمام کردن

- در موقع شستن سبزی و میوه شیر آب را باز نگذاریم و آن‌ها را در یک خلرف آب قرار داده تا گل آن شسته شود و بعد آن را بشویم.
- بعضی میوه‌ها را می‌توانیم با یک دستمال مرطوب پاک کنیم (مثل موز).

شستن سبزی و میوه

برای شستن اتومبیل از آب لوله‌کشی استفاده نکنیم.
سطلی را آب کرده و ماشین را بشویم.

شستن اتومبیل

- از لباسشویی‌هایی استفاده کنیم که مقدار شستن و آب کشیدن لباس مشخص شده است.

استفاده از

- نگذاریم همه لباس‌ها جمع شود و یکباره آن‌ها را بشویم؛ زیرا شستن آن‌ها نیاز به آب بیشتری خواهد داشت.

ماشین لباسشویی

- با استفاده از تی راه‌پله را تمیز کنیم تا نیاز به آب نداشته باشد.

نظافت حیاط یا راه‌پله

- حیاط خانه را ابتدا جارو بکشیم و سپس با یک سطل آب را آب پاشی کنیم.

همه ظرف‌ها را در یک جای بزرگ تر خیس کنیم تا در شست و شو از آب کمتری استفاده شود.

شستن ظروف

فعالیت

- ۱۰- به این تصویر...؟ خاک یک منبع مهم تأمین غذا است. به طور مستقیم و غیر مستقیم از گیاهان و میوه درختانی که وابستگی به خاک دارند تغذیه می‌کنیم و همچنین حیوانات نیز چه گیاه‌خوار و چه گیاه‌خوار به طور مستقیم و غیر مستقیم به خاک نیاز دارند.

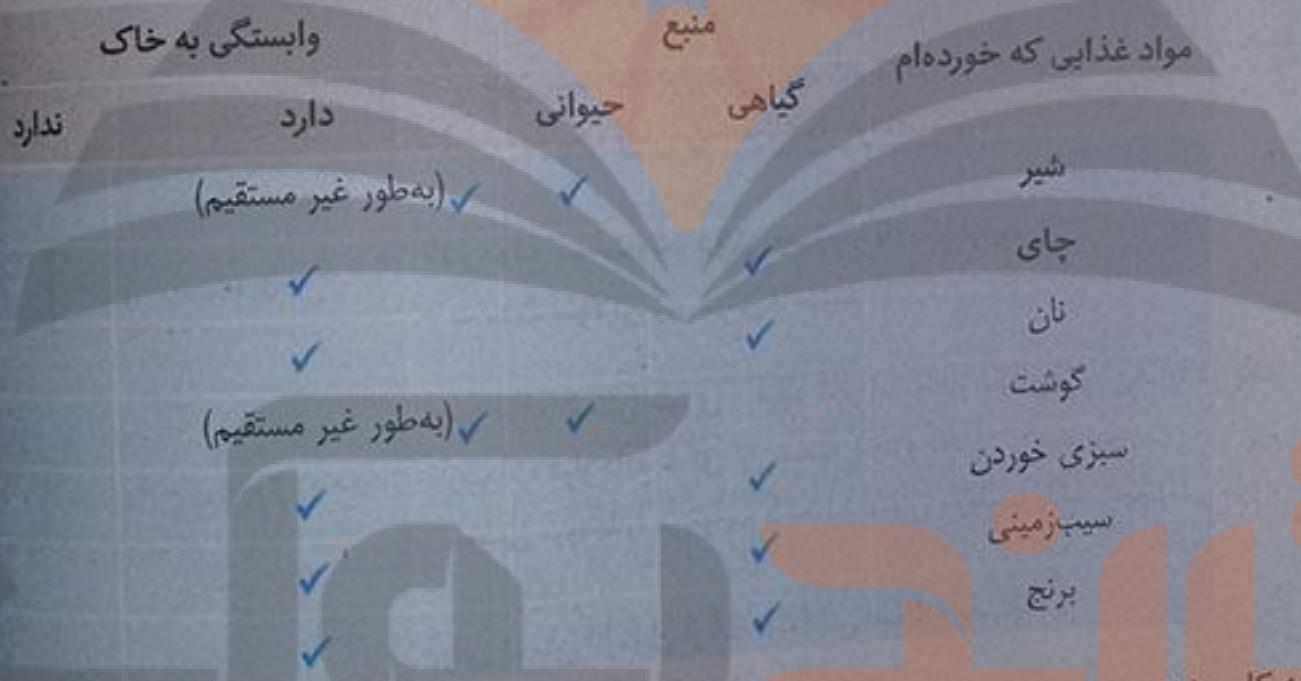
سوال متن

- آیا می‌توانید کاربردهای دیگر خاک را در زندگی انسان نام ببرید؟ برای کشاورزی و ساختن ظروف سفالی، مصالح مدر جاده‌ها ...

فعالیت

- ۱۱- ده مورد از ...

وابستگی به خاک

به کار بیندیم

- ۱- با کمک معلم... پاسخ پیشنهادی: کارشناس درباره اینکه چگونه آب مرحلی را طی می‌کند تا به منزل برسد و هم‌کنید و سپس آب بکشید. از جریان آب به منظور آب شدن یخ گوشت یا دیگر مواد غذایی منجذب استفاده نکنید.
 ۲- به طور گروهی... آب هایه حیات است. آن را بیهوده هدر ندهیم.
 ۳- فرض کنید شما...

عوامل

پیشنهاد

صرف بیش از حد مواد غذایی و کشت بی دری بی یک محصول در زمین به طور پی در پی یک محصول در زمین را یک سال در میان کشت کنیم. قطع بونه‌ها و کندن درختان از قطع بی روبه درختان پرهیز کنیم و حتماً جایگزین آن، نهال نگیریم.

- ۴- اگر به اینترنت... پاسخ پیشنهادی: به عنوان مثال استان هزار و ۹۱ کیلومتر از ۱۷ شهرستان و ۳۱۳ روستا و آبادی تشکیل شده است.

۱. در کشور ماسازمان حفاظت از خاک را به عهده دارد. (۵/۰ نمره)
۲. بکن از منابع مهم تأمین آب شهرنشینان و روستاییان هستند. (۵/۰)
۳. غل رودهای دائمی و پرآب ایران از چه کوههای سرچشمه می‌گیرند؟ (۵/۰)
۴. چه عواملی موجب از بین رفتن خاک می‌شود؟ (۳) مورد (۱/۵)
۵. آب مورد نیاز ما انسان‌ها چگونه تأمین می‌شود؟ (۱)
۶. حوزه آبریز ایران را نام ببرید. (۱/۵)
۷. جراحت مناطق جنوبی و داخلی ایران خاک برای کشاورزی مناسب نیست؟ (۲)
۸. در کدام قسمت‌های ایران خاک‌های حاصلخیزی وجود دارد که مواد معدنی و مواد آلی مناسب داردند؟ (۱/۵)
۹. ایران میزان مصرف آب برای یک فرد در شبانه روز در کشور ما چند لیتر است و متوسط مصرف در شبانه روز چند لیتر است؟ (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱. چکلهای، مراع و آبخیزداری (۰/۵) ۲. رودها (۰/۵) ۳. کوههای البرز و زاگرس (۰/۵) ۴. ۱- مصرف بیش از حد پلاستیک و کشت بی‌دریی یک محصول در زمین (۰/۵) ۲- قطع بوتهای و کندن درختان (۰/۵) ۳- استفاده نامناسب و بی‌رویه از بدهی نیمیابی (۰/۵) ۵. از آب‌های سطحی رودها یا آب‌های زیرزمینی (جاه، چشمه و قنات) تأمین می‌شود. (۱) ۶. حوزه آبریز خزر (۰/۵)، حوزه آبریز خلیج فارس و دریای عمان (۰/۵). حوزه آبریز داخلی (۰/۵) ۷. به علت وجود نمک و اسید در خاک، برای کشاورزی مناسب نیست (۱) به علت خشکی هوا و کمبود بارندگی، هوموس خاک بسیار کم است. (۱) ۸. در حلقه‌ها (۰/۵) و اطراف رودها (۰/۵) و برخی کوه پایه‌ها (۰/۵) خاک‌های حاصلخیزی وجود دارد. ۹. ۱۵۰ لیتر (۰/۵)، ۱۰. ۲۰۰ لیتر (۰/۵)

فصل گردشگری در ایران

فرهنگ کارهای

۱. اشنایی با مفهوم گردشگری، اهمیت و انواع آن
۲. اشنایی با جاذبه‌های طبیعی، فرهنگی و گردشگری کشور ایران

اگر گردشگری چیست؟

ناشر در مسیر معرفت

۱. گردشگری به کسانی می‌گویند که محل اقامت یا کار خود را به طور موقت ترک می‌کنند و برای استراحت، گردش، یا مطالعه مکان‌های دیگر و طبیعی به سفر می‌روند.

درآمد مردم آنچا بیشتر می‌شود.

علاوه بر استراحت و تفریح
مکان‌ها و آداب و رسوم اهمیت گردشگری با مکان‌های تاریخی
مردم مناطق یاد می‌گیرند.

در آن ناحیه شغل‌های مختلفی ایجاد می‌شود.

۲- یک از وسائل مهمی که برای گردشگری یا انجام هر نوع سفر می‌توان از آن استفاده کرد، نقشه است.

منابع تکمیلی: نقشه گردشگری ایران

فعالیت

- ۱- فرض کنید شما ... پاسخ پیشنهادی: به عنوان مثال سواحل دریای خزر به دلیل خوش آب و هوا بودن، داشتن مناظر طبیعی، جنگل‌ها و شالیزارهای سرسیز، جاذبه‌های طبیعی و گردشگری

فعالیت

- ۲- شما ناکنون کدام ... پاسخ پیشنهادی: طبیعت‌گردی، فرهنگی و تاریخی

- ۳- هم‌فکری کنید و ... توسعه وسائل نقلیه موتوری، توسعه شهرنشینی، بهبود شرایط کار، بهبود درآمد مردم، توسعه ارتباط افزایش سطح فرهنگ، آگاهی مردم، پیداشر مؤسسات و دفاتر جهانگردی و ...

سؤال متن

- آیا من توانید شغل‌های دیگری را که در اثر فعالیت گردشگری به وجود می‌آید نام ببرید؟ تورهای گردشگری، فروختن صنایع دستی و محصولات کشاورزی و بومی منطقه و ایجاد نمایشگاه‌های صنایع دستی. پاسخ پیشنهادی: نوشت دارم راهنمای گردشگران باشم.

فعالیت

- ۴- فرض کنید فصل ... در شهرها ساختن هتل‌ها و مسافرخانه‌ها و در روستاهای اجاره دادن خانه‌ها برای اقامت سفرن دارم راهنمای گردشگران باشم.

فعالیت

- ۵- فرض کنید شما ... مرکز خرید در جنوب حرم و غرب حرم، دفتر فروش بلیط هوایی در شمال حرم، ایستگاه راه آهن غرب حرم پارک در جنوب غرب حرم.

فعالیت

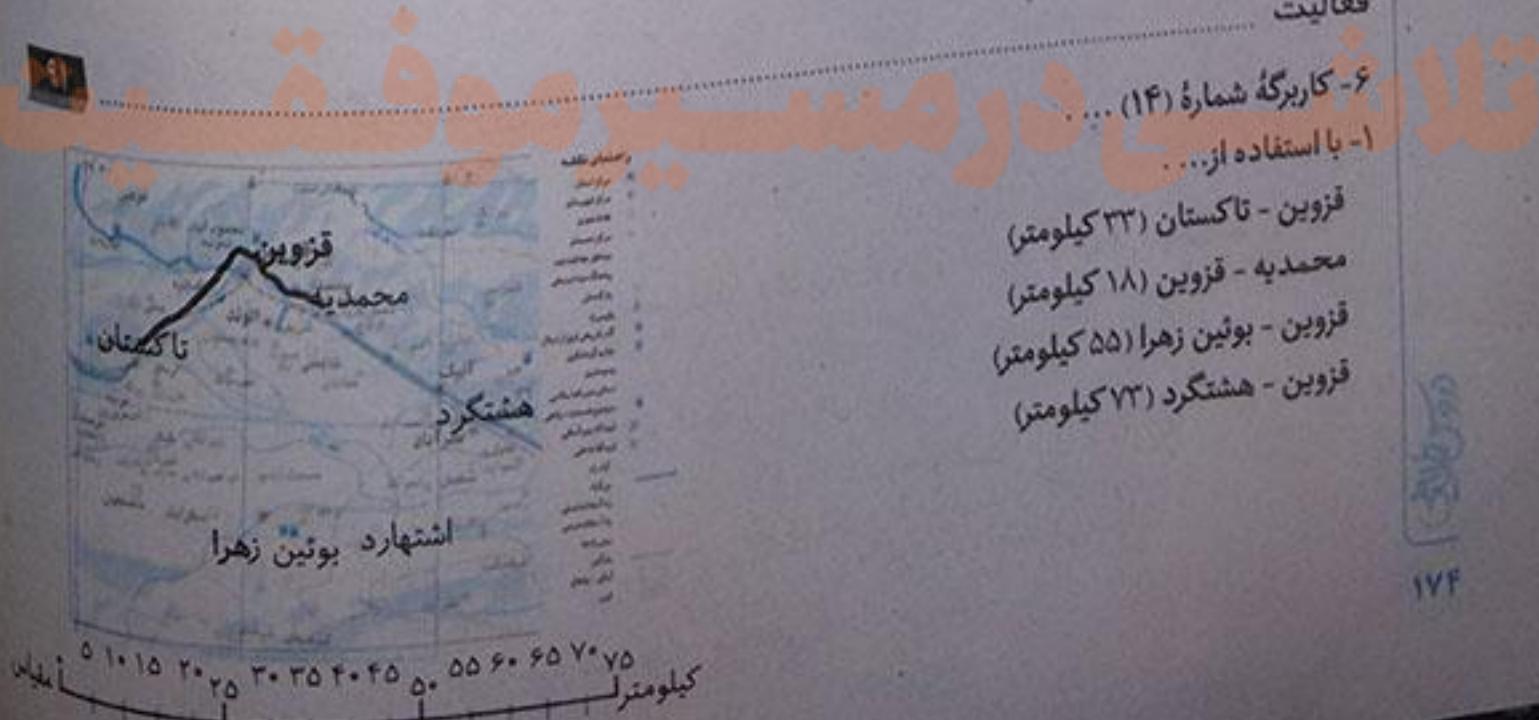
- ۶- کاربرگه شماره (۱۴) ...
۱- با استفاده از ...

فزوین - تاکستان (۳۳ کیلومتر)

محمدیه - فزوین (۱۸ کیلومتر)

فزوین - بوئین زهرا (۵۵ کیلومتر)

فزوین - هشتگرد (۷۳ کیلومتر)

ایستگاه یادگیری

نحوه این مقام خطي، آندا با خطي کش فاصله مکان هاروی نقشه اندازه بگیرید، سپس خط کش را با همان مقادیر روی مقیاس خطی بگذارد.

ا) یک معلم ... پاسخ پیشنهادی: برای مثال اصفهان ← عالی قابو، سی و سه پل، میدان امام و ...
ب) ارزشیابی مستمر

ر. حق به طبیعت به منظور استراحت و تفریح از کدام موارد زیر است؟ (۵/۰ نمره)

د) طبیعت گردی	ج) فرهنگ	ب) اجتماعی	ا) اندیشه
☐ نادرست	☐ درست	☐ ایران مناظر طبیعی و آثار تاریخی فراوانی ندارد، پس گردشگر کمی دارد. (۵/۰)	ا) ایران گردشگری را فام ببرید. (۲)
		ب) شغل هایی از طریق گردشگری به وجود می آید؟ (۲)	
		ج) گردشگری چه اهمیتی دارد؟ (۲)	
		د) اینست نش را در گردشگری توضیح دهد. (۱)	
		e) تعداد گردشگران در گذشته و امروز را با هم مقایسه کنید. (۲)	

پاسخ ارزشیابی مستمر

ا) گزینه (د) (۵/۰) ۳ نادرست (۵/۰) ۳ مذهبی، طبیعت گردی، سیاسی، بازرگانی، فرهنگی (هر کدام (۵/۰)) ۴ هتل داری، ۵ علاوه بر استراحت و تفریح، با پدیده های زیبای طبیعی و فرهنگی آشنا می شوند (۱) و چیز های زیادی درباره مکان ها و آداب و رسوم مردم مناطق دیگر یاد می کنند (۱) ۶ نقشه کمک می کند تا مکان های جدید را بهتر بینا کنیم و سریع تر خود را به آنجا برسانیم. (۱) ۷ در گذشته، تلاکاتی که به مسافت می رفتند بسیار کم بود (۵/۰) اما با گذشت زمان، تعداد گردشگران بیشتر شد (۵/۰)، به طوری که امروزه بین هزار از مردم جهان در ایام مختلف سال از جایی به جای دیگر سفر می کنند. (۱)

۱۲

ا) جاذبه های گردشگری ایران

۱- امام رضا (ع) در سال ۱۴۸ در مدینه به دنیا آمد. در ۳۵ سالگی به امامت رسید.

۱- مشهد مقدس لقب هایشان عبارتند از: رضا، فاضل، صابر و ذکر.

۲- مأمون ابتدا برای فربود مردم و ترس از شورش و اینکه نشان بددهد به خاندان

پیامبر (ص) علاقه دارد، امام رضا را به خراسان آورد. ولی سرانجام دستور ساد تا امام را

سموم کنند و به شهادت برسانند.

۲- مساجد باشکوهی از جمله مسجد امام و مسجد شیخ لطف الله در اصفهان و مسجد گوهرشاد در مشهد.

۳- تاریخی: ایران دارای تاریخ طولانی و آثار و بنای تاریخی از جمله کاخ ها، مساجد، کاروانسراها و ... است.

۴- طبیعت گردی ۱- گردش و استراحت در مکان های طبیعی مثل کوه ها، غارها، چشمه های آب معده و ...

۲- سواحل شمالی کشور، سواحل خلیج فارس و دریای عمان و بندر چابهار از مناطق زیبای کشور است.

۵- تراث های مطهر امام رضا (ع) آرمکاه شخصیت های بزرگ علمی مذهبی کشور مانند شیخ بهایی و علامه جعفری وجود دارد.

۶- از مجموعه استان مقدس رضوی می توان به چند کتابخانه، مهمنسرا، موزه قرآن، موزه سکه، موزه صدف و سلاح اشاره کرد.

۷- ایجاد ملی برای جلوگیری از آسیب رساندن به طبیعت است و در پارک های ملی مانند مناطق حفاظت شده، بوته کنی، چراجی

دام ها و شکار و نظایر آن متنوع است.

سوال همن

ایا م توانید این سه زیارتگاه را که مرقد سه امامزاده است نام ببرید؟

آرمکاه شاهجراغ در شیراز، آرمکاه حضرت عبدالعظیم حسنی در شهر ری، امامزاده هاشم در جاذه هراز.

فعالیت

- اگر به اینترنت ... بعضی از بخش‌های مختلف حرم رضوی عبارتند از: صحن‌ها مانند انقلاب، قدس، امام‌حسین و رواق‌ها مانند دارالحفظا، نقاره‌خانه، موزه‌ها و ... در سایت استان قدس رضوی این امکان وجود دارد که به صورت ... حرم را زیارت کرد.
- به طور گروهی ... پاسخ پیشنهادی: علامه محمدتقی جعفری در سال ۱۳۵۴ خورشیدی در شهر تبریز متولد شد از تحصیلات عالیه علوم اسلامی در شهر تبریز، تهران، قم و نجف اشرف در محضر شیخ محمد رضا تنکابنی، شیخ شیرازی و ... کسب فیض نمود. وی از جمله مفسران نهج‌البلاغه، فیلسوفان مسلمان و مولوی‌شناسان معاصر ایران است. سال ۱۳۷۷ درگذشت. تاکنون بیش از هشتاد اثر از او به چاپ رسیده است.

فعالیت

- اگر یا خانواده‌تان ...؟ پاسخ پیشنهادی: می‌توان از موزه قرآن، موزه سکه و موزه سلاح دیدن کرد
- کاربرکه شماره (۱۵) ...
- به نقشه توجه کنید و به سوال‌های زیر پاسخ دهید:
 - چند آرائنس هواپیمایی نزدیک به حرم پیدا کنید و دور آن‌ها را خط بکشید.
 - آیا حرم به فرودگاه نزدیک‌تر است یا ایستگاه راه‌آهن؟ راه‌آهن
 - خیابان‌های اصلی در چهار جهت حرم مطهر را پیدا کنید و نام آن‌ها را بنویسید.
 - شمال خیابان طبرسی - جنوب خیابان امام رضا (ع)
 - شرق خیابان تواب - غرب خیابان شیرازی
 - پارک کوه سنگی در کدام سمت حرم مطهر قرار گرفته است؟ جنوب غربی

۹۴

همراه با
کتاب

۱۷۶

- به تصاویر زیر ... خدام حرم: کار آن‌ها راهنمایی زوار و کمک به آن‌ها و نظافت حرم و برگزاری مراسم‌های خاص در حرم

و... عکس مقابل ... به علت رعایت نکردن و ریختن آشغال‌ها، منظره‌ای رشت را در دل طبیعت به وجود اورده است.
مراجعین منظره‌ای ...؟ باعث الودگی محیط زیست می‌شود.
با اسب هایی ایجاد می‌شود؟
روی مفاهیل با...؟ آشغال‌هایی که تجدیدیزیر نیستند در سطح خیابان‌ها و کنار جاده‌ها و در طبیعت نمی‌زیم.

کار بیندیدم ... پاسخ پیشنهادی: به طور مثال در شمال کشور باشیم از صبح بعد از صبحانه تاریک ناهار را در طبیعت فرض کنید در ... اطراف شهرمان دیده و بعد از ظهر هم در دریا به تنای می‌پردازیم. روز بعد رفتن به بازار و دیدن وسایل دریکی از جنگلهای اطراف شهرمان دیده و بعد از ظهر به تماشای غروب آفتاب در کنار دریا می‌رویم. روز سوم رفتن به یک مکان زیارتی و خوردن نهار سی شهرو و بعد از ظهر رفتن به بازار و خرید سوغاتی و ... در اطراف مکان زیارتی و بعد از ظهر رفتن به بازار و خرید سوغاتی و

جاده‌های گردشگری ایران

مسجد	مدرسه	Ziartgah
وکیل شیراز	دارالفنون	اردhal کاشان
امام خمینی	سعده	آرامگاه
مطهری	شیراز	غار
دکران قم	تهران	قلعه
معبد لطف الله	تبریز	باغ
اصفهان		کاخ
کوهشلا مشهد	فیضیه قم	کوهشلا مشهد
درگاه قم	عبدالعظیم ری	کوهشلا مشهد
امام رضا	کوهشلا مشهد	کوهشلا مشهد
تهران	تبریز	کوهشلا مشهد
مقبره الشعرا		کوهشلا مشهد
لنج لطف الله		کوهشلا مشهد
اصفهان		کوهشلا مشهد

۱- فرض کنید در

راه حل

خسارت یا ضرر

۱- میکن است زیاله‌ها را در آب رود بروزند.
در آن محیط طبیعی سطل زیاله قرار دهیم و یک کیسه زیاله به آن‌ها بدهیم و با تحویل این کیسه زیاله، هدیه به آن‌ها بدهیم.

۲- قلعه درختان و خسارت به درختان
۳- شاوه خانواده‌تان ... در کیسه زیاله‌ای که همراه خود برده‌ایم همه را جمع‌آوری کرده و در داخل سطل آشغال می‌اندازیم.
ارزشیابی مستمر

۱- حرم مطهر امام رضا (ع) و مجموعه آستان قدس رضوی علاوه بر اهمیت زیارتی، از نظر نادرست درست عماری و فاریخی نیز اهمیت فراوانی دارد. (۵/۰ نمره)

۲- یک از بنادر مهم و مراکز گردشگری در سواحل دریای عمان بندر است. (۰/۵ نمره)
۳- مراجعت خلیفه عباس وقتی دید که امام رضا (ع) از او اطاعت نمی‌کند، او را مسموم و به شهادت رساند. (۰/۵ نمره)

۴- پارک یکی از بزرگترین پارک‌های ملی ایران است. (۰/۵ نمره)

۵- چند نمونه از مساجد معروف ایران را که مورد توجه گردشگران است نام ببرید. (۱)

۶- جرامامون، امام رضا (ع) را به خراسان آورد و به ولیعهدی برگزید؟ (۱)

۷- طبیعت گردی را به عنوان یکی از انواع گردشگری شرح دهید. (۱)

۸- امروزه کشورها برای جلوگیری از آسیب رساندن به محیط زیست چه برنامه‌هایی دارند؟ (۱/۵)

۹- دربارک‌های ملی چه چیزهایی ممنوع است؟ (۱)

۱۰- در مورد امام رضا (ع) به سوالات زیر پاسخ دهید. (۱)

۱۱- آنچه بدرشان چیست؟

ب) القاب ایشان چیست؟

۱۲- آثار و بنای‌های تاریخی ایران را نام ببرید. (۱/۵)

پرسش و پاسخ

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱ درست (۰/۵) ۲ چاپهار (۰/۵) ۳ مامون (۰/۵) ۴ ملی گلستان (۰/۵) ۵ شیخ لطف الله در اصفهان (۰/۵) ۶ برای فریب مردم، ترس از شورش آنها و برای اینکه نشان بدهد به خاندان پیامبر (ص) اشاره کردند در مشهد (۰/۵) ۷ یکی از انواع گردشگری، گردش، استراحت، مطالعه و تحقیق در مکان‌های طبیعی چون کوهها، غارها، جنگل‌ها و آب معدنی، بیان‌ها، جنگل‌ها و بناهگاه‌های حیات وحش و روستاهای زیباست. (۱) ۸ سعی می‌کنند برنامه‌هایی برای گردش و استراحت در طبیعت بریزند که از آسیب‌رساندن به محیط زیست جلوگیری شود. (۱/۵) ۹ بوته‌کنی، چرای دام‌ها شکار قطع درختان ممنوع است (۱) ۱۰ الف) امام موسی کاظم (ع) (۰/۵)، ب) فاضل، صابر، ذکی (دو مورد) (۰/۵) ۱۱ کاخ‌ها (۰/۲۵)، مساجد (۰/۲۵)، کاروانسرای‌ها (۰/۲۵)، حمام‌ها (۰/۲۵)، آرامگاه‌های شاعران (۰/۲۵)، پل‌ها (۰/۲۵).

۱ سرزمین ما، کاوش در گذشته‌های دور

فصل نخست

- ۱- پی بردن به اهمیت ایران به عنوان جایگاه تمدن‌های بزرگ
۲- آشنایی با مفهوم میراث فرهنگی
۳- آشنایی با تمدن‌های ایران باستان از جمله ایلام، شهر سوخته، جیرفت

۲ میراث فرهنگی و تاریخ

سخن‌پیش

- ۱- میراث یعنی ارث و هر چیزی که از گذشته‌گان و نیاکان و پدران به ما رسیده باشد. بخشی از چیزهایی که از گذشته‌گان برای ما به جای مانده است، میراث فرهنگی است.
۲- میراث فرهنگی همه آثار ارزشمندی است که به فرهنگ یک ملت مربوط می‌شود و حاصل زندگی و تلاش مردمی است که در گذشته زندگی می‌کرده‌اند و از یک نسل به نسل دیگر رسیده است.
۳- انواع میراث فرهنگی
۱- مادی: مثل ظرف‌ها، سکه‌ها، کتبیه‌ها، فرش‌ها، کتاب‌های قدیمی و بناهای تاریخی، مساجد و آرامگاه‌ها.
۲- غیرمادی: مثل اعتقادات، زبان و آداب و رسوم گذشته‌گان.

- ۴- علم تاریخ عبارت است از: مطالعه زندگی انسان‌ها در گذشته. آشنایی با گذشته به ما کمک می‌کند تا زمان حال را بهتر بفهمیم.
۵- موزه
۱- موزه‌خان در کار خود از مطالعات باستان‌شناسی استفاده می‌کند.

- ۲- موزه‌ها پند بگیریم و از تجربه‌های آن‌ها در زندگی امروز استفاده کنیم.
۳- موزه‌خان از منابع مختلفی مثل کتاب‌ها و نوشتۀ‌ها یا کتبیه‌ها، ابزارها، بناها، سکه‌ها، سلاح‌ها و سنگ‌نگاره‌ها استفاده می‌کند.

- ۶- موزه‌ها
۱- در همه کشورها برای حفظ و نگهداری آثار تاریخی با ارزش و میراث فرهنگی، مکان‌های مناسبی برای افرادی هستند که در رشته‌های مختلف تاریخ، هنر، معماری، باستان‌شناسی وغیره مطالعه و تحقیق می‌کنند.
۲- نمایش آثار تاریخی در موزه‌ها به همه مردم باعث می‌شود که آن‌ها از چیزی که زندگی مردم گذشته آگاه شوند.

دستور می‌داند. یکی از مهم‌ترین سازمان‌هایی که مستولیت حفاظت و نگهداری از میراث فرهنگی را به عهده دارد سازمان میراث ایران است. موزه‌هایی زیبایی از بخش‌های سازمان میراث فرهنگی هستند. موزه ایران باستان دیدن کنید.

۱۰۲

۱. به تصاویر بالا... آثار باستانی ایران. بله، زیرا آن‌ها از نیاکان ما به ارث رسیده‌اند و نشانه فرهنگ و تمدن ایران و جزء ایران فرهنگی ما هستند.

۱۰۴

۱۰۶
مطالعه
۱۰۶
۱. باستان‌شناسان با حوصله و بدون عجله، آثار... به هر شیئی که برخورد می‌کنند، معمولاً همان موقع از آن عکس و فیلم نهیه می‌کنند. چرا؟ زیرا آنچه یک باستان‌شناس در حین حفاری می‌بیند و می‌آزماید، تکرار پذیر نیست. به همین جهت لازم است کوچکترین آثار گردآوری و تمام جزئیات با دقت ثبت و گاه عکس‌برداری شوند.

۱۰۵

فعالیت

۴. به چند گروه ...

ورود آرایی‌ها به ایران

در چه زمانی اتفاق افتاده است؟

از اماهات کردند؟

حمله اسکندر به ایران

در چه زمانی اتفاق افتاده است؟

از کجا مهاجرت کردند؟

سقوط سلسله ساسانیان

در چه زمانی اتفاق افتاده است؟

از زمان و خطی داشتند؟

رہبر سلسله چه کسی بود؟

در کجا اتفاق افتاده است؟

به چند گروه تقسیم شدند؟

علت سقوط چه بود؟

رہبر آن‌ها چه کسی بود؟

علت حمله آن‌ها به ایران چه بود؟

کدام شهر را به آتش کشید؟

چه زبانی داشتند؟

دین آن‌ها چه بود؟

۱۰۶

فعالیت

۴. شاهم در... پاسخ پیشنهادی: می‌توان به ظرف‌های قدیمی، کتاب‌های قدیمی و... اشاره کرد که ممکن است بعضی‌ها داشته باشند. چون بسیار با ارزشند.

۵. به طور گروهی...؟ کتابخانه ملی در تهران، موزه ملی ایران در تهران.

۶. در صورتی که... پاسخ پیشنهادی: هر دانش‌آموز می‌تواند به سایت ایران باستان برود و اطلاعاتی از موزه ایران باستان پیدا کند. این موزه با قدمتی حدود ۶۶ سال، در تهران قرار دارد. نه تنها بزرگ‌ترین موزه باستان‌شناسی و تاریخ ایران است، بلکه از نظر حجم، تنوع و کیفیت آثار جزء یکی از چند موزه بزرگ جهان نیز به حساب می‌آید.

ارزشیابی مستمر

- ۱- به کسانی که درباره زندگی انسان‌ها و رویدادهایی که در گذشته اتفاق افتاده، مطالعه می‌کنند چه می‌گویند؟ (۵٪ نمره)
- (الف) صنعت گر
(ج) جغرافی دان
- (ب) جهانگرد
(د) موخر

- ۲- چرا موزخان به هر شیشی که برخورد می‌کنند همان موقع از آن عکس و فیلم تهیه می‌کنند؟ (۵/۰)
- ب) ممکن است از بین برود.
- الف) چون تکرار پذیر نیست.
- ج) ممکن است دچار نقص شود.
- ۳- موزخان با دست یافتن به شواهد و مدارک جدید، تغییراتی در نظر خود نمی‌دهند. (۵/۰) درست
- ۴- حفاظت از میراث فرهنگی تنها وظیفه سازمان میراث فرهنگی است. (۵/۰) درست
- ۵- موزخان در کار خود از نتایج مطالعات نیز استفاده می‌کنند. (۵/۰)
- ۶- در کشور ما یکی از مهم‌ترین سازمان‌هایی که مسئولیت حفاظت و نگهداری از میراث فرهنگی را به عهده دارد چه نام دارد؟ (۵/۰)

- ۷- موزخان در مطالعات خود از چه منابعی استفاده می‌کنند؟ (۱)
- ۸- میراث فرهنگی چیست؟ (۱)
- ۹- میراث فرهنگی شامل چه چیزهایی است؟ (۱)
- ۱۰- چرا ایران دارای میراث فرهنگی بسیار زیاد و با ارزش است؟ (۱)
- ۱۱- هدف از مطالعه علم تاریخ چیست؟ (۱)
- ۱۲- چرا باید از میراث فرهنگی محافظت کنیم؟ (۲)

پاسخ ارزشیابی مستقیم

۱ گزینه (د)، (۵/۰) ۲ گزینه (د)، (۵/۰) ۳ نادرست (۵/۰) ۴ نادرست (۵/۰) ۵ باستان‌شناسی (۵/۰) ۶ سرفیل میراث فرهنگی (۵/۰) ۷ کتاب‌ها و نوشهای ادبیاتی، ایزارها و وسائل زندگی، بنای‌ها، سکه‌ها، سلاح‌ها، سنگ‌نگارهای میراث فرهنگی (۵/۰) ۸ هر چیزی که از گذشتگان و تیکان و پدران به ما رسیده باشد. بخشی از چیزهایی که از گذشتگان برای ما به جا مانده است. همه چیزهای ارزشمندی است که به فرهنگ یک ملت مربوط می‌شود. (۱) ۹ چیزهای مادی مثل ظرف‌های سکه‌ها یا کتاب‌ها (۵/۰)، غیر مادی مثل اعتقادات، زبان و آداب و رسوم. (۱) ۱۰ از آنجایی که ایران جایگاه تمدن‌های کهن و قدیمی‌ترین سکونتگاه‌های بشری است، دارای میراث فرهنگی بسیار زیاد و با ارزشی است. (۱) ۱۱ آنسایی با گذشته به ما کمک می‌کند تا زمان حال را بهتر بفهمیم و از رویدادهای گذشته پند بگیریم و از تجربه‌های آن‌ها در زندگی امروز استفاده کنیم. (۱) ۱۲ زیرا این آثار، حاصل زندگی و تلاش مردمی است که در گذشته زندگی می‌کردند و پس همان طور که نسل‌های قبل این میراث را حفظ کردند و به دست ما سپردند، ما هم باید این میراث فرهنگی را حفظ کنیم و به آیندگان بسپاریم. (۱)

قدیمی‌ترین سکونتگاه‌های ایران

منابع

- ۱- علم تاریخ، یعنی مطالعه دقیق زندگی انسان‌ها در گذشته دوره تاریخی می‌گذرد.
- ۲- تاریخ ایران را به دو ۱- تاریخ قبل از اسلام که بد آن دوره ایران باستان می‌گویند.
- ۳- جواهر زندگی انسان از گذشته تا به حال.
- ۴- هزاران سال پیش، انسان‌ها از وسائل بسیار ساده و ابتدایی استفاده می‌کردند و از طریق گردآوری خوارک و شکار حیوانات زندگی می‌کردند و برای محافظت خود درون غارها به سرمه بردند.
- ۵- سپس انسان‌ها کشاورزی را یاد گرفتند و حیوانات را اهلی کردند و یک جانشین شدند و روستاهای بسیاری از ستد گردیدند.
- ۶- کم کم، داد و ستد و تجارت ایزار و وسائل رونق گرفت و برای رسیدگی به کارها و نوشتن و محاسبه نمودند.
- ۷- با گذشت زمان، جمعیت رو به افزایش رفت و شهرهای بزرگی پدید آمدند و بین ترتیب نخستین تمدن‌های بشری به وجود آمدند که قوانینی داشتند و به وسیله حکومت اداره می‌شدند.

- ۱۰۸
- ۱- در نزدیکی شهر زابل و در استان سیستان و بلوچستان وجود داشت. (حدود پنج هزار سال پیش)
- ۲- چون این تمدن به طرز تاملوم و عجیبی (در اثر آتش‌سوزی) از بین رفته است، این شهر را شهر سوخته نام گذاشته‌اند.
- ۳- معبد چهارنیل در نزدیکی شوش مهم‌ترین اثر به جا مانده از تمدن ایلام است.
- ۴- ایلامی‌ها حدود سه هزار سال در این منطقه زندگی می‌کردند.
- ۵- آنان خدایان متعددی را می‌پرستیدند. (مثل خدای خورشید و خدای آب و...)
- ۶- قانون‌های پادشاه را برروی لوحة‌های کلی می‌نوشتند و با هترسفال سازی آشنا بودند.
- ۷- یکی از کهن‌ترین تمدن‌های شرق در نزدیکی جیرفت کرمان در کنار هلیل رود است.
- ۸- وسائل و خلوف سنگی و مفرغی با نقش جانوران، زیگورات و کتبیه‌های آجری از جمله تمدن جیرفت اکتشافات است.
- ۹- هنوز موفق به خواندن خط آن نشده‌اند و احتمالاً از قدیمی‌ترین خط‌های دنیاست. (مانند: سومر، بابل و مصر)
- ۱۰- هم‌مان با تمدن ایلام در ایران، در منطقه بین النهرين (سرزمین بین دو رود دجله و فرات) و کنار رود نيل تمدن‌های دیگری نیز نکل گرفتند.
- ۱۱- بین از بامیران بزرگ الهی یعنی حضرت نوح (ع) و حضرت ابراهیم (ع) (در بین النهرين و حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع)) نیز حضرت عیسی (ع) (در فلسطین) به سر می‌بردند.
- ۱۲- سعی تکمیل به کتاب‌های تاریخی ایران باستان از جمله پایتخت ۸۰۰۰ ساله دولت ایلام نوشته قاسم حمزی مراجعه کنند.

۱۰۷

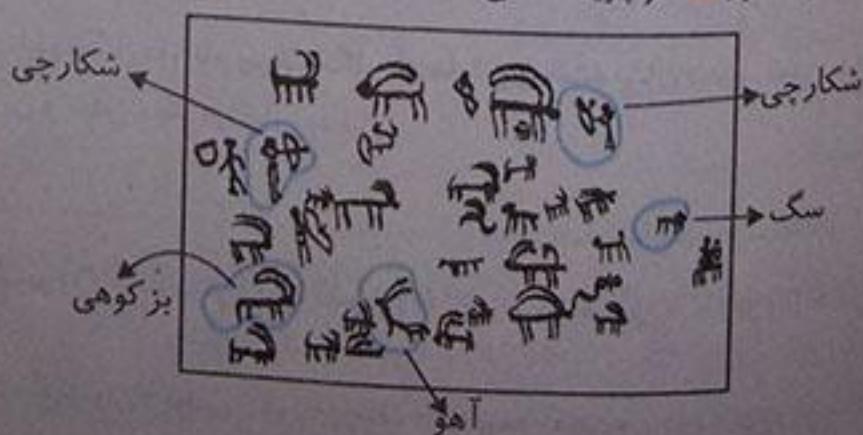
سؤال متن

۱- چرا به این موزه، موزه ایران باستان می‌گویند؟ چون در این موزه مجسمه‌ها، خلوف و ابزار و وسائل از گذشته‌های ایران ایران (یعنی قبل از اسلام) نگهداری می‌شود.

۱۰۸

فعالیت

- ۱- کاریک شماره (۱۶) ...
بن سک نگاره در ...
- ۲- دوره‌یک از موارد بالا را که می‌توانید در سنگ نگاره پیدا کنید خط بکشید.
- ۳- بن سک نگاره چه مرحله‌ای از زندگی بشناساند می‌داند؟
مرحله غارنشینی، استفاده از شکار به عصر پارینه سکی میانه بازمی‌گردد.

فعالیت

۲- به نقشه این ...؟ رود کارون.

با توجه به ... تمدن ایلام تمدنی است در کوه و دشت. آن‌ها در کوه‌ها دامداری می‌کردند و پس از مدتی برای استفاده از رودخانه به دشت سرازیر شدند و به کشاورزی پرداختند. در دشت، شهرهای بزرگی ساختند و در کوه قلعه‌های محکم وجود آورده‌اند تا در هنگام حمله دشمن از آن استفاده کنند.

۳- کاربرگه شماره (۱۷) ...

ایلامی‌ها برای کارهای ...

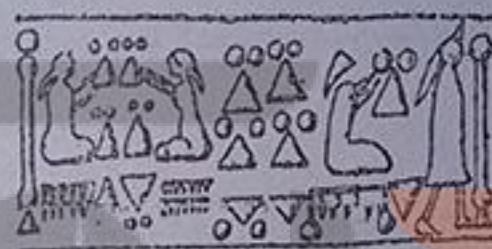
۱- حدس بزنید هر کدام چه فعالیتی را نشان می‌دهد؟ تصویر (۱) پارچه‌بافی، تصویر (۲) کوزه‌گری، تصویر (۳) ناولی

۲- تصاویر را به دلخواه رنگ کنید.

۱

۲

۳

۴- نمودار «ویژگی‌های تمدن» ...

در معبد چغازنبیل میلیون‌ها خشت و هزاران اجر به کار رفته و روی برخی آجرها با خط ایلامی مطالبی نوشته شده است آن‌ها دارای حکومت و پادشاه بودند و روی لوحه‌های گلی قانون‌هایی را که پادشاهان ایلامی وضع کرده بودند، می‌نوشتند آن‌ها مانند سایر تمدن‌های باستانی خدایان متعددی مثل خدای خورشید و خدای آب را پرستش می‌کردند. با هنر سفال‌سازی آشنا بودند و همه این‌ها نشانگر تمدنی بزرگ به نام تمدن ایلام بوده است.

سؤال متن

هم زمان با تمدن ایلام ... این تمدن‌ها را نام ببرید و مکان آن‌ها را روی نقشه نشان دهید. تمدن سومر در جنوب بین‌النهرین تمدن بابل در بین‌النهرین و تمدن مصر در کنار رود نیل.

فعالیت

۵- به تصاویر این ... تصویر (۱): حضرت نوح (ع)، تصویر (۲) حضرت ابراهیم (ع)، تصویر (۳) حضرت موسی (ع).

۶- به فهرست قرآن ...

الف) نام سوره‌هایی را ... آل عمران - یونس - هود - یوسف - ابراهیم - لقمان - محمد - نوح.

۱۰۳- داستان حضرت موسی (ع) با فرعون ظالم است، که حضرت موسی در کاخ فرعون بزرگ شد و سپس به پیامبری مبوعت گردید و در نهایت فرعون را سرنگون کرد.
۱۰۴- چند گروه...؟
پاسخ پیشنهادی: می‌توان به داستان زندگی حضرت ابراهیم یا نوع اشاره کرد.
بن پیامبران همواره در همه موارد از خداوند اطاعت کردند و مردم را به پرسش خدا و دست برداشتن از بت پرستی
رسوت می‌کردند.

۱۱۵

۱۱۶- کاریندیدم

۱- باکمک...، پاسخ پیشنهادی: به طور مثال چشمه‌علی در شهر ری که باید بافت قدیمی آن احیا شود و از آن محافظت کنیم تا این آثار قدیمی از بین نزود.
۲- پرسن جو کنید. نزدیک ترین...، پاسخ پیشنهادی: موزه آستانه قدس رضوی در مشهد مقدس، موزه قرآن که در آن می‌توان به قرآن‌های نفیس که با خط مبارک ائمه اطهار روی پوست آهو نوشته شده و اولين سنگ مرقد امام رضا (ع) و سکه‌ها و کتیبه‌های نفیس اشاره کرد.
۳- بـ همراه معلم...، پاسخ پیشنهادی: می‌توان به موزه کتابخانه ملی در تهران اشاره کرد که در آن کتاب‌های گران‌بها بوجود دارد.

اوژنشیابی مستمر

۱- چه عاملی موجب شد که انسان‌ها یک جانشین شدند؟ (۰/۲۵ نمره)

- الف) دامداری
 - ب) کشاورزی
 - ج) صنعت
 - د) خط
- ۲- انسان‌ها برای رسیدگی به کارها و محاسبه داد و ستد هایشان چه چیزی را اختراع کردند؟ (۰/۲۵)
- الف) خط
 - ب) نوشت
 - ج) چرخ
 - د) تقویم

۳- ایلام‌ها با هنر سال‌سازی آشنا بودند. ظروف سفالی و مجسمه‌های مختلف درست کرده بودند. (۰/۲۵)

- قادرست
- درست
- قادرست
- درست

۴- حضرت عیسی (ع) در زمان حکمرانی امپراتوری روم در فلسطین متولد شد. (۰/۲۵)

- الف) ولین روستاها در کجا پدید آمدند؟ (۰/۵)
- ب) این تمدن در نزدیکی شهر زابل در استان سیستان و بلوچستان قرار داشت. (۰/۲۵)
- ج) این تمدن در کنار رود کارون قرار داشت. (۰/۲۵)
- د) تاریخ ایران را به چند دوره زمانی تقسیم می‌کنند؟ نام بیرید؟ (۱)
- ه) نخستین تمدن‌های بشری چگونه به وجود آمدند؟ (۱)
- ی) ویزگویی‌های تمدن را نام بیرید. (۴ مورد) (۱)
- ک) علت نام‌گذاری شهر سوخته چیست؟ (۱)
- ل) تمدن‌های قدیم چه چیزهایی را پرسش می‌کردند؟ (۱)

- ۱۳- تمدن جیرفت در کنار کدام رود به وجود آمد و چه چیزهایی از آن جا کشف شده است؟ (۱)
- ۱۴- دونن از پیامبران الهی را که در بین النہرین و مصر به سر می‌بردند، نام بیرید. (۱)
- ۱۵- پیامبران الهی چه مأموریتی داشتند و از مردم چه می‌خواستند؟ (۱)

۱- گزینه (ب)، (۰/۲۵) ۲- گزینه (الف)، (۰/۲۵) ۳- درست (۰/۲۵) ۴- درست (۰/۲۵) ۵- کنار رودخانی و جسمانی
 ۶- شهر ساخته (۰/۲۵) ۷- اسلام (۰/۲۵) ۸- تاریخ قبل از اسلام، ایران باستان (۰/۵)، ۹- تاریخ دوره اسلامی که با استاد
 ساسایان و ورود اسلام به ایران آغاز شد. (۰/۵) ۱۰- با گذشت زمان، جمعیت برخی سکونتگاهها رو به افزایش گذاشت و نهاده
 پدید آمدند که به وسیله حکومت اداره می شدند. (۰/۵) ۱۱- مردم این شهرها در هر معماری و ساختن بناها، پیشرفتی زیادی کردند
 بدین ترتیب نخستین تمدن های بشری به وجود آمدند. (۰/۵) ۱۲- داشتن حکومت ۲- داشتن خط ۳- داشتن فتوس،
 مقررات ۴- داشتن عقاید مذهبی (هر مور ۰/۲۵) ۱۳- باستان شناسان با مطالعه و کاوش دریافتند که این تمدن به طرز بازیابی
 و عجیبی از بین رفته است (ظاهراً اثر آتش سوزی) (۰/۵) و به همین علت آن ها این منطقه را شهر ساخته به معنی نهادند
 نامیدند. (۰/۵) ۱۴- خدایان متعددی مثل خدای خورشید و خدای آب و ... و همچنین مجسمه هایی از این خدایان ساخته و
 معايد خود قرار می دادند و آن ها را می پرستیدند. (۰/۵) ۱۵- هلیل رود (۰/۲۵)، وسایل و ظروف سنگی و مفرغی با نقش جانوری
 زیگورات و کنیه های اجری از جمله این اکتشافات است. (۰/۷۵) ۱۶- حضرت ابراهیم (ع) و حضرت نوح (ع) در بین اینها
 حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع) در مصر به سر می برند. (هر مورد ۰/۲۵) ۱۷- برای هدایت مردم برگزیده شدند
 حاکمان ستمگر عصر خود مبارزه می کردند و از پادشاهان می خواستند دست از ستم بردارند و به آیات خداوند بیندیشند و عمر
 کنند (۰/۵) و از مردم می خواستند تا با دوری از گناهان، رفتار نیکو در پیش بگیرند و از ظالمان اطاعت نکنند. (۰/۵)

شکل گیری امپراتوری های بزرگ در ایران باستان

فرسک تکه

- آشنایی با حکومت های قدرتمند ایران باستان، قلمرو و شیوه حکومت آن ها
- آشنایی با مقام های حکومتی و وظایف آن ها در ایران باستان
- آشنایی با ایزار و فنون نظامی ایرانیان باستان

آریایی ها و تشکیل حکومت های قدرتمند در ایران

آریایی ها

- ۱- حدود چهار هزار سال پیش از مناطق شمال دریای خزر به سرزمین ایران مهاجرت کردند.
- ۲- سه قوم بزرگ آریایی، (ماد در شمال غرب، پارس در جنوب و پارت در شمال شرق ساکن شدند).

مبدأ تاریخ ما مسلمانان هجرت پیامبر اکرم (ص) از مگه به مدینه است و به آن **تاریخ هجرت** می گویند.

در **تاریخ هجرت** تولد حضرت مسیح (ع) مبدأ تاریخ است و نشانه اختصاری آن حرف «م» است.

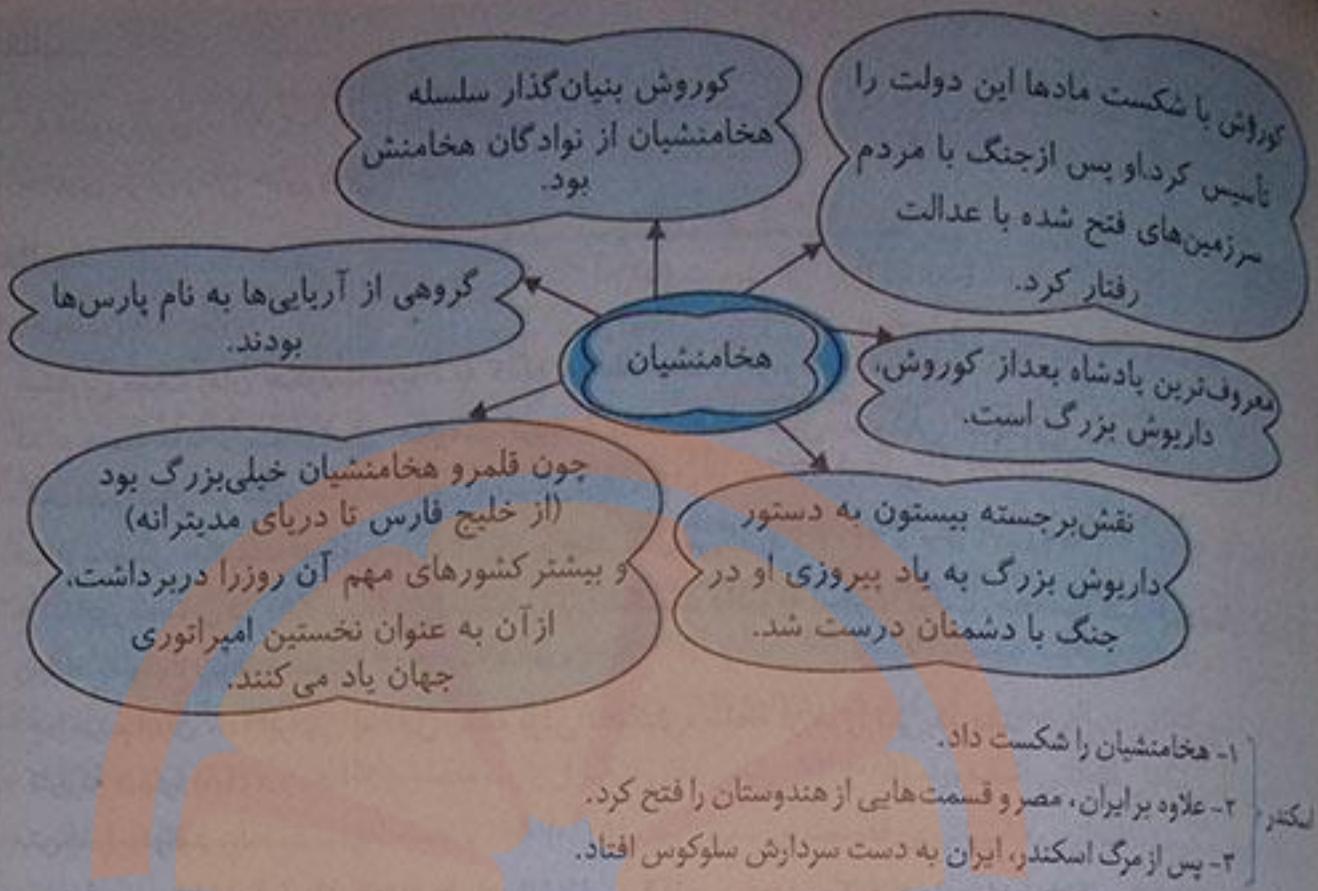
اولین حکومت قدرتمند در ایران
به دست ماد پایه گذاری شد.

اولین فرمانروای ماد
دیاکو بود که به دلیل
خون رفتاری و عدالت خواهی
بین مردم محبوبیت داشت.

در شمال غرب ایران
ساکن شدند.

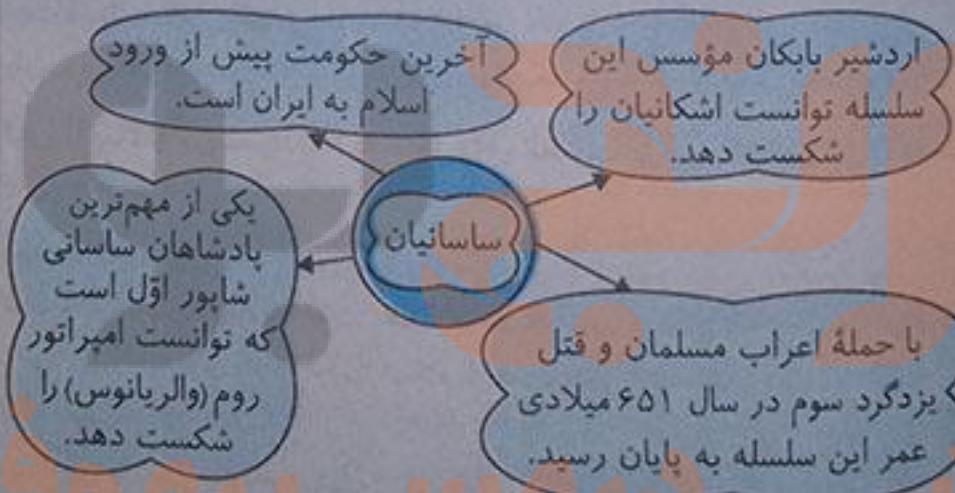
مادها نخستین
حکومت ایرانی

دیاکو، هگمتانه (همدان امروزی)
را پایتخت خود قرار داد.

۱۱۷

- ۱- هخامنشیان را شکست داد.
- ۲- علاوه بر ایران، مصر و قسمت‌هایی از هندوستان را فتح کرد.
- ۳- پس از مرگ اسکندر، ایران به دست سردارش سلوکوس افتاد.

سوال متن

به نفعه کنید. سه قوم بزرگ ... هر کدام از این سه قوم بزرگ در کدام بخش ایران سکونت گزیده بودند؟ مادها در غرب و شمال غرب، پارس‌ها در جنوب و پارت‌ها در شمال شرقی ساکن شدند.

فعالیت

۱. بک اطلس جغرافیایی...؟ عراق، سوریه، اذربایجان، ترکمنستان، افغانستان، ازمنستان، مصر.

۱۱۶

۱۱۷

فعالیت

- ۲- به تصویر نقش...؟ از زمان خودشان ماندگار کنند و جایگاه نظامی شان را در جهان به واسطه حکم کردن نشان بدهند.

فعالیت

- ۳- خواندن خط زمان: بیشترین مدت زمان حکومت مربوط به کدام سلسله است؟ مربوط به اشکانیان، ۴۸۰ سال.
- کدام سلسله‌ها به ترتیب در ایران حکومت کردند؟ مادها، هخامنشیان، سلوکیان، اشکانیان، ساسانیان.

۴- الف) هم‌اکنون در کدام سال میلادی به سرمه برید؟ ۲۰۱۶

۵- ب) از تأسیس حکومت اشکانی در ۲۴۸ ق.م چند سال می‌گذرد؟ ۲۲۶۴

- ج) شاپور ساسانی در ۲۶۰ م. والدین امپراتور روم را شکست داد و به اسارت گرفت. محاسبه کنید چند سال پیش از رویداد به وقوع پیوسته است؟ ۱۷۵۴

۶- چرا مردم ایران...؟ ایرانیان به دلیل بیگانه بودن سلوکیان، سلطه آن‌ها را نمی‌پذیرفتند.

۷- کاربرگه شماره (۱۸)

۸- متن‌ها را بخوانید....

- ۹- با خواندن متن شماره (۱) چه چیزی درباره قلمرو ایران در زمان کوروش و عقاید او استنباط می‌کنید؟ کوروش سرزمین‌های زیادی را فتح کرد و سرزمین‌های زیادی زیر سلطه او بود و از مدافعان آزادی انسان‌ها، مخالف برده‌داری پادشاهی عادل و یا اخلاقی بود و با مردم کشورهای شکست‌خورده رفتار مناسب داشت.

- ۱۰- با خواندن متن شماره (۲) چه ویژگی‌های مشترکی بین سورنا و آریوبازن می‌یابید؟ سه مورد بنویسید. هر دو از سردهای شجاع، صبور و دلیر بودند که دلاوری‌های آن‌ها زیان‌زد بود.

- ۱۱- از نظر زمانی، کدام‌یک از این دو، قبل از دیگری می‌زیسته است؟ آریوبازن.

ارزشیابی مستمر

- ۱- کدام یک از موارد زیر از اقوام آریایی نیست؟ (۰/۲۵ نمره)

الف) ماد

ب) سلوکیان

ج) پارس

د) پارت

۲- نخستین حکومت قدرتمند ایران کدام است؟ (۰/۲۵)

الف) هخامنشیان ب) ماد

ج) اشکانیان

د) ساسانیان

- ۳- ایرانیان سلوکیان را بیگانه می‌شمردند و به شکل‌های مختلف با آنان مخالفت درست نادرست من کردند. (۰/۲۵)

۴- بیان گذار سلسله هخامنشیان بود. (۰/۲۵)

- ۵- مبدأ تاریخ ما مسلمانان هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه است و به آن تاریخ می‌گویند. (۰/۲۵)

- ۶- موزخان در کتاب‌های خود برای تاریخ قبل از اسلام از چه تقویمی استفاده کرده‌اند؟ (۰/۲۵)

۷- پایخت ماد کدام شهر بود؟ (۰/۲۵)

- ۸- اخرين حکومت ایران باستان چه نام داشت؟ (۰/۲۵)

۹- سران قبایل ماد چه کس را به عنوان فرمانروای بزرگ‌ترین وی چرا محبوبیت داشت؟ (۰/۲۵)

- ۱۰- موقعی که داریوش به قدرت رسید اوضاع ایران چگونه بود و چگونه توانست حکومت هخامنشیان را قدرتمند سازد؟ (۰/۵)

۱۱- مهم‌ترین یادگار داریوش چه نام دارد و در آن از کدام ایالت‌های تحت فرمان خود نام برده است؟ (ذکر ۳ مورد کافی است) (۰/۱)

۱۲- چرا از حکومت هخامنشی به عنوان نخستین امپراتوری جهانی یاد می‌کنند؟ (۰/۱)

- ۱۳- چرا اسکندر به ایران حمله کرد و کدام شهر را به آتش کشید؟ (۰/۱)

۱۴- اسکندر چه سرزمین‌های را فتح کرد و سرانجام وی چه شد؟ (۰/۱)

- ۱۵- بعد از مرگ اسکندر ایران به دست چه کسی افتاد و چه سلسله‌ای را تأسیس کرد؟ (۰/۵)

۱۰- مملکت اشکانیان به این نام مشهور شدند؟ (۵/۰)

۱۱- سلسله ساسانی چگونه به پایان رسید؟ (۱/۰)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- زیرا (ب)، (۰/۲۵) ۲- گزینه (ب)، (۰/۲۵) ۳- درست (۰/۰/۲۵) ۴- کوروش (۰/۰/۲۵) ۵- هجری (۰/۰/۲۵) ۶- میلادی
- ۷- هگمنانه (همدان امروزی) (۰/۰/۲۵) ۸- ساسانیان (۰/۰/۲۵) ۹- دیاکو (۰/۰/۵) به دلیل خوش رفتاری و عدالت خواهی.
- ۱۰- دریشتر قلمرو هخامنشیان، سورش‌ها و نابسامانی‌هایی شکل گرفته بود. (۰/۰/۲۵) داریوش با عزم و اراده با سورشیان
نهاده آن‌ها را شکست داد. (۰/۰/۲۵) ۱۱- کتبیه بیستون (۰/۰/۲۵)، پارس، خوزستان، بابل، مصر، عرب، یونان، ارمنستان (۰/۰/۷۵)
- ۱۲- چون در زمان کوروش و داریوش قلمرو جغرافیایی هخامنشیان بیشتر کشورهای مهم آن روز را در برگرفته است. (از
نحو فرس تا دریای مدیترانه) (۱/۰) ۱۳- وقتی که حکومت هخامنشی ضعیف و ناتوان شده بود (۰/۰/۲۵) یونانیان برای انتقام جویی
با همراه شدند. (۰/۰) تخت جمشید (۰/۰/۲۵) ۱۴- ایران (۰/۰/۲۵)، مصر (۰/۰/۲۵) و قسمت‌هایی از هندوستان (۰/۰/۲۵)، در اوج
پی و کنورگشایی بر اثر بیماری در گذشت. (۰/۰/۲۵) ۱۵- سلوکوس (۰/۰/۲۵)، که سلسله سلوکیان را تأسیس کرد. (۰/۰/۲۵)
- ۱۶- بیون لقب شاهان اشکانی اشک بود. (۰/۰/۵) ۱۷- رئیس یکی از قبایل پارت ملقب به «اشک» یا «ارشک» (۰/۰/۲۵) در زمان
پهلوی دوم حکومت اشکانی به امپراتوری قدرتمندی تبدیل شد. (۰/۰/۲۵) ۱۸- با حمله اعراب مسلمان (۰/۰/۲۵) و شکست‌های
نهاده ساسانی (۰/۰/۲۵) سرانجام با قتل یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی (۰/۰/۲۵) در سال ۶۵۱ میلادی (۰/۰/۰) به
پیش رفت.

۱۰- امپراتوری‌های قدرتمند چگونه کشور را اداره می‌کردند؟

- ۱- در ایران باستان شیوه حکومت پادشاهی بود. شاه قدرت مطلق داشت و همه باید ازاو فرمان می‌بردند.
- ۲- شاهان خود را برگزیده آسمان و نماینده اهورا مزدا می‌دانستند.
- ۳- اگر شاه از مسیر قانون و عدالت منحرف می‌شد، بزرگان و موبدان می‌توانستند شاه راعزل یا برکنار کنند.
- ۴- شاهان بر امور اداری، نظامی و مذهبی فرمانروایی مطلق داشتند.
- ۵- در دوره اشکانی قدرت شاه کمتر بود و شاهان مجبور بودند با خاندان‌های محلی که از نفوذ و قدرت
زیادی برخوردار بودند، مشورت کنند. در این دوره مجلس شاهی، بزرگان و مهستان وجود داشت.
- ۶- زندگی شاهان هزینه زیادی داشت. مخارج سنگین دربار، از گرفتن مالیات از مردم تأمین می‌شد.
- ۷- این نخستین کسانی بودند که تقسیم سرزمین به بخش‌های مختلف را ابداع کردند. داریوش برای اداره بهتر، کشور را به ۲۳
قسمت تقسیم کرده بود که به هر قسمت یک ایالت می‌گفتند. برای هر ایالت یک شهربان انتخاب می‌کردند.

پایتخت

نام سلسله

پادشاه

همدان (Hegmataneh)

هخامنشیان

شوش (Zemestani) - همدان (Qabstani) تخت جمشید (بهاری) - بابل (پاییز)

اشکانیان

صد دروازه (Damgan) و تیسفون

ساسانیان

کور (فیروزآباد) و تیسفون

- از زمین ایران به دلیل موقعیت مهم جغرافیایی، همواره از سمت غرب → یونان و روم
از سمت شرق → اقوام بیانگرد ازشکانیان (بازیان) در تاریخ جهان به جنگاوران مشهور بودند و مهارت زیادی در سوارکاری و تیراندازی داشتند.
- ۱- داریوش هخامنشی علاوه بر سپاه معمولی، یک سپاه جاویدان ده هزار نفری درست کرد.
تکلیف سپاه و فتوح نظامی ۲- اگریکی از افراد ازین می‌رفت یک فرد جنگاور دیگر که ذخیره بود جای او را می‌گرفت.
- مراجع تکمیلی: به کتاب شبه‌های پرسپولیس نوشته علی بلالی مراجعه شود.

فعالیت

- ۱- به تصویر مهربانی...؟ چون داریوش پادشاه ایلام، پارس و بابل است و هردم همه این کشورها از داریوش اطاعت می کنند.
- ۲- متن بالا را
- ۱- شاهان بر امور اداری، نظامی و مذهبی فرماتروایی مطلق داشتند.
- ۲- فرمان پادشاهان قانون تلقی می شد و همه باید آن را اطاعت می کردند.
- ۳- روی فرمانها و نامه های مهم، مهرهای مخصوص شاه زده می شد.

سؤال متن

در دوره اشکانیان ...

دریاره این مجلس ها چه می دانید؟ به نظر شما در چه تصمیم گیری هایی ممکن بود این مجلس ها تشکیل شوند؟

اشکانیان برای مشورت با این خاندان ها و حکومت ها مجلس بزرگان را تشکیل دادند. شاه و خانواده اشکانی برای منشور مجلسی داشتند که مجلس شاهی نام داشت. در موقع مهم اعضا دو مجلس بزرگان و شاهی، با هم جمع می شدند و مجلس مهستان را تشکیل می دادند. مثلاً برای انتخاب فرمانده سپاه و

۱۲۲

فعالیت

- ۳- بعضی از منشیان...؟ برای اینکه قلمرو حکومت وسیع بود و مردم تمدن های مختلف که زبان و خط های دیگر داشتند زیر سلطه حکومت بودند.
- ۴- حدس بزنید: چشم ...؟ شورش هایی که علیه شاه صورت می گرفت و از قسمت های مختلف کشور گزارش تبیه می کردند و به اطلاع شاه می رسانندند.

فعالیت

۵- به نقشه قلمرو

الف) قلمرو کدام حکومت وسیع تر بوده است؟ هخامنشیان

ب) دور شهرهایی که در آن زمان پایتخت بوده اند. خط بکشید. شوش، تخت جمشید، هگمتانه، بابل

فعالیت

- ۶- گفت و گو کنید: چرا...؟ برای کشور کشانی و توسعه قلمرو بیشتر و قدر تمندتر شدن، هدف جنگ ها در جهان امروز دستی بی متوجه طبیعی کشورهای دیگر به عنوان منبع اولیه برای تولیدات صنعتی و گرفتن بازارهای اقتصادی است.
- ۷- به تصویر روبرو...؟ سواره نظام زره پوش است که لباسش پوشیده از صفحات پولادی بود. پیاده نظام لیاسی با کلاه نمدی دادی گلدوزی شده استین دار و زرهی با زنجیرهای شبیه به فلس ماهی که مانند کت بود، می پوشیدند.
- ۸- پرس و جو کنید جنگ ...؟ به زمانه جنگ های نامنظم می گویند. واژه فرانسوی است و از نام جنگ جویان قوم پارت گرفته شده که در گروه های کوچک و به صورت قابل انعطاف و نامنظم و بدون خط نبرد خاصی می جنگند.

فعالیت

- ۹- به نظر شما ...؟ اختراع ارباب داس دار بود، به دلیل مججهز بودن به شمشیرهای تیز در مرکز و داس ها.
- به کار بیندید

- ۱- اگر به مدل سازی ... پاسخ پیشنهادی: می توانید یک مدل ساده از ارباب داس دار بسازید و یا کمان هایی با نیزه های نسبت بند کرد و عده ای از یونانیان را از بین بود اما به دلیل کمی تعداد سپاهیانش سرانجام در صحنه نبرد کشته شد.
- سورنا سردار ایرانی اشکانیان بود که در مقابل سردار رومی کراسوس استادگی کرد و توانت کراسوس را شکست دهد.

۱۲۸

۱۲۷

۱۲۶

۱۲۵

۱۲۴

۱۲۳

۱۲۲

۱۲۱

۱۲۰

۱۱۹

۱۱۸

۱۱۷

۱۱۶

۱۱۵

۱۱۴

۱۱۳

۱۱۲

۱۱۱

۱۱۰

۱۱۹

ارزشیابی مستمر

۱۴. کدامیک از سلسله‌های زیر شاهان برای اداره حکومت با خاندان‌های محلی مشورت می‌کردند؟ (۰/۲۵ نمره)
- ب) هخامنشیان
 - د) ساسانیان
۱۵. دروازه کدام مورد زیر است؟ (۰/۲۵)
- ب) تیسفون
 - د) همدان
۱۶. فیروزآباد (د) دامغان
۱۷. اشکانیان (ج) اشکانیان
۱۸. دیگر صد دروازه کدام مورد زیر است؟ (۰/۲۵)
۱۹. ریوپش برای اداره بهتر، کشور را به ۳۲ قسمت تقسیم کرده بود که به هر قسمت یک ایالت می‌گفتند. (۰/۲۵)
۲۰. در ایران باستان شیوه حکومت (د) نادرست
۲۱. درست (د) درست
۲۲. انتخاب می‌کردند که معمولاً از مقام‌های حکومتی یا اعضای خانواده شاه بود. (۰/۲۵)
۲۳. برای هر ایالت یک (د) نادرست
۲۴. این اشکانیان ایران باستان خود را برگزیده و نایاندۀ چه کسی می‌دانستند؟ (۰/۲۵)
۲۵. پیاخت مادها کدام شهر بود؟ (۰/۲۵)
۲۶. پیاخت اشکانیان کدام شهرها بود؟ (۰/۵)
۲۷. پیاخت ساسانیان چه نام داشت؟ (۰/۵)
۲۸. جراسزین ایران همواره مورد هجوم دشمنان بود؟ (۰/۵)
۲۹. چه موقع بزرگان و موبدان می‌توانستند شاه را عزل و یا برکنار کنند؟ (۱)
۳۰. در کدام دوره قدرت و نفوذ پادشاهان مانند سایر شاهان ایران باستان نبود و چرا؟ (۱/۲۵)
۳۱. در دوره اشکانی چند مجلس برای تصمیم‌گیری وجود داشت؟ نام ببرید. (۱)
۳۲. مشیان و دبیران چه وظایفی داشتند؟ (۰/۵)
۳۳. مأموران مخفی چه وظایفی داشتند؟ (۰/۵)
۳۴. چرا حکومت‌های ایران باستان، سپاه و نیروهای نظامی بزرگی را به وجود آورده بودند؟ (۱)
۳۵. سپاه از چه نیروهای تشکیل می‌شد؟ (۰/۵)
۳۶. در تاریخ جهان چه کسانی به جنگاوران مشهور بودند و در چه زمینه‌هایی مهارت داشتند؟ (۰/۷۵)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱. اگرچه (۰/۲۵) ۲. گزینه (الف) (۰/۲۵) ۳. درست (۰/۲۵) ۴. نادرست (۰/۲۵) ۵. پادشاهی (۰/۲۵) ۶. شهریان (۰/۲۵)
۷. اشوریان (۰/۲۵) ۸. هگمتانه (۰/۲۵) ۹. صد دروازه (۰/۲۵) و تیسفون و گور (فیروزآباد) (۰/۵)
۱۰. دلیل موقبیت صلح خرافیایی (۰/۵) ۱۱. اگر شاه از مسیر قانون و عدالت متحرف شود (۰/۵) حمایت اهوراها از او گرفته شود (۰/۵) ۱۲. در دوره اشکانی (۰/۲۵)، زیرا خانواده‌های محلی از نفوذ و قدرت زیادی برخوردار بودند (۰/۵) و شاهان مجبور به این اقدام کشور را آن‌ها مشورت کنند. (۰/۵) ۱۳. سه مجلس (۰/۲۵): بزرگان (۰/۲۵)، شاهی (۰/۲۵)، مهستان (۰/۲۵)
۱۴. کارهای اداری و مالی و نوشتن نامه‌ها را بر عهده داشتند. (۰/۲۵) و گاه به چند زبان آشنایی داشتند (۰/۲۵) ۱۵. چشم و آن‌ها شه بودند (۰/۲۵)، از قسمت‌های مختلف کشور گزارش تهیه می‌کردند و به شاه می‌دادند. (۰/۲۵) ۱۶. چون همواره از سرچ و غرب در معرض هجوم دشمنان بود (۰/۵) و در غرب دولت‌های یونان و روم به قلمرو ایران دست اندازی می‌کردند. (۰/۵)
۱۷. چنین دلیل سپاه و نیروی نظامی بزرگی به وجود آورده بودند تا از مرزها دفاع کنند. (۰/۲۵) ۱۸. نیروی پیاده نظام و سواره نظام تشکیل گردید (۰/۵) ۱۹. اشکانیان (۰/۲۵): مهارت‌های زیادی در سوارکاری (۰/۲۵) و تیراندازی (۰/۲۵) داشتند.

فصل اوضاع اجتماعی - اقتصادی ایران باستان

فصل دیگر تکرار

- ۱- شناخت ویژگی‌های خانواده در ایران باستان
- ۲- آشنایی با روابط اجتماعی و نابرابری‌های اجتماعی در ایران باستان
- ۳- آشنایی با چگونگی تأمین معاش مردم باستان
- ۴- آشنایی با مهم‌ترین دستاوردها و انتکارات ایرانیان باستان

اوضاع اجتماعی ایران باستان

۱۲۱

- ۱- خانواده در ایران باستان، هسته اولیه جامعه را تشکیل می‌داد. ازدواج یک تکلیف دینی و پیمان مقدس بود.
- ۲- پدر به عنوان سربرست خانواده نقش مهمی داشت و اجرای مراسم مذهبی و حفظ امثیت خانواده بر عهده او بود.
- ۳- خانواده در ایران باستان - ازدواج معمولاً خویشاوندی و درون گروهی بود.
- ۴- خانواده‌ها اغلب نیازهای اقتصادی (خوراک / پوشش / ابزار) خود را بطرف می‌کردند.
- ۵- خانواده‌ها مرکز تربیت و آموزش بودند و اصول و ارزش‌های اخلاقی چون راستگویی، امانت داری، میهن دوستی و وفا به عهد و پیمان را به اعضای خانواده خود می‌آموختند.
- ۶- در دوره ایران باستان، اغلب مردم در روستاهای زندگی می‌کردند و کشاورزانیشتیشن جمعیت آن زمان را تشکیل می‌دادند.
- ۷- در دوره ساسانیان فرمانروایان شهرهای زیادی بنا کردند و جمعیت شهری به طور چشمگیری افزایش یافت.
- ۸- با تشکیل امپراتوری‌های بزرگ و تمرکز قدرت و قیروت در دست شاهان و شاهزادگان و سایر مقام‌های حکومتی، به تدریج اختلاف طبقاتی در جامعه به وجود آمد.
- ۹- اختلافات طبقاتی در دوره ساسانیان به اوج رسید.

طبقه بزرگان یا اشراف: شاه و شاهزادگان، روحانیون زرتشتی، فرماندهان نظامی و دیوان ← زینه
 ۵- طبقه بندی مردم در دوره ساسانیان بر قریوت‌های فراوان داشتند، از پرداختن مالیات سرانه معاف بودند، حق تحصیل و آموزش داشتند
 عامه مردم: پیشه‌وران و بازگانان و کشاورزان ← از حقوق اجتماعی محروم بودند، حق تحصیل داشتند، مالیات پرداش آن‌ها بود. در چنگ‌ها، سپاه پیاده نظام را تشکیل می‌دادند.
 ۶- موبدان زرتشتی از اختلافات طبقاتی حمایت می‌کردند. در جامعه طبقاتی، رفتن از طبقه‌ای به طبقه دیگر بسیار سخت و تقریباً ناممکن بود.
 منابع تکمیلی به کتاب ایران باستان نوشته هرودوت مراجعه شود.

فعالیت

- ۱- متن را بخوانید ...

شیاهت: در هر دو دوره، خانواده اصول و ارزش‌های اخلاقی چون راستگویی و امانت داری و میهن دوستی را به فرزندان آموزش می‌دادند. در هر دو دوره زنان در کنار مردان بودند و در تأمین نیازهای اقتصادی به خانواده کمک می‌کردند.

فعالیت

- ۲- کاربرگه شماره (۱۹) ...
- ۱- با توجه به ...

نام شهرهای دوره هخامنشی
 نام شهرهای دوره ساسانی

رج (ری)، تخت جمشید، هگمتانه، شوش، بابل، پاسارگاد ...
 استخر، تیسفون، بیستون، صد دروازه، جندی شاپور، توس
 از مقایسه د ... ، ال ... حه می‌فهمد؟ هند ... ، ... ایران ... سعیت و قلمرو بیشتری بودند.

۱۹۰

۴. جند شهر از دوره ایران باستان نام ببرید که در ایران امروز یا همان نام قبلى یا نام دیگر وجود دارد.
۵. جیرفت - کرمان - توس - اهواز - شوش - نیشابور - همدان - رى

۱۳۴

نقالیت

۶. پاکیک معلم

۷. بگذارد فرزندش درس بخواند.

۸. کنشگر چه تقاضایی از شاه داشت ؟
۹. افلاطون طبقاتی در پاسخ چه گفت ؟ قبول نکرد و گفت اختلاف طبقاتی در جامعه به هم می خورد و اگر بچه کفash دیگردد، در کار فرزندم باید بنشینند.

۱۰. از خواندن این حکایت به چه نکاتی در زندگی اجتماعی دوره ایران باستان پی می برد ؟
۱۱. افلاطون طبقاتی در دوره ایران باستان وجود داشت و طبقه عامه حق درس خواندن نداشتند.

۱۲. امروزه مردم برای ...

۱۳۴

امروزه

دوران باستان

عامه مردم می توانند تحصیل کنند و به مدارج بالای علمی برسند

مردم عامه حق درس خواندن نداشتند.

از رشیابی مستمر

۱. کدام یک در ایران باستان، هسته اولیه جامعه را تشکیل می داد (۵٪ نمره)

د) خانواده

ج) کشاورزان

ب) سواره نظام

الف) سپاه

۲. اختلاف طبقاتی در چه دوره ای به اوج رسید (۵٪)

د) سلوکیان

ج) اشکانیان

ب) ساسانیان

الف) هخامنشیان

۳. در جامعه طبقاتی رفتن از طبقه ای به طبقه دیگر به راحتی ممکن بود. (۵٪)

درست

۴. در دوره ایران باستان اغلب مردم در زندگی می کردند. (۵٪)

۵. در رأس هرم قدرت در ایران باستان قرار داشت. (۵٪)

۶. در کدام دوره فرمانروایان، شهرهای زیادی بنا کردند؟ (۵٪)

۷. نقش پدر در خانواده ایران باستان را بنویسید. (۱)

۸. در مورد ازدواج در ایران باستان توضیح دهید. (۱)

۹. افراد در ایران باستان چه چیزهایی در خانواده می آموختند؟ (۴ مورد) (۲)

۱۰. اختلاف طبقات از چه زمانی به وجود آمد؟ (۱)

۱۱. چه گروههایی به عنوان اشراف و بزرگان شناخته می شدند؟ (۱)

۱۲. یک نمونه مثال برای زندگی تجملی شاهان ذکر کنید (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱. گزینه (د) (۰/۵) ۲. گزینه (ب) (۰/۵) ۳. نادرست (۰/۵) ۴. روستاهای (۰/۵) ۵. شاه (۰/۵) ۶. ساسانیان (۰/۵) ۷. پدر به خیل سریزست خانواده نقش مهمی داشت و اجرای مراسم مذهبی و حفظ امنیت خانواده برعهده او بود (۱) ۸. معمولاً خوبیشاوندی و دین گروهی بود ولنگل سعی می کردند بالفرادی از دودمان خود ازدواج کنند تا با آن ها هم خون باشند و خصوصیات آن دودمان را حفظ کنند (۱) ۹. اصول و ارزش های اخلاقی چون راستگویی، امانت داری، میهن پرستی و وفای به عهد و پیمان (۴ مورد و هر کدام (۰/۵)) ۱۰. با تشکیل امپراتوری های بزرگ و تمرکز قدرت و ثروت در دست شاهان و شاهزادگان (۱) ۱۱. شاه و شاهزادگان (۰/۲۵). اینها زرتشتی (موبدان) (۰/۲۵)، فرماندهان نظامی (۰/۲۵) و دبیران (۰/۲۵) ۱۲. خسرو پرویز (۰/۲۵) که تاجی داشت که دران مختار زیادی طلای خالص به کاربرده شده بود (۰/۲۵) و مرواریدهای آن اندازه تخم گنجشک بود. (۰/۲۵) همچنین او سلطنتی از مهره های یاقوت و زمرد داشت. (۰/۲۵)

اوضاع اقتصادی در ایران باستان

منابع

- ۱- قلات ایران از نخستین سرزمین‌هایی بود که کشاورزی و پرورش دام در آن آغاز شد.
- ۲- کشاورزی مهم‌ترین پیشه و وسیله معيشت در ایران باستان بود.
- ۳- گندم و جو مهم‌ترین محصول زراعی ایرانیان باستان بود.

کشاورزی و دامداری
در ایران باستان

- ۱- تهنه‌پارچه‌های لطیف از پنبه، ابریشم و تهنه شال‌های پشمی و حریر.
- ۲- صفت در ایران باستان در دوره ساسانی ارایه‌های ساخت ایران به ظرافت و زیبایی مشهور بود.
- ۳- ساختن اسباب و اثاثیه منزل، شمشیر و ابزارهای کشاورزی و جنگی از مشاغل آن دوره بود.

۱۳۶

۱- به فرمان داریوش اول هخامنشی جاده شاهی ساخته شد.

۲- امیت در راه‌ها و احداث کاروانسراها باعث رونق تجارت شد.

۳- جاده ابریشم راهی بود که چین و هند را در شرق، به اروپا در غرب متصل کرد و بخشی از آن از ایران عبور می‌کرد.

۴- ابریشم، ارزشمندترین و پرسودترین کالای تجاری بود.

۵- حکومت ساسانی مانع از ارتباط مستقیم تجاری میان چین و روم شد و تمایل داشت که ابریشم چین را تجارت در ایران باستان توسط بازرگانان ایرانی به روم صادر شود و یا اینکه ابریشم خام پس از آنکه در کارگاه‌های ایران نسلی پارچه شد، به روم فروخته شود.

۶- صادرات ایران در دوره باستان، سنگ‌های قیمتی، پارچه، قالی و محصولات کشاورزی بود.

۷- در دوره ساسانی تجارت دریایی رونق گرفت.

۸- در زمان هخامنشیان برای اولین بار به فرمان داریوش کبیر، سکه‌ای زرین به نام دریک یازریک ضرب شد.

۹- حاکمان ایالت‌ها می‌توانستند با اجازه پادشاه فقط سکه‌های سیمین (نقره‌ای) یا مسین (مسی) ضرب کنند و سکه‌های زرین فقط به فرمان و به نام پادشاهان ضرب می‌شد.

۱- مالیات منبع اصلی درآمد حکومت‌ها بود. بیشترین حجم مالیات را کشاورزان پرداخت می‌کردند.

۲- مالیات سرانه فقط از عامه مردم وصول می‌شد.

۳- بخش زیادی از درآمدهای حکومتی صرف جنگ با دشمنان می‌شد. قسمت دیگری به مصارف شخصی شاه و شاهزادگان و درباریان می‌رسید. بخش مهمی هم در پرداخت حقوق به مأموران حکومتی، ادارات

نگهداری و تعمیر آتشکده‌ها، کاروانسراها و ... خرج می‌شد.

۴- درآمدهای مخارج

حکومت در ایران

باستان

هزاب تکمیل: در مورد جاده ابریشم به سایت www.ici.i.ir مراجعه شود.

فعالیت

تا در مسیر موفقیت

۱- همکری کنید و ... خلبانی، خرید و فروش کامپیوتر، راننده شرکت واحد، بازاریاب. زیرا تکنولوژی تا به این اندازه پیشرفت نکرده بود.

۲- پنج شغل یا ...؟ کشاورزی، دامداری، شیشه‌گری، نجاری، آهنگری، امروزه با وجود پیشرفت علم و صنعت، این حرفه تغییرات بسیار زیادی کرده و پیشرفته‌تر شده‌اند.

سؤال متن

آیا می‌دانید چرا این جاده به جاده ابریشم مشهور است؟ چون ابریشم را از چین به ایران و به سرزمین‌های دیگر صادر می‌کردند

۱۹۲

۱۳۶

نکته
الف) چون می‌خواستند که ابریشم چینی توسط بازرگانان ایرانی به روم صادر شود و یا اینکه ابریشم خام پس از آنکه در کارگاه‌های ایران تبدیل به پارچه شد، به روم فروخته شود و درآمدی برای ایران داشته باشد.
ب) به نظرشما...؟ ایران را به عنوان یک پل ارتباطی بین شرق و غرب قرار می‌داد و برای ایران درآمد داشت و یا اعثراً بر افراد خانواده...؟ ایران را به نظرشما...؟ ایران کشورهای مختلف با هم و همچنین خرید و فروش دیگر محصولات می‌شد.

ا) طور گروهی...؟ می‌توان با کمک معلم ادبیات این تمایشنامه را نوشت و در کلاس اجرا کرد. پاسخ پیشنهادی: اجرای
ب) سال کارهای اهنجار و درفش کاویانی.
ج) افراد خانواده...؟ کاریابی می‌باشد.
د) کارمندان دولت مالیات حقوقشان را پرداخت می‌کنند.
e) مغازه‌ها و خانه که صاحبان آن‌ها باید پرداخت کنند.
f) میکنند مالیات‌هارا فقط قشر خاصی پرداخت می‌کرند ولی امروزه همه مردم مالیات پرداخت می‌کنند و تفاوتی بین افراد نیست.

ا) جاده شاهی به فرمان چه کسی ساخته شد؟ (۵/۰ نمره)
ب) مهرداد دوم
c) کوروش
d) داریوش اول
e) منع اصلی درآمد حکومت‌ها در ایران باستان چه بود؟ (۵/۰ نمره)
f) مالیات
g) کشاورزی
h) جاده ابریشم
i) حکومت ایالت‌ها می‌توانستند با اجازه پادشاه فقط سکه‌های سیمین (نقره‌ای) یا مسین (مسی) ضرب کنند. (۵/۰ نمره)

۱- مالیات — فقط از عامه مردم دریافت می‌شد و بزرگان و اشراف از پرداخت آن معاف بودند. (۵/۰ نمره)
۲- صادرات ایران در دوره ایران باستان را بنویسید. (۲)
۳- جاده ابریشم چه کشورهایی را به هم وصل می‌کرد؟ (۱)
۴- چرا در دوره ایران باستان تجارت رونق گرفت؟ (۱)
۵- چرا حکومت ساسانی مانع ارتباط مستقیم تجاری میان چین و روم می‌شد؟ (۲)
۶- درآمدهای حکومت صرف چه چیزهایی می‌شد؟ (۲)

تلاش بر مفهومیت

پاسخ ارزشیابی مستمر

ترینه (ج). (۰/۵) ۲ گزینه (ب). (۰/۵) ۳ درست (۰/۵) ۴ سرانه (۰/۵) ۵ سنگ‌های قیمتی، پارچه، قالی و محصولات کشاورزی بود. (هر مورد (۰/۵)) ۶ چین و هند را در شرق، به اروپا در غرب متصل می‌کرد. (۱) ۷ به خاطر لیست در راهها و برقراری کاروانسراها (۱) ۸ تمایل داشت که ابریشم چینی توسط بازرگانان ایران به روم صادر شود و یا اینکه ابریشم خام پس از آنکه در کارگاه‌های ایرانی تبدیل به پارچه شد، به روم فروخته شود. (۲) ۹ صرف جنگ با دشمنان رئیست دیگری از آن به مصارف شخصی شاه، شاهزادگان و درباریان و ساختن کاخ‌های محلل می‌رسید و همچنین هنر از درآمد را در اموری مانند پرداخت حقوق به مأموران حکومتی و احداث، نگهداری و تعمیر آتشکده‌ها، کاروانسراها، نکوهشها و خروج کردن. (۴ مورد، هر مورد (۰/۵))

فصل فرهنگ و تمدن ایران باستان

فرهنگ کاخه

- ۱- آشنازی با جاوارها، عقاید و شیوه‌های زندگی مردم ایران باستان
- ۲- آشنازی با خط، زیان، معماری، هنر و دانش ایرانیان باستان

گزینه عقاید و سیک زندگی مردم در ایران باستان

- ۱- اقوام آریایی برخی از عناصر خلقت مانند آب، آتش، خاک و باد را مقدس می‌شمردند و برای آن‌ها ایزدانی قائل بودند.
- ۲- زرتشت پیامبر ایران باستان بود. او مردم را به پرستش اهورامزدا، خدای بزرگ و یکتا دعوت می‌کرد. او سلطنتی که مردم پندارند، گفتاریک، کرداریک، راسر مشق زندگی خود قرار دهند. کتابش اوستانام دارد.
- ۳- ایرانیان باستان، آتش را مقدس می‌شمردند. در دوره ساسانیان دین اغلب مردم زرتشتی بود اما پیروان دین مسیحی، پیوی، بودایی و مانوی نیز در ایران زندگی می‌کردند.
- ۴- در دوره ساسانیان دین زرتشتی، دین رسمی کشور اعلام شد.

۱۴۳

۱- دین در ایران باستان

۲- تغذیه و آداب غذا خوردن در ایران باستان

- ۱- غذای اصلی مردم، غلات مخصوصاً گندم وجو بود که آن‌ها را آرد می‌کردند و با آن نان و انواع شیرینی را می‌خوردند.
- ۲- از گوشت انواع حیوانات اهلی، گوشت پرندگان شکاری، شیر بز، میوه‌ها و سبزیجات استفاده می‌کردند.
- ۳- آن‌ها سخن گفتن به هنگام غذا خوردن را گناه می‌دانستند. شستن دست‌ها قبل و بعد از غذا خوردن و خواندن دعای نان معمول بود.
- ۴- ایرانیان باستان برای آرد کردن غلات، آسیاب‌های آبی را ابداع کرده بودند.

- ۱- مردان و زنان ایران باستان اعتقاد به پوشش کامل بدن داشتند و برهنگی و بی‌بند و باری رانشانه اهریمن می‌داشتند.
- ۲- ایرانیان نخستین کسانی بودند که شلوار را طراحی کردند و پوشیدند. شلوار و بالا پوش‌های آستین دار کلاه نمدی پوشک اصلی مردان بود. زنان نیز از شلوار، پیراهن‌های بلند و نوعی سربند استفاده می‌کردند.
- ۳- پوشک در ایران باستان

- ۱- هرودوت نوشته است که ایرانیان به فرزندان خود سه چیز را می‌موختند. ۱- سوارکاری، ۲- تیراندازی ۳- راستگیری
- ۲- چوگان بازی ورزشی است که ایرانیان باستان آن را ابداع کردند.
- ۳- سوارکاری و تیراندازی و شکار از ورزش‌های مورد علاقه مردم بوده است. پرتاب سنگ یا فلاخ و زوبین نیز رواج داشته است.
- ۴- ورزش در ایران باستان

- ۱- ولاده جشن از «یست» و «یسته» اوستایی گرفته شده که به معنای پرستیدن و نیایش است.
- ۲- جشن نوروز، جشن سده و جشن مهرگان از مهم‌ترین جشن‌های آن دوره بوده است.
- ۳- جشن نوروز یکی از بزرگ‌ترین و با شکوه‌ترین جشن‌های ایران باستان بوده که در آغاز فصل بهار برگزار می‌شود. جشن نوروز در زمان هخامنشیان در تخت جمشید برقرار می‌شده است.
- ۴- بیشتر جشن‌های آن دوره اهمیت دینی داشته و با نیایش به درگاه خداوند همراه بوده است. جشن همچنین ارتباط زیادی با تغییر فصل‌ها و شروع و پایان کار کشاورزی داشتند.
- ۵- جشن‌ها در ایران باستان
- ۵- سازمان ملل متحد روز اول فروردین را روز جهانی نوروز اعلام و به رسمیت شناخته است.

سوال متن

پچه‌ها، آبا می‌دانید پشتر اکنون از چند نوع آسیاب برای آرد کردن استفاده کرده است؟ آسیاب آبی - آسیاب بانیروی انسانی - با نیروی حیوانی - آسیاب صنعتی

فعالیت

- ۱- همکری کنید و مردان و زنان اعتقاد به پوشش کامل بدن داشتند و شلوار و بالا پوش‌های آستین دار و کلاه نمدی پوشک اصلی مردان بود. زنان نیز از شلوار و پیراهن‌های بلند و نوعی سربند استفاده می‌کردند.
- ۲- چند مادهٔ غذایی ... ؟ ماکارونی - بیتزا - نوشابه - غذای فست‌فودی، چون تکنولوژی این قدر پیشرفت نکرده بود و امکانات نهاد

۱۴۴

می‌امیدی از ... تیراندازی - شنا - اسب سواری
و امروزهای امروزی ... واترپلو - اسکی روی بیخ - تنیس و ...
و کدام ورزش‌ها به مرور زمان به وجود آمد و کم کم کامل شد.
بین پیشی ورزش‌ها به مرور زمان می‌توان روزگار ایران را در نظر گرفت.

آنچه می‌دانیم علاوه بر ایران در کدام کشورهای همسایه نیز برپا می‌شود؟ چرا؟ در آذربایجان، افغانستان، تاجیکستان،
ایران، ترکمنستان، قرقیزستان، آلبانی؛ چون این کشورها در ایران باستان زیر سلطه ایران بودند.

لذتی تحول سال ... یا مقلب القلوب و الابصار یا مدبر اللیل و النهار یا محول الحول والاحوال حوال حالنا الی احسن الحال
ی گرداننده و تنظیم کننده روزها و شبها
حال ما را به پهترین حال دگرگون فرما
و در راه یکی از ...

له هر یک از اجزای سفره هفت سین نماد چه چیزی است؟ سیر ← دفع بیماری - سبب ← سلامتی و زایش - ستد
به ندادگی و عشق - سمنو ← برکت - سبزه ← سلامتی و رویش - سکه ← ثروت - سرکه ← برکت و پویایی
با استواز چه چیزی و چگونه تهیه می‌شود؟ جوانه گندم با آرد سبوس جوشانده می‌شود و در غرف بزرگ مسی تهیه می‌شود.
از فرض کنید یک ... پاسخ پیشنهادی: صبح با پوشیدن لباس آستین‌دار و کلاه نمدی به همراه پدر به کار کشاورزی
می‌برنداریم و بعد موقع غذا با شستن دست‌ها و خواندن دعای نان غذا می‌خوریم و

ارزشیابی مستمر

۱. پیامبر ایران باستان که قبل از سلسله مادها می‌زیست که بود؟ (۲۵٪ نمره)

۲) حضرت موسی (ع)

۳) زرتشت

۴) حضرت نوح (ع)

۵. در سال ۱۳۸۹ سازمان ملل متعدد روز اول فروردین را روز جهانی نوروز اعلام کرد. (۰/۲۵)

نادرست

درست

نادرست

درست

۶. بسیاری از بیوه‌های ایرانیان معتقدند ورزشی است که ایرانیان باستان آن را ابداع کرده‌اند. (۰/۲۵)

۷. نزد آئین زرتشت، منشأ خیر و خوبی و سرچشمه شرو بدی به شمار می‌رفت. (۰/۵)

۸. کتاب معروف زرتشت چه نام دارد؟ (۰/۲۵)

۹. چرا در دوره ساسانیان آتشکده‌های زیادی در گوش و کنار ایران ساخته شدند؟ (۰/۵)

۱۰. مهم‌ترین جشن‌های ایرانیان باستان را بنویسید. (۰/۷۵)

۱۱. ورزش‌های مورد علاقه مردم ایران باستان را بنویسید و بگویید چه چیزهایی رواج داشته است؟ (۱/۲۵)

۱۲. تشریفات پیروان خود را به چه چیزهایی دعوت می‌کرد؟ (۰/۷۵)

۱۳. نوونهای از آداب غذا خوردن ایرانیان باستان را بنویسید. (۱/۵)

۱۴. پوشش مردم ایران باستان چه بود و چه نوع لباس‌هایی را می‌پوشیدند؟ (۱/۵)

۱۵. چرا در ایران باستان، جشن‌های مختلف برگزار می‌شد؟ (۱)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱) گزینه (د). ۲) نادرست (۰/۲۵) ۳) درست (۰/۲۵) ۴) چوگان بازی (۰/۲۵) ۵) اهورامزدا (۰/۲۵) ۶) اهریمن (۰/۲۵)

۷) زیرا ایرانیان باستان آتش را مقدس می‌شمردند. (۰/۵) ۸) جشن نوروز، جشن سده، جشن مهرگان (هر ۱۹۵

دانش و هنر در ایران باستان

متألم:

۱- زبان پارسی

در ایران باستان

بوده که بعد از دوره اسلامی زبان فارسی دری رواج یافت.

۲- خط در ایران

باستان

در دوره های اشکانیان و ساسانیان، خط پهلوی رایج بود.

۳- الیت در ایران باستان

از زمان هخامنشیان، ایرانیان «خط میخ» را از اقوام بین‌النهرین اقتباس کردند.

۴- دانش در ایران باستان

از قدمی‌زن

انجام می‌گرفت به تقویم نیاز داشتند، تقویم خورشیدی (شمسی) را به وجود آوردند.

۵- هنر در ایران باستان

از زمان ساسانیان، شاپور ساسانی در شهر جندی شاپور، مدرسه و بیمارستان تأسیس نمود. (از قدمی‌زن)

۶- معماری در ایران باستان

از همان‌جا

منابع تكميلی: برای اطلاعات بیشتر در مورد زبان مردم ایران باستان به سایت مراجعه کنید.

www.parsiandej.ir

فعالیت

۱- برای آنکه به ... آپ
با توجه به ... آذر

۲- آنرا و هیشتا

۳- باز

۴- پوسر

۵- پوهل

۶- خرزنگ

(۸)	←	داد (عدل، دادگری)
(۹)	←	باج (خراج)
(۱۰)	←	ماهی
(۱۱)	←	خرچنگ
(۱۲)	←	راسته
(۱۳)	←	پیشه
(۱۴)	←	خورشید

نیت

۱۰. دات
۹. دوش خم
۸. راسنگ
۷. کیکوات
۶. ماهیگ
۵. وهمون
۴. وهیشت
۳. هورشید
۲. هوثر
۱. پشک

بیهشت

پسر

اردبیهشت

سول

بیهمن

آتش

کیقباد

آب

پل

دژخیم

هنر

بیهمن

- (۱۴) ←
(۵) ←
(۲) ←
(۱۲) ←
(۳) ←
(۱۱) ←
(۱) ←
(۶) ←
(۹) ←
(۱۶) ←
(۱۳) ←

۱۴۹

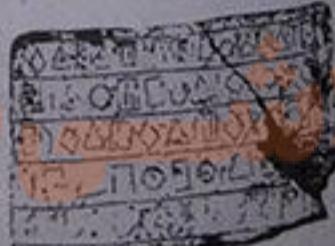
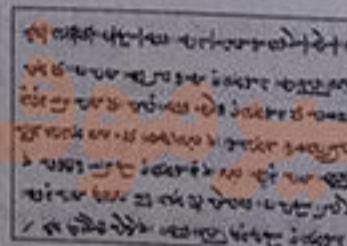
۱۴۹

- استکی کید و...؟ برای اینکه حساب مالیات‌ها و داد و ستد را نگهداری کنند از نوشتن استفاده کردند. با اختصار خط
لیل و نوشت داشت خود را ثبت کند و از نابودی آن جلوگیری کند.
به تصریح خط...؟ چون علامت‌های آن شبیه به میخ بود.
با شکل خط...؟ خط میخی
با کیریگ شماره (۲۱)...?
با پشن با خط....

مثال: (من) آدم
→ ۲۲-۲۲ →
(بزرگ) وزیر
→ ۲۲-۲۲-۲۲-۲۲
(داریوش) از آرای و او من
→ ۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲
(بارسی) ب آرسنایی
→ ۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲-۲۲

فارسی فارسی
باستان امروز
م	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
م	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
م	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
ن	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
ن	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
و	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
و	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
ه	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
ه	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
ی	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲

میخ هریک ...

(خط پارسی میانه یا پهلوی دوره ساسانیان)

(خط میخی تمدن چیرفت)

خط میخی پستان دوره هخامنشیان

۶- همکری کبد و از مهارت‌های مجسمه‌سازی، کنده‌کاری، نقاشی، سفالگری استفاده کردند.

۷- به نظر شما ... ؟ چون از سنگ‌های آذین و محکم استفاده می‌کردند؛ اما خانه‌های مردم معمولی بیشتر از کل جهود بوده است.

۸- اگر کارت پستال پاسخ پیشنهادی: می‌توانید کارت پستال تخت جمشید را به کلاس بیاورید که ساخت آن دلایل طول کنید. از شگفتی‌های معماری ایران و حتی جهان در دوره باستان است. به منظور مقاوم‌سازی ساختمان‌ها این‌ها سطح زیر - را خاکبرداری و با شن‌ریزه‌های روسوبی پر می‌کردند و سپس به ساخت و ساز می‌پرداختند.

۱- به چند گزینه پاسخ پیشنهادی: دانش‌آموزان می‌توانند در کلاس سفره هفت‌سین را روی تابلو بکشند و دعای بارگل القلوب را در بالای آن بنویسند.

۲- اگر به کاردستی پاسخ پیشنهادی: درباره کاخ کسری می‌توانید اطلاعاتی را گردآوری کنید و مراکت آن را بررسی کنید.

۳- در صورتی که پاسخ پیشنهادی: طاق بستان در دامنه کوهی به همین نام در کنار چشمه‌ای در شمال شهر حاشیه کنونی شهر کرمانشاه واقع شده است. این بنا در دوره ساسانیان احداث شده است.

از رشیابی مستمر

۱- قدیمی‌ترین مدرسه پژوهشک جهان در کدام شهر و توسط چه کسی تأسیس شد؟ (۱ نمره)

الف) خوزستان، کوروش

ب) جندی شاپور، شاپور ساسانی

ج) اشکانیان، اوسیان

د) جندی شاپور، داریوش

۲- سترار افوم آیا بی در سرزمین ایران، زبان گفتاری و نوشتاری مردم چه بوده است؟ (۱)

الف) فارسی

ب) پهلوی

ج) پارسی باستان

د) میانه

۳- در تقویم خورشیدی سال را به ۱۱ ماه ۳۰ روزه تقسیم کردند. (۰/۵)

۴- زمان هخامنشیان، ایرانیان خط را از اقوام بین‌النهرین اقتباس کردند. (۰/۵)

۵- زبان و خط رسمی و مشترک ایرانیان چیست؟ (۰/۵)

۶- کدام بنا از نظر معماری، وسعت و عظمت شهرت جهانی دارد؟ (۰/۵)

۷- زبان ایرانیان در عصر اشکانیان و ساسانیان چه نام داشت؟ (۰/۵)

۸- زبان ایرانیان در دوره اسلامی چه بود؟ (۰/۵)

۹- اهالی که در ایران باستان پیشرفت ایرانیان را در معماری نشان می‌دهند، بنویسید. (۰/۵)

۱۰- تقویم چگونه اختراع شد؟ (۱)

۱۱- ایرانیان عصر باستان در زمینه هنر چه مهارت‌هایی داشتند؟ (۱)

۱۲- در ایران باستان، کتاب اوستا از چند نوع پژوهشک نام می‌برد؟ (۱/۵)

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱- گزینه (ب). (۱) ۲- گزینه (الف). (۱) ۳- نادرست (۰/۵) ۴- میخی (۰/۵) ۵- فارسی (۰/۵) ۶- تخت جمشید (۰/۵)

۷- پارسی میانه یا پهلوی (۰/۵) ۸- فارسی دری (۰/۵) ۹- تخت جمشید؛ هگمتانه، پاسارگاد، (هر مورد (۰/۵)) ۱۰- فعالیت‌های کشاورزی که در فصول خاصی از سال انجام می‌گرفت به تقویم نیاز داشتند. (۱)

۱۱- سفالگری، پارچه‌بافی، قالی‌بافی، فلزکاری و ... (هر مورد (۰/۲۵)) ۱۲- پژوهشک جراح، پژوهشک معمولی و پژوهشک دعا (هر مورد (۰/۵))

سوالات اتحانی

کسر دی، با (نمرت اول)

نام:

نمرت:

- ۱- تهدید اقتصادی از سطح زمین که به نسبت مورد نیاز کوچک شده است را کرده جغرافیایی می‌گویند. نادرست درست
- ۲- آگر بدون داشتن نیاز واقعی کالایی را بخریم به آن مصرف‌گرایی می‌گویند. نادرست درست

۳- کدام یک از محصولات زیر کالا است؟

- ب) بیمه
 د) خدمات پزشکی

- ۴- نفعه یک کشور بودن موجب می‌شود افراد بر مبنای قوانین آن کشور داشته باشند
ج) حقوقی
د) نیازهای
ج) حقوقی
د) مسئولیت‌هایی

۵- مهم‌ترین عناصر آب و هوا کدامند؟

- ب) دما و وزش باد
 د) دما و بارش

۶- کدام مورد نشان دهنده احترام به حقوق دیگران است؟

- ب) ریختن زباله‌ها در گوشہ پارک
 د) عبور موتور سوار از پیاده رو

ج) آن گرفتن خارج از صفحه در نانوایی

۷- عبارت‌های مرتبط را به هم وصل کنید.

- الف) کمک به خواهیان و برادران
ب) خوردن غذای مناسب
ج) خواب کافی
د) رعایت بهداشت

۸- مسئولیت‌های من نسبت به خودم

۹- مسئولیت‌های من نسبت به اعضای خانواده

است.

۱۰- مهم‌ترین حق همه انسان‌ها، حق

انتخاب می‌شوند.

۱۱- نایابدگان مجلس شورای اسلامی از سوی

- ۱۰- بدحالش که فرد خود را به جای فردی که دچار حادثه شده می‌گذارد و احساس و شریط اورادرک می‌کند — اس نیست.

- ۱۱- به بیمه‌ای که افراد داوطلب می‌شوند که برای حوادث احتمالی از بیمه استفاده کنند چه می‌گویند؟

- ۱۲- اعضای سازمان جوانان هلال احمر را چه کسانی تشکیل می‌دهند؟

- ۱۳- قانون و مقررات به چه دلایلی به وجود آمده است؟

- ۱۴- اعضای شورای نگهبان چگونه انتخاب می‌شوند؟

- ۱۵- عوامل تولید را نام ببرید.

- ۱۶- داشت جغرافیا چگونه به ما کمک می‌کند؟

پرسوهای

۱۷- یکی از وظایف شهرداری را بنویسید.

۱۸- چرا دامنه‌های شمالی رشته کوه البرز سرسبی‌تر است؟

۱۹- توضیح دهید که آیا جمعیت هلال احمر فقط در زمان حوادث خدمت می‌کند؟

۲۰- چرا بیمه به وجود آمده است؟

۲۱- استاندارد یعنی چه؟

۲۲- ویژگی‌های آب و هوایی ناحیه گرم و خشک داخلی را بنویسید.

۲۳- انسان‌ها چگونه باعث تخریب زیستگاه‌ها می‌شوند؟

۲۴- در مورد وابستگی موجودات زنده به یکدیگر توضیح دهید.

پانچ سوالات امتحانی

ویژگی‌های را بفهمیم. (۱)

۱ نادرست (۰/۵)

۱۷ نظافت کوچه‌ها و خیابان‌ها (۱)

۲ درست (۰/۵)

۱۸ چون دامنه‌های شمالی روبه دریای خزر است و بلندی آنجا خیلی بیشتر از دامنه‌های جنوبی آن است. (۱)

۳ گزینه (ج). (۰/۵)

۱۹ خیر، بلکه در شرایط عادی برای صلح و دوستی و همچنان حفظ محیط زیست تلاش می‌کند. (۱)

۴ گزینه (ج). (۰/۵)

۲۰ برای جبران زیان‌های جانی و مالی. (۱)

۵ گزینه (ب). (۰/۵)

۲۱ یعنی تولید کننده هر کالایی باید یک سری ویژگی‌های معیارهایی را برای تولید کالا رعایت کند، اگر کیفیت کالا تولید شده توسط مؤسسه ملی استاندارد تأیید شود علامت مخصوص استاندارد روی آن چاپ می‌شود. (۱)

۶ گزینه (الف). (۰/۵)

۲۲ دارای تابستان‌های گرم و خشک، بارش بسیار کم و نسبتاً و اختلاف دمای شب و روز زیاد است. (۱)

۷ ۱: (ب)، (ج) و (د) (۱/۵) ، ۲: (الف) (۰/۵)

۲۳ شکار بیش از حد، صید بی‌رویه، تولید زباله‌های زیان‌زا

۸ حیات (۰/۵)

۲۴ همه موجودات زنده برای ادامه زندگی به یکدیگر و بستند. اگر برخی گونه‌ها نابود شوند غذای گونه‌های دیگر

۹ مردم (۰/۵)

کم می‌شود و آن گونه نیز شروع به کاهش می‌کند. (۱)

۱۰ همدلی (۰/۵)

۱۱ اختیاری (۰/۵)

۲۵ منابع طبیعی، سرمایه و بیروی انسانی. (هر مورد ۰/۵))

۱۲ داشتمان و دانشجویان (۰/۵)

۲۶ نقشه جغرافیا به ما کمک می‌کند که ویژگی‌های طبیعی و انسانی مکان‌های مختلف را بشناسیم و رابطه بین این

قضاییه به مجلس معرفی می‌شوند. (۱)

۱۳ حفظ حقوق افراد (۰/۵) برقراری نظم و امنیت. (۰/۵)

۱۴ ۶ نفر فقیه از سوی رهبر و ۶ نفر حقوقدان از حرف قوه

۱۵ منابع طبیعی، سرمایه و بیروی انسانی. (هر مورد ۰/۵))

۱۶ نقشه جغرافیا به ما کمک می‌کند که ویژگی‌های طبیعی

سوالات اسکانی

نامنی:

نام:

محل زندگی (نحوه دوم)

- ۱- زنون اساس جمهوری اسلامی ایران را مجلس خبرگان نوشته است.
 درست نادرست ۰/۵
- ۲- درین عوامل تولید، نیروی انسانی از همه مهم تر است.
 درست نادرست ۰/۵
- ۳- هر فرد حق دارد نام و نام خانوادگی و شناسنامه داشته باشد. این حق توسط برطرف می شود.
 a) خانواده b) مدرسه c) محیط زندگی d) مؤسسات ۰/۵
- ۴- قرارداد بین بیمه گرو بیمه شده را چه می گویند?
 a) بیمه گذار b) بیمه اجباری c) بیمه اختیاری d) بیمه کیمی ۰/۵
- ۵- بوقتی جغرافیایی، نوع آب و هوا، ناهمواری ها جزو کدام ویژگی مکان ها هستند?
 a) انسانی b) اجتماعی c) فرهنگی d) طبیعی ۰/۵
- ۶- کدام گزینه جزو بخش مادی میراث فرهنگی است?
 a) کیمی b) اعتقادات c) زبان d) آداب و رسوم ۰/۵
- ۷- منطقه در استان لرستان، از مناطق حفاظت شده کشور ما است.
 ۰/۵
- ۸- در دوره ایران باستان، بیشتر جمعیت کشور را تشکیل می دادند.
 ۰/۵
- ۹- در کشورهای و رشد جمعیت منفی است.
 ۰/۵
- ۱۰- داریوش کشور را برای اداره بهتر به قسمت تقسیم کرد که به هر قسمت یک می گفتند
 و برای اداره هر قسمت یک انتخاب می کرد که از مقام های حکومتی یا اعضای خانواده شاه بود.
 ۰/۵
- ۱۱- چه کسانی در تاریخ جهان به جنگاوران مشهورند?
 ۰/۵
- ۱۲- زبان ایرانیان در دوره هخامنشی چه بود?
 ۰/۵
- ۱۳- چرا ودهای پرآب ایران قابل کشتیرانی نیستند?
 ۰/۵
- ۱۴- موتوخ کیست?
 ۰/۵
- ۱۵- یکی از دلایل اهمیت گردشگری را بنویسید.
 ۰/۵
- ۱۶- چرا مامون امام رضا (ع) را به ولیعهدی برگزید?
 ۰/۵
- ۱۷- در مورد تقویم خورشیدی چه می دانید?
 ۰/۵
- ۱۸- چرا در دوره هخامنشی تجارت رونق گرفت?
 ۰/۵

نحوه سیروموفایت

۱۹. جراحات میادنی مرکزی، داخلی یا جنوبی ایران برای کشاورزی مناسب نیست؟
۲۰. چرا من توان حکومت هخامنشی را به عنوان نخستین امپراتوری جهانی یاد کرد؟
۲۱. در دوره ساسانی، طبقه مردم معمولی از چه امتیازات محروم بودند؟
۲۲. چرا شیر سوخته به این نام معروف شده است؟
۲۳. در بارگاهای ملی چه مواردی ممنوع است؟
۲۴. سه اصل مهمی که زرتشت پیروانش را به آنها دعوت می‌کرد، کدامند؟

پاسخ سوالات امتحانی

۱۷. تقویمی است که ایرانیان باستان به وجود آورند
این تقویم سال به ۱۲ ماه ۳۵ روزه تقسیم شده و پنج بیانی سال را جداگانه به حساب می‌آورند. (۱)
۱۸. به علت ایجاد جاده شاهی، برقراری امنیت در راهها ساخت کاروانسراها (۱)
۱۹. به علت وجود نمک یا آهک در خاک (۱)
۲۰. چون قلمرو هخامنشیان در زمان کوروش و داریوش بسیار گسترده بود و بیشتر کشورهای مهم آن روز را بر می‌گرفت. (۱)
۲۱. از بسیاری حقوق اجتماعی محروم بودند، حق تحصیل نداشتند و از دادن مالیات معاف نبودند. (۱)
۲۲. چون این تمدن به طرز نامعلومی ظاهراً بر اثر آتش سوزی وقتی گردشکران به ناحیه‌ای سفر می‌کنند در آن ناحیه شعلهای مختلفی ایجاد می‌شود. (۱)
۲۳. برای فرب مردم و ترس از شورش آنها و اینکه نشان دهد به خاندان پیامبر (ص) علاقه دارد. (۱)
۲۴. پندار نیک، (۰/۵) گفتار نیک (۰/۵) و کردار نیک (۰/۵)
۱. درست (۰/۵) ۲. درست (۰/۵)
۳. گزینه (الف)، (۰/۵) ۴. گزینه (ج)، (۰/۵)
۵. گزینه (الف)، (۰/۵) ۶. گزینه (الف)، (۰/۵)
۷. استرانکوه (۰/۵) ۸. روستاییان (۰/۵)
۹. سوئیس (۰/۵) - دانمارک (۰/۵)
۱۰. ۲۳ (۰/۵)، ایالت (۰/۵)، شهریان (۰/۵)
۱۱. اسکانیان (پارت‌ها) (۰/۵)
۱۲. پارسی باستان (۰/۵)
۱۳. چون از شب‌های تند کوهستانی جاری می‌شوند. (۱)
۱۴. به کسانی که درباره زندگی انسان‌ها و رویدادهایی که در گذشته اتفاق افتاده مطالعه و تحقیق می‌کنند مورخ می‌گویند. (۱)

تلشی در مسیر موقوفیت

تالشی درس‌پر موفقت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

 Www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](#)

 [ToranjBook_Net](#)